

Πρώτη η Ελλάδα στην προτίμηση των Τούρκων

ΑΥΞΗΣΗ 40% ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΠΟΥ ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΚΑΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΦΕΤΟΣ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

ΣΕΛΙΔΑ 2

«Διαφωνώ με ό,τι λες, αλλά θα υπερασπιστώ μέχρι θανάτου το δικαίωμά σου να το λες»

ΒΟΛΤΑΙΡΟΣ

ΙΩ ΤΣΟΚΩΝΑ:

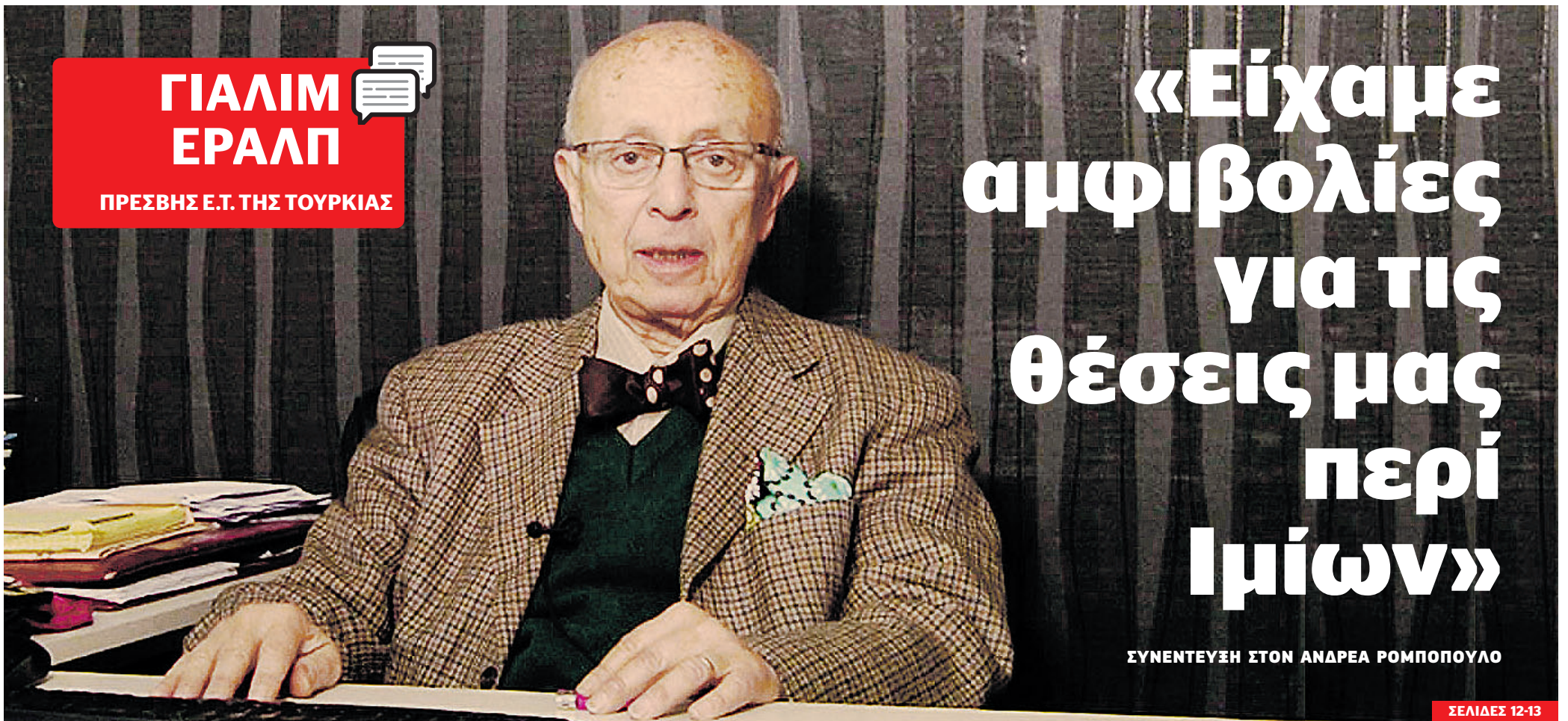
«Η Ελληνίδα που κυβέρνησε την Οθωμανική Αυτοκρατορία»

και

οι Έλληνες Σουλτάνοι

ΣΕΛΙΔΕΣ 8-10

ΓΙΑΛΙΜ ΕΡΑΛΠ

ΠΡΕΣΒΗΣ Ε.Τ. ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

«Είχαμε αμφιβολίες για τις θέσεις μας περί Ιμίων»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ ΑΝΔΡΕΑ ΡΟΜΠΟΠΟΥΛΟ

ΣΕΛΙΔΕΣ 12-13

Ρωσο-Αμερικανικοί ενεργειακοί ανταγωνισμοί

ΓΡΑΦΕΙ
Ο ΙΩΑΝΝΗΣ Θ. ΜΑΖΗΣ

ΣΕΛΙΔΕΣ 4-6

Σταυρόλεξο για δυνατούς λύτες στη Γερμανία

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΑΝΤΩΝΗΣ ΦΟΥΡΛΗΣ

ΣΕΛΙΔΑ 2

Εν αναμονή εξελίξεων μετά το δημοψήφισμα των Κούρδων

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΛΑΒΙΑΝΟΣ

ΣΕΛΙΔΑ 3

**ΚΟΣΜΟ...
ΠΟΛΙΤΙΚΑ**
**ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ
ΦΟΥΡΛΗ**

Σταυρόλεξο για δυνατούς λύτες το μετεκλογικό τοπίο στη Γερμανία

Η επικράτηση της Άνγκελα Μέρκελ – τουλάχιστον σε επίπεδο ποσοστών – στις γερμανικές εκλογές της 24ης Σεπτεμβρίου σηματοδοτεί μία συμβολική επικράτηση, ωστόσο μετέτρεψε τον πολιτικό χάρτη του Βερολίνου και ταυτόχρονα την ευρωπαϊκή πολιτική σκηνή σε σταυρόλεξο για δυνατούς λύτες. Επί τρεις τετραετίες, η παρουσία της Μέρκελ στην γερμανική Καγκελαρία μεταφράστηκε σε σταθερότητα για την γερμανική οικονομία, αλλά και σε πυλώνα στήριξης του ευρωπαϊκού οικοδομήματος. Η Μέρκελ έκοψε πρώτη το νήμα στις κάλπες για τέταρτη φορά, όμως τώρα φαίνεται πιθανό να ανατραπούν ξαφνικά πολλά από αυτά που θεωρούσαμε «δεδομένα» στην γερμανική εξωτερική και οικονομική πολιτική. Ένα ενδεχόμενο που αγγίζει τόσο την ελληνική οικονομία, στο βαθμό που αυτή εξαρτάται από τυχόν επικράτηση μίας ακόμα σκληρότερης γραμμής στο Βερολίνο, καθώς και τις ισορροπίες στο Αιγαίο, αφού το μεταναστευτικό ζήτημα βρέθηκε στο επίκεντρο της θεαλλώδους προεκλογικής μάχης στην Γερμανία. Για να αποκωδικοποιήσουμε τις πιθανές προθέσεις της Μέρκελ, εφόσον όλα δείχνουν ότι εκείνη θα συνεχίσει να πρωταγωνιστεί στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, καλό είναι να εστιάσουμε στις διακηρύξεις των πιθανότατων συνεργατών της, στο πλαίσιο ενός νέου κυβερνητικού συνασπισμού στο Βερολίνο.

☉☉☉

Μόλις τρία 24ωρα πριν ανοίξουν οι κάλπες, ο Paul Hockenos ανέλυσε σε άρθρο του στο Foreign Affairs τον ρόλο των μικρότερων κομμάτων, που πλέον αναμένεται να παίξουν ρόλο-κλειδί στην γερμανική πολιτική. Στέκομαι σε δύο διαπιστώσεις του, για τα δύο κόμματα που θα μπουν άμεσα σε συνομιλίες με τους Χριστιανοδημοκράτες αντίστοιχα. Η πρώτη από αυτές αναφέρεται στους Πράσινους:

«Είναι ιδανικοί εταίροι για να υποστηρίξουν την Μέρκελ στην διαπραγμάτευση μιας συμφωνίας με τον Γάλλο πρόεδρο, Εμμανουέλ Μακρόν, για την επιδίωξη της Ευρωζώνης. Ο Macron είναι πεπεισμένος, όπως και οι Πράσινοι, ότι η στήριξη του κοινού νομίσματος απαιτεί γερμανικούς συμβιβασμούς για την

ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης καθώς και την εναρμόνιση του εταιρικού φόρου στην ΕΕ. Η Μέρκελ δεν πρόκειται να υιοθετήσει μια ολοκληρωμένη νομισματική ένωση, αλλά μια Μαύρη-Πράσινη κυβέρνηση (Χριστιανοδημοκράτες και Πράσινοι) θα μπορούσε να βοηθήσει στον σχεδιασμό μιας ένωσης στην οποία τα χρήματα και οι δημοσιονομικές πολιτικές των κρατών-μελών θα συνδέονται πιο στενά μεταξύ τους. Ο Macron ορθώς υπογραμμίζει την αναγκαιότητα μεγαλύτερης «σύγκλισης», έχοντας προωθήσει την ιδέα ενός υπουργού Οικονομικών της Ευρωζώνης και ενός κοινού προϋπολογισμού, ο οποίος [προϋπολογισμός] θα μπορούσε να χρηματοδοτήσει επενδύσεις για την τόνωση της ανάπτυξης στις χώρες της Ευρωζώνης που αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Η Μέρκελ σηματοδότησε ότι θα μπορούσε να υποχωρήσει ακόμα και τόσο πολύ, αλλά θα χρειαζόταν έναν πρόθυμο εταίρο συνασπισμού», γράφει ο Paul Hockenos.

☉☉☉

Η δεύτερη διαπίστωση σχετίζεται με την πιθανή στάση της σκληρής πτέρυγας των Φιλελεύθερων: «Ο 38χρονος Christian Lindner, ευνοεί την εξαναγκασμό της Ελλάδας σε έξοδο από την Ευρωζώνη. Δεν μπορούν να υπάρξουν προκαταρκτικές συμφωνίες με τον Macron πίσω από τις πλάτες του γερμανικού λαού, προειδοποιεί. Είναι το one man show του Lindner, μέσα στα σφικτά, επώνυμα κοστούμια του, που επέστρεψε το κόμμα από την τετραετή εξορία

του και την σχεδόν απόλυτη καταστροφή. Αλλά πίσω από αυτόν δεν υπάρχει ουσιαστικά κανείς με ένα εθνικό προφίλ ή εμπειρία στην διακυβέρνηση. Επιπλέον, με το FDP, η Μέρκελ θα είναι δεμένη με τις πολιτικές τύπου «πρώτα η Γερμανία» που έχουν μετατοπίσει την εξουσία στην ΕΕ προς την Γερμανία κατά την διάρκεια της θητείας της -και οι οποίες έβλαψαν το ευρωπαϊκό εγχείρημα. Αν η Γερμανία δεν αλλάξει πορεία, η επιδείνωση της ΕΕ θα συνεχιστεί.»

☉☉☉

Για όσους αποφεύγουν να βασίζονται σε ψευδαισθήσεις, είναι απόλυτα σαφές ότι η Γερμανία είναι η χώρα που θα εξακολουθήσει να έχει τον πρώτο λόγο για τη διαμόρφωση των πολιτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ακόμα και όσοι διαφωνούν με το Βερολίνο, ομολογούν ότι μόνο η Ουάσιγκτον έχει τη δυνατότητα να πιέσει πραγματικά, ή να μεταπίσει την γερμανική κυβέρνηση στα μείζονα ζητήματα. Απέναντί της όμως, θα βρει αυτή τη φορά μία Μέρκελ σε καθεστώς μόνιμης πίεσης από το εσωτερικό πολιτικό μέτωπο και με εύθραυστες ισορροπίες στο εσωτερικό του κόμματός της. Όσο για την Ελλάδα, ο βαθμός δυσκολίας πολλαπλασιάζεται κάτω από αυτές τις συνθήκες. Η πίεση για μεταρρυθμίσεις θα είναι τεράστια, ενώ πρέπει να αναζητηθεί επειγόντως μία ολοκληρωμένη στρατηγική σχετικά με το γρίφο των ελληνοτουρκικών σχέσεων, όπου ο Ερντογάν παραμένει απρόβλεπτος και εκρηκτικός.

Πρώτη στην προτίμηση

ΑΥΞΗΣΗ ΠΟΥ ΑΓΓΙΖΕΙ ΤΟ 40% ΣΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΠΟΥ ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΚΑΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΦΕΤΟΣ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

«Η μεγάλη αυτή αύξηση στην χορήγηση θεωρήσεων που παρατηρήθηκε το φετινό καλοκαίρι είναι πολύ σημαντική και δείχνει ότι, οι Τούρκοι τουρίστες προτιμούν την χώρα μας ως αγαπημένο προορισμό για τις διακοπές τους. Χαιρόμαστε που το Γενικό μας Προξενείο συμβάλλει κατά αυτό τον τρόπο στην αύξηση του τουριστικού ρεύματος από την ευρύτερη περιοχή της Κωνσταντινούπολης προς την χώρα μας», δήλωσε στην Ηχώ ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδας στην Κωνσταντινούπολη κ. Ευάγγελος Σέκερης που πρόσθεσε ότι «Κατά το έτος 2016 Αρχή μας εξέδωσε συνολικά 80.594 τουριστικές θεωρήσεις, ενώ για την περίοδο 1/1/2017 έως 9/2017 79.643 συνολικά.»

Ειδικότερα, σημείωσε, ότι ο αριθμός θεωρήσεων που κλήθηκε να επεξεργαστεί η Αρχή κατά τη διάρκεια φετινής θερινής περιόδου, παρουσίασε σημαντική άνοδο της τάξεως του 40% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, δεδομένου ότι υποβλήθηκαν περί τις 60.000 αιτήσεις έναντι 43.000 κατά την αντίστοιχη περίοδο του 2016.

Επισημαίνεται ότι, κατά την περίοδο αιχμής των θρησκευτικών εορτών Μπαϊράμιου, μόνο το Γενικό Προξενείο στην Πόλη επεξεργάστηκε μέχρι και 900 αιτήσεις ημερησίως, καλύπτοντας, στο μέτρο του δυνατού, την ιδιαίτερα αυξημένη ζήτηση των τουριστικών ροών της τουρκικής αγοράς προς την Ελλάδα. «Σε αυτό το πλαίσιο, οφείλουμε να υπογραμμίσουμε, λέει στην Ηχώ ο κ. Σέκερης, τον σημαντικό ρόλο που έπαιξαν τόσο η επαρκής στελέχωση του Τμήματος Θεωρήσεων της Αρχής μας, ανάλογη μέριμνα για την οποία σκόπιμο είναι όπως ληφθεί και τα επόμενα έτη, όσο και ο ζήλος που επιδείχθηκε από σύνολο εμπλεκομένων υπαλλήλων Τμήματος Θεωρήσεων Αρχής μας και Εξωτερικού Παρόχου ΚΟΣΜΟΣ, οι οποίοι, μη φειδόμενοι

κόπου και χρόνου, εργάστηκαν, επιμελώς, πέραν του ωραρίου, καθώς και κατά τη διάρκεια αργιών.»

Τα ανωτέρω στοιχεία, αποτελεσματικότητας Τμήματος Θεωρήσεων, έχουν αναγνωριστεί από στελέχη Ένωσης Τουριστικών Πρακτόρων Τουρκίας (TURSAB) αλλά και σημαίνοντες τουριστικούς πράκτορες.

Τμήμα θεωρήσεων του Γενικού Προξενείου της Ελλάδας στην Κωνσταντινούπολη, συνεργάζεται με δύο εξωτερικούς παρόχους: το ΚΟΣΜΟΣ VIZE (ομογενειακών συμφερόντων), για την περιοχή της Κωνσταντινούπολης, από το οποίο λαμβάνει το 90% των αιτήσεων και με τη VFS Global, η οποία είναι αρμόδια για την περιοχή της Προύσας και καλύπτει το υπόλοιπο 10% των αιτήσεων. Η συνεργασία με τους παρόχους κρίνεται από την αρχή λίαν ικανοποιητική και πραγματοποιούνται επιτόπιες επισκέψεις στα γραφεία τους σε μηνιαία βάση ενώ υπάρχει καθημερινή επικοινωνία, για τον συντονισμό αναφερομένων ζητημάτων.

Η Γενική Διευθύντρια του ΚΟΣΜΟΣ VIZE Φατμά Μπάισαν, μιλώντας στην Ηχώ για την φετινή αύξηση των ροών τουριστών από την Τουρκία προς την Ελλάδα είπε: «Πράγματι φέτος υπήρξε μια πολύ μεγαλύτερη αύξηση των αιτήσεων από ό,τι περιμέναμε. Αν το δούμε αυτό από την σκοπιά των θεωρήσεων πιστεύω ότι σημαντικό ρόλο έπαιξε η σταθερή μας συντονισμένη προσπάθεια με τα τουριστικά γραφεία, το υπουργείο Τουρισμού και την προξενική αρχή, ανεβάζοντας την δημοτικότητα της Ελλάδας ως προορισμό. Βασιστικά εγώ πιστεύω ότι η καλύτερη διαφήμιση γίνεται από στόμα σε στόμα με κάθε ικανοποιημένο τουρίστα που επισκέπτεται μια χώρα. Φέτος νιμίζω ότι την πρώτη θέση είχε η Ελλάδα. Αυτό εξάλλου το βλέπουμε και στον Τουρκικό τύπο. Μπορώ να πω ότι η θερινή περίοδος για τις θεωρήσεις ξε-

των Τούρκων η Ελλάδα

κίνησε νωρίς από τον Απρίλη και ο όγκος των αιτήσεων συνεχίστηκε και μέχρι το τέλος του Αυγούστου.»

Άρτια οργάνωση και λειτουργία του Τμήματος Θεωρήσεων και των εξωτερικών αυτών παρόχων διαπίστωσε και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά τη διάρκεια 3ήμερης αξιολόγησης την οποία διενήργησε 10μελες κλιμάκιό της τον Απρίλιο 2016, μη διαπιστώνοντας ουδεμία ουσιώδη παράβαση του Κώδικα Σένγκεν.

Σύμφωνα με τις πάγιες οδηγίες της κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εσωτερικών, το Γενικό Προξενείο με σκοπό την ενίσχυση του τουριστικού ρεύματος από την Τουρκία, μεριμνά για την διευκόλυνση χορήγησης μακράς διάρκειας θεωρήσεων στους Τούρκους αιτούντες, ακολουθώντας το σύστημα της σταδιακής αύξησης της διάρκειας των θεωρήσε-

ων, ανάλογα με τη χρήση της θεωρήσεως και το συνολικό οικονομικό-κοινωνικό προφίλ των αιτούντων, πάντοτε σε συνδυασμό νομιμότητας και ευελιξίας.

Η ταχύτητα διεκπεραίωσης θεωρήσεων κυμαίνεται συνήθως εντός 3 εργασιμών ημερών από την παραλαβή των αιτήσεων από τον εξωτερικό πάροχο. Την 1η ημέρα γίνεται η παραλαβή αιτήσεων από τον εξωτερικό πάροχο, 2η μέρα παραλαμβάνονται και εξετάζονται οι αιτήσεις από το Τμήμα Θεωρήσεων και την 3η ημέρα εκτυπώνονται οι βινιέτες και παραδίδονται τα διαβατήρια στους αιτούντες, πάλι διαμέσου του εξωτερικού παρόχου. Η εν λόγω ταχύτητα κρίνεται λίαν ικανοποιητική, συγκαταλέγοντας την ελληνική προξενική Αρχή σε ένα από τα γρηγορότερα Προξενεία στην Πόλη.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΘΕΩΡΗΣΕΩΝ 2015-2017

ΕΤΟΣ	Τουριστικές εκδοθείσες	Τουριστικές απορρίψεις	Εθνικές
2015	68.958	2.419	210
2016	80.594	2.043	423
2017*	79.643	1.387	345

* Μέχρι τον Σεπτέμβριο

ΑΝΑΔΙΦΗΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ
ΒΛΑΒΙΑΝΟΥ

Εν αναμονή εξελίξεων μετά το δημοψήφισμα των Κούρδων

■ Τις προάλλες, μετά τη συνάντηση του Τραμπ με τον Ερντογάν στη Νέα Υόρκη αυτό που έμεινε από τα ρεπορτάζ που μεταδόθηκαν ήταν οι φιλοφρονήσεις του Αμερικανού προέδρου προς τον Τούρκο ομόλογό του. Πώς θα μεταφραστεί αυτό κι αν υποδεικνύει κάποια μεταστροφή στις ευρισκόμενες σε ένταση αμερικανοτουρκικές σχέσεις θα το μάθουμε εν ευθέτω χρόνω. Από τα λόγια στην πράξη η απόσταση τις περισσότερες φορές είναι εξαιρετικά μεγάλη, όταν δε, πρόκειται για ζητήματα πολιτικά... Η συνάντηση αυτή έγινε μόλις λίγα 24ωρα πριν από το δημοψήφισμα των Κούρδων του Βορείου Ιράκ, ένα θέμα που δημιουργεί εκ των πραγμάτων έντονες περιφερειακές τριβές, καθώς στο ερώτημα που κλήθηκαν να απαντήσουν οι Κούρδοι του Ιράκ είναι αν θέλουν την ανεξαρτησία στην οποία να ενσωματωθούν κι άλλες περιοχές, αφήνοντας φυσικά παράθυρο για τις κουρδικές περιοχές της Τουρκίας, της Συρίας και του Ιράν. Και το ερώτημα που τίθεται είναι ενώ γίνονται ανεπιτυχείς προς το παρόν προσπάθειες να κλείσουν μέτωπα, ένα νέο ανοίγει στη Μέση Ανατολή;

Η Τουρκία από την πρώτη στιγμή όταν αντελήφθη ότι το δημοψήφισμα δεν μπορεί να ματαιωθεί - κάτι τέτοιο θα σήμαινε τον πολιτικό θάνατο του Μασούντ Μπαρζανί - έκανε τα πάντα για να το καταδικάσει. Συνεκλήθη το Συμβούλιο Ασφαλείας, ο Ερντογάν επέστρεψε από τη

Νέα Υόρκη και την Ολομέλεια του ΟΗΕ για να προεδρεύσει και οι αποφάσεις ήταν συντριπτικές κατά του δημοψηφίσματος "διότι βάλλει ευθέως κατά της ασφαλείας της Τουρκίας". Την επομένη, ημέρα Σάββατο, συνεκλήθη εκτάκτως και η τουρκική Εθνοσυνέλευση για να δώσει εκ νέου το πράσινο φως για παρεμβάσεις του Στρατού στο Ιράκ και τη Συρία αν κάτι τέτοιο κριθεί αναγκαίο.

Την ημέρα του δημοψηφίσματος, Δευτέρα 25 Σεπτεμβρίου και την επομένη, αυξημένη δύναμη των τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων πραγματοποιούσε ήδη ασκήσεις στη μεθόριο Τουρκίας-Συρίας-Ιράκ. Η Άγκυρα έχει καταστήσει σαφή τον οδικό χάρτη, σε τρία επίπεδα, που θα ακολουθήσει καθώς θεωρεί ότι το δημοψήφισμα αυτό δημιουργεί τεράστια προβλήματα στην ασφάλεια της και σύμφωνα με την ανακοίνωση του τουρκικού υπουργείου Εξωτερικών "είναι παράνομο και αντιτίθεται στο Σύνταγμα του Ιράκ". Βαγδάτη, Άγκυρα, Τεχεράνη αλλά και Ουάσιγκτον ήταν αντίθετες στη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος και είχαν προειδοποιήσει γι' αυτήν τους την απόφαση τον Μπαρζανί και το επιτελείο του στην Αρμπίλ.

Η Άγκυρα επικεντρώνεται σε οικονομικό αποκλεισμό του αυτόνομου Κουρδιστάν, στο Βόρειο Ιράκ. Ήδη έκλεισαν τελείως το συνοριακό φυλάκιο του Χαμπούρ στα σύνορα με το Ιράκ. Σύμφωνα με την τουρκική ηγεσία το 70% της οικονομικής

δραστηριότητας του ιρακινού κουρδικού θύλακα διακινείται μέσω Τουρκίας. Επίσης προσανατολίζονται να παγώσουν τις όποιες αγορές φυσικού αερίου και πετρελαίου από την περιφερειακή κυβέρνηση του Κουρδιστάν παρ' ότι μία τέτοια κίνηση μπορεί να βλάψει οικονομικά και την ίδια την Τουρκία. Επίσης η Άγκυρα εξετάζει ακόμη και την μη συνέχιση κατασκευής αγωγού φυσικού αερίου που θα συνδέει τις δύο περιοχές.

Για τις κινήσεις αυτές έχει ενημερώσει και την Τεχεράνη ώστε και αυτή να ενταχθεί στο ίδιο πλαίσιο των οικονομικών κυρώσεων. Επίσης τις προάλλες δύο ημέρες πριν από το δημοψήφισμα στην Άγκυρα έγινε με ιδιαίτερη επισιμότητα που δεν συνάδει σε τέτοιες περιστάσεις συνάντηση των αρχηγών των Γενικών Επιτελείων Ενόπλων Δυνάμεων Τουρκίας και του Ιράκ. Γεγονός που δείχνει ότι οι συζητήσεις γύρω από τις μελλοντικές κινήσεις κατά του Κούρδων του Ιράκ δίνουν και παίρνουν. Άμεση εξέλιξη τις επόμενες μέρες η συμμετοχή ιρακινών στην άσκηση των τουρκικών ενοπλων δυνάμεων.

Στο πλαίσιο αυτό των γενικών ανακατατάξεων στην περιοχή, το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών αποφάσισε να ανοίξει στην Αρμπίλ Προξενείο ώστε να προωθηθούν οι οικονομικές σχέσεις ανάμεσα στην αυτόνομη αυτή περιοχή και την Ελλάδα.

Ρωσο-Αμερικανικοί ενεργειακοί

Γεωπολιτική ανάλυση των Ρωσο-Αμερικανικών ενεργειακών ανταγωνισμών στο Υποσύστημα των Βαλκανίων εντός του Μείζονος Μεσογειακού Συστήματος

Υπό Ιωάννου Θ. Μάζη,
Καθηγητού Οικονομικής Γεωγραφίας και
Γεωπολιτικής Θεωρίας, ΕΚΠΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Στο Γεωπολιτικό Σύμπλοκο της Μεσογείου παρατηρείται τους τελευταίους μήνες μια έντονη, όσο και επικίνδυνη, κινητικότητα στο τμήμα των Δυτικών Βαλκανίων εντός του γεωπολιτικού Υποσυστήματος των Βαλκανίων. Η χώρα μας έχει το θλιβερόν προνόμιον να αποτελεί την τομή των δύο ασταθών Υποσυστημάτων του Μεσογειακού Γεωπολιτικού Συμπλόκου:

α) του Υποσυστήματος των Βαλκανίων και

β) του Υποσυστήματος Τουρκίας-Εγγύς Ανατολής.

Θα αποδείξουμε αφενός ότι τα δύο αυτά Υποσυστήματα ευρίσκονται σε έντονη όσο και ασταθή συλλειτουργία στην παρούσα συγκυρία και αφετέρου θα αναδειχθεί ο κύριος γεωπολιτικός παράγων γενεσιουργός της ασταθείας αυτής, ο οποίος είναι η Ενεργειακή Ασφάλεια. Επίσης θα καταδειχθούν οι βασικοί πόλοι διεθνούς ισχύος, η Μόσχα και η Ουάσιγκτων, ο νεοψυχροπολεμικού τύπου ανταγωνισμός των οποίων θέτει σε αποσταθεροποιητική δυναμική το Γεωπολιτικό σύμπλοκο της Μεσογείου με κύρια εστία τα Δυτικά Βαλκάνια. Ο όρος «νεοψυχροπολεμικού τύπου» χρησιμοποιείται για να τονισθεί το γεγονός ότι υπάρχει σημαντική ιδεολογική απόσταση μεταξύ των δύο αυτών πόλων (και φυσικά -αλλά περισσότερο συγκεκριμένα- μεταξύ Ουάσιγκτων και Πεκίνου), όπως την περίοδο του Ψυχρού Πολέμου. Η ιδεολογική διαφορά στην περίπτωση αυτή έγκειται στην δυτική κοσμοπολιτική και ακραία νεοφιλελεύθερη δυτική προσέγγιση και την εθνο-ταυτοτική συντηρητική προσέγγιση της Ανατολής, με προεξάρχοντα πόλο την Μόσχα.

Το θεωρητικό υπόβαθρο της παρούσης ανάλυσης είναι αυτό της

κλασικής αγγλοσαξονικής γεωπολιτικής σχολής με υπόδειγμα αυτό του Ν. J. Spykman όπως εξελίχθηκε από τις προσεγγίσεις του Z. Brzezinsky και η μεθοδολογική προσέγγιση αυτή της Σύγχρονης Συστημικής Γεωπολιτικής Αναλύσεως.

1. Ανατολική Ευρώπη και Βαλκάνια: ασταθείς ισορροπίες και ανακατανομές ισχύος

1.1. Το Βαλκανικό Υποσύστημα από πλευράς δράσεων της Ουάσιγκτων εις το εσωτερικό του

1) Το πρώτο πρόσφατο πλήγμα κατά προβολής ισχύος της Ρωσίας απετέλεσε η απώλεια επιρροής της επί του σλαβο-ορθόδοξου Μαυροβουνίου το οποίο ενετάχθη στο ΝΑΤΟ πρόσφάτως (2017).

2) Το δεύτερο στην συνέχεια πλήγμα εναντίον της Μόσχας, ήτο η κυβερνητική αλλαγή στην FYROM η οποία απομακρύνει τα Σκόπια από την προηγούμενη φιλωρσοσική στάση της Κυβερνήσεως Γκρούεφσκι.

3) Το τρίτο είναι οι πρόσφάτως ψηφισθείσες (executive orders) από την Αμερικανική Γερουσία, κυρώσεις κατά της Ρωσικής Ομοσπονδίας, παρά την θέληση του Προέδρου Τράμπ. (Το νομοσχέδιο ενεκρίθη από την Γερουσία με 98 ψήφους υπέρ και 2 κατά αφού είχε προηγουμένως ψηφισθεί από την Βουλή των Αντιπροσώπων με 419 υπέρ έναντι 3 κατά, τυχόν της υποστηρίξεως συμπολιτεύσεως και αντιπολιτεύσεως. Υπεγράφησαν από τον Πρόεδρο Τράμπ, παρά τις αντιρρήσεις του.)¹

Γενικότερον, παρατηρούμε ότι η ΝΑΤΟϊκή εξάπλωση στα Βαλκάνια και στην Ανατολική Ευρώπη περιέλαβε, σε μια διάρκεια οκτώ ετών περίπου, (Μάρτιο του 1999 - Ιούνιο του

2017), δεκατρία νέα κράτη-μέλη στους κόλπους του Οργανισμού², αποκλείοντας τεράστια τμήματα ζωτικού ενδιαφέροντος για την οικονομία της Ρωσίας από την επιρροή της Μόσχας.

Η ολοένα και συνεκτικότερη αλλά και συμπαγέστερη περικύκλωση της Ρωσίας από το ΝΑΤΟ και τους συμμάχους του στην περιοχή της Ανατολικής και Νοτιο-ανατολικής Ευρώπης υλοποιεί σχολαστικώς τα προβλεπόμενα από την θεωρία του Ανασχετικού Δακτυλίου του Spykman και την γεωστρατηγική πρόταση του George Kennan σθεναρού υποστηρικτού του αμερικανού Γεωπολιτικού όπως και μεταγενέστερον του συνεχιστού του Z. Brzezinsky. Άλλωστε, η πρόθεσις αυτή καθίσταται σαφεστάτη εις το κείμενο των πρόσφάτων αμερικανικών κυρώσεων εναντίον της Ρωσικής Ομοσπονδίας, άρθρο 254, με τίτλο: «SEC. 254. Coordinating aid and assistance across Europe and Eurasia» το κείμενο αναφέρει ρητώς περί βοηθείας ύψους \$250,000,000 για τα οικονομικά έτη 2018 και 2019 από το Ιδρυθέν Ταμείο (!) με στόχο την Αντιμετώπιση της Ρωσικής Επιρροής (Countering Russian Influence Fund)³ και για τα κράτη τα οποία

A) είναι μέλη του ΝΑΤΟ και:

(i) είναι ευάλωτα στις επιρροές από την Ρωσική Ομοσπονδία (σ.σ.: Ρητορική ερώτησις: ποιά κράτη εννοεί ο συντάκτης του κειμένου?)

(ii) κράτη τα οποία δεν έχουν την

οικονομική δυνατότητα να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά στις επιθέσεις της Ρωσικής Ομοσπονδίας χωρίς την υποστήριξη των ΗΠΑ, και

B) Κράτη τα οποία συμμετέχουν στην διαδικασία διευρύνσεως του ΝΑΤΟ ή της Ευρωπαϊκής Ενώσεως συμπεριλαμβανομένων της Αλβανίας, της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης (σ.σ.: !), της Γεωργίας, της Μακεδονίας (sic! εννοεί την FYROM), της Μολδαβίας (σ.σ.: !), του Κοσσόβου (σ.σ.: !), της Σερβίας (σ.σ.: !) και της Ουκρανίας (σ.σ.: !).

Η Ρωσία ευλόγως προσπαθεί να απαντήσει σε αυτά τα ΝΑΤΟϊκά πλήγματα καταφεύγοντας στην χρήση των δικών της συγκριτικών πλεονεκτημάτων στην περιοχή. Και το βασικότερο συγκριτικό της πλεονέκτημα είναι η ενέργεια και κυρίως το τμήμα που αφορά στο φυσικό αέριο το οποίο αντιπροσωπεύει το ένα τέταρτο της ευρωπαϊκής ενεργειακής καταναλώσεως. Επ' αυτού να ληφθεί υπόψη ότι το 2016 η Gazprom προμήθευσε το ένα τρίτο αυτής της ποσότητας στην ΕΕ.

Με δεδομένη όμως αφενός την υποχρεωτική μείωση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από γαιάνθρακα, λόγω των ρητρών της ΕΕ, και την Νατοϊκή πολιτική για την «ενεργειακή ασφάλεια στην Ευρώπη», τα Βαλκάνια βρίσκονται ενώπιον σοβαρού ενεργειακού διλήμματος το οποίο όμως φαίνεται πως ωθείται σε αναγκαστική λύση -από γεωστρατηγικής απόψεως- κατά την βούληση της

Ουάσιγκτων και του Βορειο-ατλαντικού Συμφώνου.

Η Κροατία είναι μέλος της ΕΕ και οφείλει να ευθυγραμμισθεί ενώ και οι λοιπές χώρες των Δυτικών Βαλκανίων επιθυμούν να ενταχθούν στην ΕΕ οφείλουν να προσανατολίζονται τις προσπάθειές τους -και ήδη το πράττουν- προς την κατεύθυνση αυτή.

Είναι επίσης ευκρινές πως το ΝΑΤΟ θεωρεί ότι η δυνατότητα μελλοντικής ενεργειακής επιρροής που δύναται να ασκήσει η Ρωσία στην Σερβία, την Βοσνία⁵, την FYROM και την Βουλγαρία μετατρέπεται εύκολα σε πολιτική επιρροή και αυτό ενοχλεί τα μάλα, με δεδομένο το νεο-ψυχροπολεμικό κλίμα το οποίο το Αμερικανικό Κογκρέσο επιμένει να διατηρεί έναντι της Ρωσικής Ομοσπονδίας.

Οι γεωστρατηγικού τύπου απαντήσεις του ΝΑΤΟ για την αναχαίτιση των δυνητικών ή υπάρχουσών επιρροών αυτών της Μόσχας στα Δυτικά Βαλκάνια είναι δύο τύπων:

A) Ενεργειακής Ασφαλείας, με τους αγωγούς:

i) Transadriatic Pipe Line (Τουρκία-Ελλάδα-Αλβανία-Ιταλία) ο οποίος σχεδιάζεται να ολοκληρωθεί μέχρι το 2020⁶

ii) Ο αγωγός Ιονίου-Αδριατικής ο οποίος θα αποτελέσει προέκταση του TAP διακλαδιζόμενος σε Terminal υγροποίησης επί της Νήσου Κρκ της Κροατίας, θα εφοδιάζει την Βοσνία Ερζεγοβίνη, το Μαυροβούνιο,

ανταγωνισμοί

την FYROM, την Αλβανία και την Κροατία. Η κατασκευή του terminal θα συγχρηματοδοτηθεί κατά 50% από την ΕΕ και θα κοστίσει περί τα 630 εκατομ. ευρώ έχοντας ικανότητα αποδόσεως αερίου της τάξεως των 4.0-6.0 δισ m³. Η κροατική κυβέρνηση αναζητά επίσης και στρατηγικούς επενδυτές οι οποίοι θα είναι και συνιδιοκτήτες του έργου. Είναι ενδιαφέρον επίσης να υπογραμμισθεί ότι τον Μάιο του 2017 η Αλβανία, Βοσνία, Βουλγαρία, Κροατία, Κόσσοβο, FYROM και Μαυροβούνιο με την υποστήριξη της USAID, υπέγραψαν συμφωνία για την κατασκευή του ανωτέρω έργου ώστε να μειωθεί η ενεργειακή τους εξάρτηση από την Ρωσία. Η Σερβία και η Ρουμανία δεν συμμετείχαν στο σύμφωνο αυτό.

iii) Ο συνολικός δυτικός ενεργειακός σχεδιασμός, συμπεριλαμβάνει και την ανάπτυξη του αγωγού East Med. Ο αγωγός ενεκρίθη τον Απρίλιο του 2017, με Κοινή Δήλωση των Υπουργών Ενέργειας της Ιταλίας, της Ελλάδος, της Κύπρου και του Ισραήλ κατά την διάρκεια Υπουργικής συναντήσεως κορυφής των στο Tel Aviv, τη παρουσία του Ευρωπαίου επιτρόπου Miguel Arias Canete. Ο αγωγός εντάσσεται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος Connecting Europe Facility (CEF) και συμφώνως προς τις εκπονηθείσες μελέτες και την τεχνική συνδρομή των εταιρειών Intecsea and C&M όπως και της IHS-Cera απεδείχθη ως: α) τεχνικώς απολύτως εφικτός (*technically feasible*) b) οι-

κονομικώς απολύτως βιώσιμος (*economically viable*) και χαμηλότερου κόστους από αναλόγου δυναμικότητας σχεδιασμούς και c) συμπληρωματικός με άλλες εξαγωγικές δυνατότητες και επιλογές (*complementary to other export options*). Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι βάσει των ήδη βεβαιωθέντων αποθεμάτων στην περιοχή της Λεκάνης της Λεβαντίνης και της ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας ο αγωγός θα μπορεί να υποστηρίξει την παροχή στις διεθνείς αγορές της τάξεως των 30 δισ. m³/έτος. Και τούτο χωρίς να ληφθούν υπόψη τα προς επιβεβαίωση υπόλοιπα κοιτάσματα της περιοχής, μαζί με τα σχετικά Αιγυπτιακά κοιτάσματα του Αλ Ζορ τα οποία θα μεταφερθούν με πολλούς εναλλακτικούς τρόπους στις διεθνείς αγορές όπως υπό μορφήν LNG ή μέσω του East Med.

Η στρατηγική σημασία του αγωγού αυτού για την Αθήνα και την Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά και για το Ισραήλ και την Αίγυπτο του Προέδρου Αλ Σίσι (και όχι του Μόρσι και των Αδελφών Μουσουλμάνων) όπως και οι επιρροές των πετρελαϊκών επιχειρήσεων οι οποίες ήδη επένδυσαν και θα συνεχίσουν να επενδύουν στην περιοχή της ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας, διεφάνησαν περιτράνω. Ο ομιλών τις είχε από πολλού χρόνου υποστηρίξει και αισθάνεται δικαιωμένος από τις εξελίξεις.

Β) Μέσω αναλόγων μεθόδων με πρώτο έρεισμα στην Σερβία για την οποία, ουδείς στη Μόσχα φαίνεται να

σκέπτεται μίαν επανάληψη του 1999. Μια ανάλογη εξέλιξις ασφαλώς θα οδηγήσει σε Βαλκανική έκρηξη και ίσως και μακρύτερον...

2. Οι Πόλοι διεθνούς Ισχύος και οι δράση τους στα Υποσυστήματα: ανάλυση συμπεριφοράς και ορθολογικότητας

2.1. Περιγραφή της συμπεριφοράς της Μόσχας και Αξιολόγηση της ορθολογικότητάς της.

Η Ρωσική Ομοσπονδία έχει μόνο μία -ειρηνική τονίζω- εναλλακτική για να απαντήσει στον ισχυρό αυτόν αποκλεισμό που υφίσταται από την Ουάσιγκτων: τον αγωγό Turkstream την δημιουργία του οποίου συνυπέγραψε με την Άγκυρα τον Οκτώβριο του 2016. Η ανακοίνωση νέων κυρώσεων με στόχο το *Nord Stream II* οδήγησε τη Ρωσία να επιταχύνει τη κατασκευή του αγωγού της στη Μαύρη Θάλασσα, *Turkish Stream*, ο οποίος βρίσκεται σε εξέλιξη επί του παρόντος και υπό συγκεκριμένο σχεδιασμό. Ο ανάδοχος έργου της Gazprom, η ελβετική Swiss Allseas, έχει κατασκευάσει περίπου 15 μίλια του αγωγού κάτω από τη Μαύρη Θάλασσα, από τον Μάιο. Ο πρώτος από τους δύο παράλληλους αγωγούς θα λειτουργήσει τον Μάρτιο του 2018, ο δεύτερος πρόκειται να λειτουργήσει το 2019. Η ετήσια χωρητικότητα κάθε

Η Ρωσική Ομοσπονδία έχει μόνο μία -ειρηνική τονίζω- εναλλακτική για να απαντήσει στον ισχυρό αυτόν αποκλεισμό που υφίσταται από την Ουάσιγκτων: τον αγωγό Turkstream την δημιουργία του οποίου συνυπέγραψε με την Άγκυρα τον Οκτώβριο του 2016. Η ανακοίνωση νέων κυρώσεων με στόχο το Nord Stream II οδήγησε τη Ρωσία να επιταχύνει τη κατασκευή του αγωγού της στη Μαύρη Θάλασσα, Turkish Stream, ο οποίος βρίσκεται σε εξέλιξη επί του παρόντος και υπό συγκεκριμένο σχεδιασμό

σκέλους εκτιμάται ότι θα φθάσει τα 15,75 δισ. κυβικά μέτρα φυσικού αερίου ή συνολικά σχεδόν 32 δισ. κμ (και για τα δυο σκέλη δηλαδή)⁷.

Ο αγωγός αυτός γίνεται αποδεκτός από την Σερβία για λόγους υποστηρίξεως προς την σύμμαχό του Ρωσία, αλλά μάλλον δεν είναι δυνατόν να φθάσει εύκολα μέχρι εκεί. Και αυτό οφείλεται σε μία σειρά γεωστρατηγικής φύσεως ζητήματα όπως:

i) Οι σχέσεις Τουρκίας-ΕΕ οι οποίες ποτέ δεν υπήρξαν χειρότερες. Η απο-

μάκρυνσις των Γερμανών στρατιωτικών από το Ιντσιρλίκ και το Ικόνιον μαρτυρά του λόγου το αληθές.

ii) Οι σχέσεις Τουρκίας-ΗΠΑ, οι οποίες είναι επίσης άκρως τεταμένες σε σημείον όπου οι ΗΠΑ απομακρύνονται από το Ιντσιρλίκ βαθμιαίως και αναζητούν νέες ισοδύναμες διευκολύνσεις εις μίαν διευρυμένη βάση στην Σούδα.

iii) Οι τουρκικές «προτιμψιακές αποκλίσεις» προς την ρωσική οπλική βιομηχανία (αγορά S-400) οι οποίες εάν υλοποιηθούν εντός του τρέχοντος έτους όπως δηλούται από τις τουρκικές αρχές, θα θέσουν εν αμφιβόλω τη σχέση της Τουρκίας με το NATO και βεβαίως και με το πολιτικό του παρακολούθημα, την Ευρωπαϊκή Ένωση.

iv) Ο ρόλος που η Τουρκία διαδραματίζει με την υποστήριξη των Αδελφών Μουσουλμάνων όπου και έχουν ενταχθεί τα στοιχεία του πρώην Απελευθερωτικού Στρατού του Κοσσόβου (UÇK) τα οποία, με την σειρά τους, έχουν σημειώσει σημαντική δραστηριότητα στις τάξεις των Τζιχαντιστικών Οργανώσεων στην Συρία και πολλοί εξ αυτών στο Daesh.

Εδώ, η Μόσχα ευρίσκεται ενώπιον ενός διτπώς ανορθολογικού, για την βαλκανική πολιτική της, σχήματος:

iv.1.) το όραμα της Μεγάλης Αλβανίας και η Ένταξη του Κοσσόβου και της σερβικής κοιλάδος του Πρέσβεβο σε αυτήν, είναι απολύτως αντίθετη με τα συμφέροντά της και αντι-

στρατεύεται τον πυρήνα της αμυντικής της στρατηγικής έναντι της εξαπλώσεως της ΝΑΤΟϊκής επιρροής στα Δυτικά Βαλκάνια αλλά και στους πιθανούς διαδρόμους προωθήσεως των ενεργειακών της αγωγών μέσω αυτών, προς Ουγγαρία δηλ. προς την Ε.Ε. Και αυτό διότι εάν η Μεγάλη Αλβανία δημιουργηθεί, και μάλιστα με την ενίσχυση της Αγκυρα, αυτή θα ενταχθεί στο ΝΑΤΟ την ίδια ημέρα και εις την ΕΕ ολίγον αργότερα!

iv.2.) Πώς θα αντιμετωπίσει η Μόσχα μια πιθανή επικράτηση ή έστω ισχυρή επιρροή των ενόπλων σαλαφιστικών στοιχείων ante portas;

Η απάντηση είναι ότι η Μόσχα οφείλει να λάβει σοβαρά ανταλλάγματα και διασφαλίσεις για την ανατροπή αυτού του ανορθολογικού πλέγματος σχέσεων με την όψιμη σύμμαχό της, Τουρκία. Ιδιαίτερως εις το πλέον ζωτικό θέμα της τουρκικής υποστηρίξεως των ισλαμοφασιστικών ομάδων στην Συρία.

a) Εκεί δηλαδή όπου -κατ' αρχάς διακυβεύονται- τα πλέον στρατηγικά συμφέροντα της Μόσχας στην Ν/Α Μεσόγειο: i) η επανάκτηση μέρους της παλαιάς επιρροής της στον αραβομουσουλμανικό κόσμο, ii) στα φυσικά αέρια της Συρίας iii) στο εναλλακτικό και άκρως στρατηγικό σπιτικό δρομολόγιο του ιρανικού φυσικού αερίου προς την Μεσόγειο (Τεχεράνη-Δαμασκός-Λίβανος) και iv) στην προβολή ισχύος της στο μαλακό υπογάστριο των ΗΠΑ και της Δύσεως στην Μέση Ανατολή: το Σουέζ μέσω της Αιγύπτου του Σίσι και του Αραβοπερσικού Κόλπου.

b) Πρόκειται επίσης για έναν πόλεμο, εκτός των ανωτέρω και ρωσικού γοήτρου υπερδυνάμεως, συνεπώς υψηλού διπλωματικού κεφαλαίου σε ένα ανασχηματιζόμενο διεθνές περιβάλλον, ο οποίος όμως αποτελεί μίαν χαίνουσα πληγή για την -σε απομόνωση ευρισκομένη- ρωσική οικονομία.

c) Η Μόσχα συνεπώς, έλαβε πολύ σοβαρά υπόψη την αμερικανική υποστήριξη στην υπόθεση της κουρδικής κρατογενέσεως στην Βόρειο Συρία. Ήτο λοιπόν έως και αναμενόμενον, αμέσως μετά την πρόσφατον συνάντησιν του Αυγούστου εις την Ράκκα «υψηλόβαθμων αξιωματούχων του Πενταγώνου και του Στέιτ Ντιπάρτμεντ με Κούρδους του PYD/YPG στην Ράκκα [...] όπου οι ΗΠΑ υποσχέθηκαν τη δημιουργία κουρδικού κράτους στη βόρεια Συρία εντός έξι μηνών καθόλα τα διεθνή νόμιμα αναγνωρισμένα»⁸, να ενθαρρύνει την Αγκυρα να ανακοινώσει «αφ' ενός μεν τον τερματισμό της ενίσχυσης των εχθρικών

προς την Συρία ανταρτικών ισλαμικών σχηματισμών και κατά δεύτερον την έναρξη συνομιλιών με την Δαμασκό για την αποκατάσταση της ακεραιότητας του συριακού κράτους.»⁹

Η ίδια όμως εξέλιξι αποτελεί επίσης άκρως δυσεπίλυτον γεωστρατηγικό πρόβλημα και για την Αγκυρα η οποία αντιτίθεται σφόδρα, με την αλλαγή αυτήν της στρατηγικής της, εις το ΝΑΤΟ και τον Λευκόν Οίκον, δρώσα και αυτή απολύτως ανορθολογικώς, και επίσης διττώς, εναντίον των συμφερόντων της:

iv.3.) ανατρέπει την πολιτική της στην Βαλκανική υπέρ της Ρωσσίας και όχι μόνον εις βάρος των ιδικών της -σενά νουμένων- συμφερόντων αλλά και εναντίον της ΝΑΤΟϊκής πολιτικής της την Ουάσιγκτον στα Δυτικά Βαλκάνια.

iv.4.) στρέφει εκτός της σφαίρας επιρροής της τα ερείσματα εκείνα που της επιτρέπουν να προβάλλει ισχύ μέχρι την Αδριατική, π.χ. με ναυτικές δυνάμεις στο Πασαλιμάνι του Αυλώνα, στην Αλβανία. Ποιός της εγγυάται ότι θα συνεχίσει να έχει την ΝΑΤΟϊκή ανοχή και στήριξη στις προβολές ισχύος της στην Αδριατική υπό το φώς της παρούσης αντι-δυτικής και βεβαίως, αντι-ΝΑΤΟϊκής της συμπεριφοράς;

v) παραδεχόμενοι όμως μιαν ανάλογον εξέλιξιν, παραδεχόμεθα την ακύρωσιν του αγωγού TAP, ο οποίος προορίζετο για την διασφάλισιν της ευρωπαϊκής ενεργειακής ασφαλείας μακράν της επιλογής μεταφοράς ρωσικών ποσοστίτων Φ/Α προς την Ε.Ε. Συνεπώς, έχομεν πλήρη ανατροπή των αμερικανοτοϊκών σχεδίων ασφαλούς ενεργειακής τροφοδοσίας της ΕΕ!

vi) μία ανάλογος εξέλιξι, αχρηστεύει και τα αζερικά ενεργειακά κοιτάσματα τα οποία θα πρει πλέον να εξεύρουν άλλην δίοδον για την τροφοδοσίαν της ΕΕ. Και αυτή είναι μία, και έρχεται από το καραμανλικόν πρόσφατον παρελθόν της χώρας: ο Αγωγός Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολις ο οποίος πλέον με την ενθάρρυνσιν των ΗΠΑ εις την Αθήνα και την Σόφια, όπως και την ανάλογον σύνθεσιν εις το εταιρικό κεφάλαιον του consortium και με μόνη διαδρομή τα ελληνοβουλγαρικά εδάφη θα αποτελέσει εξαιρετική λύση για τα δυτικά συμφέροντα.

Σημειώσεις

¹ «It's official: Congress has handcuffed Donald Trump on Russia»

[[https://www.vox.com/policy-and-](https://www.vox.com/policy-and-politics/2017/7/28/16055630/congress-trump-russia-sanctions-veto)

[politics/2017/7/28/16055630/congress-trump-russia-sanctions-veto](https://www.vox.com/policy-and-politics/2017/7/28/16055630/congress-trump-russia-sanctions-veto)].

² Σ.Σ.: Την 12η Μαρτίου 1999:

Τσεχία, Ουγγαρία, Πολωνία, την 29η Μαρτίου 2004: Βουλγαρία, Εσθονία, Λεττονία, Λιθουανία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, την 1η Απριλίου 2009: Αλβανία, Κροατία και την 5η Ιουνίου 2017: το Μαυροβούνιο.

³ **"Russia Sanctions Review Act of 2017" (Tuesday 3 January, 115th Congress of USA) SEC.**

254.

[[https://www.congress.gov/bill/115th-](https://www.congress.gov/bill/115th-congress/house-)

[bill/3364/text#toc-H954BE429129341AB9D32B2D4775AA845](https://www.congress.gov/bill/115th-congress/house-)], [ανάκτησις: 8-08-2017]

⁴ σ.σ.= Σημειώσεις Συντάκτου (Ι. Θ. Μάζη)

⁵ Σ.Σ.: Πολιτική επιρροή δύναται να ασκήσει ούτως ή άλλως η Ρωσία επί της Βοσνία με καταλλήλους χειρισμούς-μέσω Σερβίας-στην Republika Srpska).

⁶ Το χαρτοφυλάκιο μετόχων του TAP έχει την εξής σύνθεση: BP (20%), SOCAR/Αζερμπαϊτζάν (20%), Snam S.p.A./Ιταλία (20%), Fluxys/Βέλγιο (19%),

Enagás/Ισπανία (16%) and Axpo/Ελβετία (5%).

⁷ Βλ. F. William Engdahl, « Turkey, Russia and Interesting New Balkan», «Turkey, Russia and Interesting New Balkan Geopolitics», 14/08/2017, <http://www.defenddemocracy.press/turkey-russia-and-interesting-new-balkan-geopolitics/>

⁸ http://www.pronews.gr/amynasfaleia/diethnis-asfaleia/622549_i-toyrkia-stamata-tin-ypostirixitis-stoys-islamistes [ανάκτησις: 14-08-2017]

⁹ *ibid.*[ανάκτησις: 14-08-2017]

PeopleCert

All talents, certified.

PEOPLECERT, global leader in assessment and certification of professional skills across 160 countries is seeking an exceptional and talented individual to join our team as:

RECEPTIONIST

Location: Athens, Greece

Ref. Code: (REC)

Are you an energetic, friendly and customer-centric personality? Would you manage the company's reception, provide administrative support to various people and departments and ensure the smooth and professional treatment of visitors? This is a great opportunity to work in an international, dynamic and fun environment!

Responsibilities

- Professional treatment of all visitors (e.g. clients, suppliers, partners)
- Incoming and outgoing mail protocol
- Control and support meeting rooms scheduling
- Ensure that meeting rooms and reception area meet company's standards
- Manage courier services, both within Greece and internationally
- Manage inventory control of all everyday use stationery supplies.

Candidate Profile

- University Degree in Business Administration or relevant field
- 1-2 years working experience in related position would be an asset
- Excellent command of the Greek, English and Turkish language (C2 Level) is mandatory
- Excellent computer skills (Ms Office, Outlook)
- Ability to communicate effectively and tactfully with persons of all levels (in person, by e-mail and phone)
- Self-motivated and able to prioritize work and multitask
- Work independently with teamwork mentality.

If you are looking for an international, challenging and motivating environment to enhance your career further, kindly apply at humanres@peoplecert.org

Ούτε τα στοιχειώδη;

ΥΠΟΓΡΑΦΕΙ
Ο ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ*

■ Αυτή τη φορά από αυτή τη στήλη θα αναφερθώ σε μια προσωπική εμπειρία που είχα την περίοδο του καλοκαιριού του 2017 και η οποία ήταν η αφορμή για να γράψω αυτό το κείμενο, με μοναδικό σκοπό, το τονίζω αυτό από την αρχή, να υπάρξει βελτίωση ορισμένων καταστάσεων στη χώρα μας και χωρίς την παραμικρή πρόθεση να κατακρίνω συμπεριφορές εργαζομένων και πρακτικές ή αποφάσεις υπευθύνων.

Συγκεκριμένα, αυτόν τον Αύγουστο, κατά την σύντομη διαμονή μου με ολιγομελή παρέα στην παραλία ενός φημισμένου πολυτελούς ξενοδοχειακού συγκροτήματος πέντε αστέρων στην Ελλάδα παρήγγειλα έναν καφέ, φραπέ για την ακρίβεια. Ως γνωστόν πρόκειται για ένα από τα πιο αγαπημένα ροφήματα του καλοκαιριού και όχι μόνο, τόσο για τους Έλληνες όσο και για τους τουρίστες, οι οποίοι το ζητούν συχνά, με αποτέλεσμα η ζήτηση αυτού του προϊόντος να κορυφώνεται τους θερινούς μήνες. Ήδη θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως το «εθνικό» μας ρόφημα! Δε ζήτησα κάποιο εξειδικευμένο ρόφημα που χρειαζόταν ιδιαίτερο κόπο και χρόνο προετοιμασίας. Σημειωτέον δε ότι εκείνη τη μέρα λόγω της προχωρημένης απογευματινής ώρας είχε περιορισμένο κόσμο και έτσι δεν υπήρχαν πολλές παραγγελίες.

Ενώ λοιπόν θα ήταν αναμενόμενο να ετοιμαστεί γρήγορα και να τον σερβίρει ο υπάλληλος του εν λόγω ξενοδοχείου, δυστυχώς η καθυστέρηση ήταν μεγάλη και αδικαιολόγητη, ειδικά για ξενοδοχείο αυτών των υψηλών προδιαγραφών. Ύστερα από τουλάχιστον μισή ώρα μας πλησίασε ο σερβιτόρος, άφησε τις παραγγελίες των καφέδων (οι υπόλοιποι παρήγγειλαν επίσης καφέδες), τον πληρώσα-

με αμέσως, όπως μας ζήτησε, τον ευχαριστήσαμε και αποχώρησε.

Το δυσάρεστο είναι ότι δεν απολογήθηκε για την καθυστέρηση, δίνοντάς μας την εντύπωση ότι ήταν λογικό να αναμένουμε τόση ώρα για αυτήν την παραγγελία. Επιπλέον οι καφέδες δε συνοδεύονταν από ποτήρια με νερό ή μια κανάτα νερού, όπως συνηθίζεται σε όλους τους παρόμοιους χώρους που βρίσκονται στις διάφορες παραλίες της χώρας μας, γεγονός που μας δημιούργησε αρνητική εντύπωση. Τέλος δεν μας προσφέρθηκαν ούτε χαρτοπετσέτες, αλλά αυτό ας το παραβλέψουμε, παρόλο που η παραλία ανήκει σε ξενοδοχείο πέντε αστέρων. Αφού τα σχολιάσαμε αρνητικά όλα αυτά, τα οποία δεν συνάδουν με την υψηλή τιμή εισόδου στην παραλία του συγκεκριμένου ξενοδοχειακού συγκροτήματος, συνεχίσαμε να απολαμβάνουμε το μπάνιο μας στην παραλία...

Μπορεί κάποιοι να τα θεωρήσουν όλα αυτά λεπτομέρειες. Υπάρχουν, βέβαια, ορισμένοι οι οποίοι έχουν αποδεχθεί και συμβιβαστεί με αυτήν την «εικόνα» σε διάφορους τουριστικούς και άλλους χώρους. Όμως είναι γεγονός ότι «οι λεπτομέρειες κάνουν τη διαφορά». Επειδή οι εποχές έχουν αλλάξει και η οικονομική κρίση διανύει τον έβδομο χρόνο της στην Ελλάδα, πιστεύω ότι θα ήταν ωφέλιμο να ξεκινήσουμε από τα στοιχειώδη, τα «ευκόλως εννοούμενα» και μετά να ασχοληθούμε με τα συνθετότερα ζητήματα, ώστε να επιτευχθεί η πολυπόθητη βελτίωση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος, μέσω της αποδοτικότερης εξυπηρέτησης των Ελλήνων πελατών και, γενικότερα, των τουριστών. Με αυτόν τον τρόπο θα αυξηθεί ο βαθμός ικανοποίησης των Ελλήνων και αλλοδαπών επισκεπτών – τουριστών και θα επιμηκυνθεί η τουριστική περίοδος, που συνιστά ένα από τα σημαντικά ζητούμενα στον τουριστικό κλάδο, ο οποίος διαχρονικά συνεισφέρει καθοριστικά στην απασχόληση και, τελικά, στην ανάπτυξη της χώρας μας.

Ο καλύτερος πολιτικός μπακλαβάς στην Αθήνα. Με αγνά γνήσια προϊόντα. Για την παραδοσιακή γεύση που βρίσκετε μόνο στην Κωνσταντινούπολη. Τραχανός μπακλαβάς με φυστίκι ή καρύδια. Όπως εσείς τον προτιμάτε. Απαράμιλλο πολιτικό τσουρέκι με μαστίχα και μαχλέπι. Αλλά και καζάντιμπι με την παραδοσιακή συνταγή.

Ερμού & Νίκης 1, Σύνταγμα ☎210 3213959
Αγ. Αλεξάνδρου 5, Εμπορικό Κέντρο Φλοίσβου, Παλαιό Φάληρο ☎210 9840733, Fax 210 9840373
Εργαστήριο: 25ης Μαρτίου 79, Περιστέρι ☎210 5759345
Χονδρική πώληση: 6984595524, email: baklavasepe@gmail.com

PHOTO - VIDEO ΣΟΥΛΑ

**Ανταποκρινόμαστε στις ανάγκες σας,
σε ιδιαίτερα «προκλητικές τιμές!»**

Πλ. Αγ. Ελεούσης 4, Καλλιθέα
Τηλ: 210 95 89 571
Fax: 210 95 31 580
e-mail: info@fotosoula.gr
fotosoula@yahoo.gr
site: www.fotosoula.gr

ΙΩ ΤΣΟΚΩΝΑ:

«Η ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΠΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕ ΤΗΝ

ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΡΟΜΠΟΠΟΥΛΟΥ

Η **Ιώ Τσοκώνα** γεννήθηκε στις 29 Απριλίου του 1964 στην Κωνσταντινούπολη από γονείς εκπαιδευτικούς. Τελείωσε το Ζάππειο Παρθεναγωγείο Κωνσταντινουπόλεως και στη συνέχεια αποφοίτησε στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

Το 2010 εξέδωσε το πρώτο της βιβλίο στα τουρκικά, «**Το πολυπολιτισμικό Πέρα**» από τον εκδοτικό οίκο Heyamola, όπου καταγράφονται τα ιστορικά μνημεία της περιοχής και οι κάτοικοι που την σημάδεψαν μέσα από τις αναμνήσεις της συγγραφέως.

Το 2014 εκδόθηκε από τις εκδόσεις Μεταίχμιο το βιβλίο της «**Το Πέρα των Ελλήνων Στην Κωνσταντινούπολη του χθες και του σήμερα**» γραμμένο εκ νέου απευθυνόμενο πλέον στο ελληνικό αναγνωστικό κοινό, με σκοπό να παρουσιαστεί ιστορικά και τοπογραφικά η περιοχή, καθώς και το ανθρώπινο δυναμικό της.

Ασχολήθηκε επαγγελματικά με την μετάφραση από τα Τουρκικά στα Ελληνικά και τα Ελληνικά στα Τουρκικά σε συνεργασία με δύο μεταφραστικά γραφεία.

Τον Μάιο του 2017 εκδόθηκε από τις εκδόσεις Αιώρα το βιβλίο της με τίτλο «**Στα χρόνια της Κιοσέμ Σουλτάν. Μια Ελληνίδα Σουλτάνα στην Οθωμανική Αυτοκρατορία του 17ου αιώνα.**» Το βιβλίο αυτό και η παρουσίασή του την Πέμπτη στον Ιανό ήταν η αφορμή της συνέντευξης που κάναμε με την παιδική μου φίλη **Ιώ**.

?? Το βιβλίο αυτό για την Κιοσέμ Σουλτάν, που είναι και το τρίτο σου είναι περισσότερο μία ιστορική έρευνα θα έλεγα γιατί δίνει φοβερά στοιχεία της εποχής εκείνης. Δεν είναι μόνο η Κιοσέμ Σουλταν αλλά δίνεις και μία εικόνα του πώς λειτουργούσε όλος αυτός ο μύθος που λεγόταν «**Σαράι**». Πώς σου ήρθε η ιδέα, τι σε ώθησε σε αυτό – γιατί είναι πολύ διαφορετικό από το ύφος των άλλων δύο βιβλίων σου και είναι μάλιστα πολύ αναλυτικό και τεκμηριωμένο, αλλά ταυτόχρονα ανάλαφρο, δεν είναι μία απλή ιστορία.

99 «Δεν είχα καμία διάθεση να γράψω ένα ιστορικό βιβλίο και πόσο μάλλον για την οθωμανική αυτοκρατορία, δεν ήταν σκοπός μου. Κάποια στιγμή, πολλά χρόνια πριν, με είχε πιά-

Αυτό που έχει ενδιαφέρον είναι ότι είναι και η μόνη που διοίκησε αυτοδικαίως την αυτοκρατορία ως αντιβασιλέας. Δεν ήταν απλώς η γυναίκα ή η μαμά. Διοίκησε πραγματικά. Και βέβαια υπάρχουν και ορισμένα πράγματα που στιγμάτισαν την αυτοκρατορία, άφησε το σημάδι της πίσω. Νομίζω ότι το πιο σημαντικό είναι ότι ευθύνεται για την αλλαγή της διαδοχής του θρόνου, που είναι κάτι εξαιρετικά σημαντικό στην ιστορία της οθωμανικής αυτοκρατορίας

σει δύο προσωπικότητες. Η μία ήταν η Μάρα, που ήταν εντυπωσιακή και που μάλιστα όλοι πίστευαν ότι είναι η μητέρα του Πορθητή αλλά δεν είναι αυτή καθώς δύο χρόνια μετά την γέννηση του Πορθητή ήρθε εκείνη στο Χαρέμι. Ωστόσο ξεγελιέται ο κόσμος γιατί σε όλα τα φερμάνια έγραφε «**Αηναμα**» δηλαδή στη μάνα μου, και πρέπει να την αγαπούσε πάρα πολύ και μάλιστα αυτή μπορεί να ευθύνεται και για την ελληνική παιδεία του Πορθητή.

Είχα ξεχωρίσει λοιπόν, την Μάρα η οποία ήταν πολύ διαφορετική. Ήταν μια ελεύθερη γυναίκα μιά γυναίκα και κόρη ηγεμόνα, η οποία ήρθε με άλλο ύφος στο παλάτι. Και η αμέσως επόμενη ήταν η Κιοσέμ. Είχαν αρχίσει πια οι οθωμανοί σουλτάνοι να παίρνουν δούλες για γυναίκες για πρακτικούς λόγους και εκείνη ήταν η πιο ισχυρή προσωπικότητα που πέρασε ποτέ από την οθωμανική αυτοκρατορία. Και ήταν Ελληνίδα, αδιαμφισβήτητη. Ήταν κόρη παπά, την έλεγαν Αναστασία, αλλά δεν ξέρουμε από ποιο νησί ήταν. 3-4 νησιά την διεκδικούν και μου κέντρισε την προσοχή η ιστορία της. Δεν υπάρχουν πολλά στοιχεία. Το οθωμανικό κράτος, παρότι κρατούσε πάρα πολλά και σπουδαία αρχεία, πολλά από τα οποία μπορεί και να υπάρχουν απλά να μην βγαίνουν σκόπιμα στο φως της δημοσιότητας. Υπάρχουν κάποιες πηγές που αναφέρονται στην Κιοσέμ. Ας πούμε υπάρχουν έμμεσες πηγές, υπάρχουν επιστολές των Βαίλων, οι οποίοι έγραφαν στις πατρίδες τους και μιλούσαν γι' αυτήν, ήταν τόσο εντυπωσιακή. Και φαντάζομαι θα πρέπει να ήταν πάρα πολύ όμορφη, γιατί όλες οι επιστολές άρχιζαν ή τελείωναν με τη φράση "η Σουλτάνα είναι πάρα πολύ όμορφη, πάρα πολύ εντυπωσιακή" αλλά όλοι τη δείχνουν σαν μία γυναίκα που ήταν εξαιρετικά δυναμική.

Αυτό που έχει ενδιαφέρον είναι ότι είναι και η μόνη που διοίκησε αυτοδικαίως την αυτοκρατορία ως αντιβασιλέας. Δεν ήταν απλώς η γυναίκα ή η μαμά. Διοίκησε πραγματικά. Και βέβαια υπάρχουν και ορισμένα πράγματα που στιγμάτισαν την αυτοκρατορία, άφησε το σημάδι της πίσω. Νομίζω ότι το πιο σημαντικό

σει δύο προσωπικότητες.

Η μία ήταν η Μάρα, που ήταν εντυπωσιακή και που μάλιστα όλοι πίστευαν ότι είναι η μητέρα του Πορθητή αλλά δεν είναι αυτή καθώς δύο χρόνια μετά την γέννηση του Πορθητή ήρθε εκείνη στο Χαρέμι. Ωστόσο ξεγελιέται ο κόσμος γιατί σε όλα τα φερμάνια έγραφε «**Αηναμα**» δηλαδή στη μάνα μου, και πρέπει να την αγαπούσε πάρα πολύ και μάλιστα αυτή μπορεί να ευθύνεται και για την ελληνική παιδεία του Πορθητή.

Είχα ξεχωρίσει λοιπόν, την Μάρα η οποία ήταν πολύ διαφορετική. Ήταν μια ελεύθερη γυναίκα μιά γυναίκα και κόρη ηγεμόνα, η οποία ήρθε με άλλο ύφος στο παλάτι. Και η αμέσως επόμενη ήταν η Κιοσέμ. Είχαν αρχίσει πια οι οθωμανοί σουλτάνοι να παίρνουν δούλες για γυναίκες για πρακτικούς λόγους και εκείνη ήταν η πιο ισχυρή προσωπικότητα που πέρασε ποτέ από την οθωμανική αυτοκρατορία. Και ήταν Ελληνίδα, αδιαμφισβήτητη. Ήταν κόρη παπά, την έλεγαν Αναστασία, αλλά δεν ξέρουμε από ποιο νησί ήταν. 3-4 νησιά την διεκδικούν και μου κέντρισε την προσοχή η ιστορία της. Δεν υπάρχουν πολλά στοιχεία. Το οθωμανικό κράτος, παρότι κρατούσε πάρα πολλά και σπουδαία αρχεία, πολλά από τα οποία μπορεί και να υπάρχουν απλά να μην βγαίνουν σκόπιμα στο φως της δημοσιότητας. Υπάρχουν κάποιες πηγές που αναφέρονται στην Κιοσέμ. Ας πούμε υπάρχουν έμμεσες πηγές, υπάρχουν επιστολές των Βαίλων, οι οποίοι έγραφαν στις πατρίδες τους και μιλούσαν γι' αυτήν, ήταν τόσο εντυπωσιακή. Και φαντάζομαι θα πρέπει να ήταν πάρα πολύ όμορφη, γιατί όλες οι επιστολές άρχιζαν ή τελείωναν με τη φράση "η Σουλτάνα είναι πάρα πολύ όμορφη, πάρα πολύ εντυπωσιακή" αλλά όλοι τη δείχνουν σαν μία γυναίκα που ήταν εξαιρετικά δυναμική.

Αυτό που έχει ενδιαφέρον είναι ότι είναι και η μόνη που διοίκησε αυτοδικαίως την αυτοκρατορία ως αντιβασιλέας. Δεν ήταν απλώς η γυναίκα ή η μαμά. Διοίκησε πραγματικά. Και βέβαια υπάρχουν και ορισμένα πράγματα που στιγμάτισαν την αυτοκρατορία, άφησε το σημάδι της πίσω. Νομίζω ότι το πιο σημαντικό

Οθωμανική Αυτοκρατορία»

είναι ότι ευθύνεται για την αλλαγή της διαδοχής του θρόνου, που είναι κάτι εξαιρετικά σημαντικό στην ιστορία της οθωμανικής αυτοκρατορίας. Μέχρι την περίοδο του Αχμέτ η διαδοχή του θρόνου γινόταν από τον καταλληλότερο γιο.»

‘Η όποιος τελικά αποδεικνυόταν καταλληλότερος...

«Για να είναι καταλληλότερος κάποιος έπρεπε να “επιβιώσει” από τους υπόλοιπους διαδόχους. Ο Αχμέτ ήταν και ο μόνος που δεν σκότωσε τον αδερφό του επειδή ήταν και παράφρων. Όλοι οι ιστορικοί τα τελευταία χρόνια τείνουν να πιστεύουν ότι ο δάκτυλος που επηρέασε τον Αχμέτ για να μην σκοτώσει τον αδερφό του ήταν η Κιοσέμ, λέγοντας πως δεν αξίζει να τον σκοτώσει επειδή είναι παράφρων και δεν αποτελούσε κίνδυνο κλπ. Δύο φορές, λοιπόν, νομίζω ότι και ο Ναιμά ο ιστορικός το αναφέρει, ότι έδωσε την εντολή να εκτελεστεί ο αδερφός του. Αλλά τη μία μέρα είχε κατακλυσμό και δεν μπόρεσε να εκτελεστεί, την άλλη φορά τον έπιασε ένας τρομερός πόνος και δεν μπόρεσε να εκτελεστεί κλπ. Μετά από αυτόν τον πόνο, μέσα σε λίγο χρονικό διάστημα πέθανε ο Αχμέτ. Πάντα, σε τέτοιες περιπτώσεις και όταν γίνονται τέτοια πράγματα, κοιτάξεις και ποιος ευεργετείται από αυτά. Παρότι η Κιοσέμ, ήταν η πιο αγαπημένη του γυναίκα δεν ήταν η πρώτη. Είχε προλάβει στα 14 του να κάνει γιο και με μία άλλη γυναίκα, των Οσμάν Γκεντσοσμαν, όπως ξέρεις, ο οποίος δεν πρόλαβε να γεράσει επειδή σκοτώθηκε πάρα πολύ νωρίς από τους γενίτσαρους, αλλά πίσω από αυτό θεωρείται ότι μπορεί να κρύβεται και η Κιοσέμ. Όλα αυτά βέβαια γιατί είχε 4 γιους και ευελπιστούσε να έρθουν τα πράγματα έτσι όπως τα είχε καταστρώσει στο μυαλό της για να μπορέσει να δει τον πρωτόκό της γιο σουλτάνο, όπερ και εγένετο βέβαια. Ανέβηκε στο θρόνο ο Μουσταφά ο Παράφρων, τον κατεβάσανε, μετά ανέβηκε ο Οσμάν τον σφάξανε και αυτόν και τελικά ανεβαίνει ο Μουράτ ο Δ', ο πιο αιμοσταγής, ο πιο άγριος σουλτάνος όλων των εποχών, ο γιος της. Μισός Έλληνας δηλαδή. Βέβαια επειδή είναι πολύ μικρός αναλαμβάνει και η Κιοσέμ τη θέση του αντιβασιλέα, το διεκδικεί και το κερδίζει και διοικεί την αυτοκρατορία.

Όταν είδες όλη αυτή την ιστορία, αποφάσισες να γράψεις ή μεσολάβησε και κάτι και πήρες την απόφαση να γράψεις το βιβλίο;

«Όχι όχι, υπήρχε μία σκέψη από τον εκδότη των εκδόσεων “Αιώρα” να βγει μία μετάφραση, αλλά δεν ήταν βιβλίο αυτό ήταν κάποια αποσπάσματα, τα οποία όμως δεν είχαν ειρμό. Και μετά, σκεφτήκαμε από κοινού, αφού έχει ενδιαφέρον αυτό το θέμα, γιατί να μην το γράψω από την αρχή, δηλαδή να τοποθετηθεί ο αναγνώστης στον χρόνο. Καταρχάς να καταλάβει ποια ήταν η αυτοκρατορία, πολύ γρήγορα χωρίς πολλές σελίδες.

Και αυτό είναι που το κάνει να είναι επιτυχημένο. Να δίνεις τόσο πολλά στοιχεία χωρίς να γίνεται κουραστικό, μέσα σε λίγες για τον όγκο της πληροφορίας σελίδες, κάτι

ΣΤΙΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΕΣ μεταφράσεις της Ιούς Τσοκώνα περιλαμβάνονται δύο αστυνομικά μυθιστορήματα του Μεχμέτ Μουράτ Σομέρ, “Φονικό Φιλί” και “Δολοφονίες Προφητών” για τον εκδοτικό οίκο Πατάκη και δύο μυθιστορήματα της Περιχάν Μαγντέν, “Η Ανάσα τους Πίσω μας” και “Δυο Φίλες” για τον εκδοτικό οίκο Μελάι. Και το βιβλίο “Οι δικοί μας ξένοι” του Θωμά Σιδέρη για τις εκδόσεις Πασχαλίδη και την ελληνική περίληψη “Τα μειονοτικά σχολεία από το χθες στο σήμερα” του Türk Tarih Vakfı. Τον Μάρτιο του 2017 εκδόθηκε από το Μεταίχιμο η απόδοσή της στα νέα ελληνικά του αρχαίου μυθιστορήματος «Δάφνις και Χλόη».

Στα τουρκικά “Οι Μύθοι του Αισώπου” από την συλλογή του Emile Chambry για τις εκδόσεις İş Bankası Yayınları, το αρχαιοελληνικό μυθιστόρημα «Δάφνις και Χλόη» για τις εκδόσεις Heyamola. Το παιδικό βιβλίο «Ο μικρούλης Τζαν» του Ταϊφούν Αγκκούλ από τις εκδόσεις Aziz Nesin Yayınları. Έχει μεταφράσει επίσης ένα άλμπουμ με τίτλο “Η Τένεδος” και έναν κατάλογο μουσείου με τίτλο “Από την Τένεδος στο Μποζτάαντα, Μια Ξεχασμένη Νησιώτικη Ιστορία” του Χακάν Γκιουρούντζί για το Bozcaada Yerel Tarih Araştırma Merkezi Yayınları, έναν Οδηγό της Αγίας Σοφίας για τις εκδόσεις Bilkent Kültür Girişimi και τα ελληνικά κείμενα του τόμου “Οι Ρωμαίοι αρχιτέκτονες της Πόλης την περίοδο του Εκδυτικισμού”. Επιμελήθηκε το ένθετο του λογοτεχνικού περιοδικού Roman Kahramanları (Ηρωες Μυθιστορημάτων) που αφορούσε στην Νεοελληνική Λογοτεχνία. Στο «Ρωμαϊκό Ημερολόγιο 2013» των εκδόσεων Ιστός, δημοσιεύτηκε η εργασία της Φαναριώτες Δραγουμάνοι. Μια «Αυτοκρατορία» που διήρκεσε 150 χρόνια.

Υπό έκδοση επίσης βρίσκεται η μετάφραση του έργου “Οι Ελληνορθόδοξοι ναοί της Κωνσταντινούπολης πριν τα Μεταρρυθμιστικά Διατάγματα” του Ζαφέρ Καρατζά για τις εκδόσεις Πασχαλίδη και «Τα τείχη της Κωνσταντινούπολης» του καθηγητή Κώστα Σταματόπουλου.

Την περίοδο 2009-2010 μετέφρασε την ταινία του Γιουσούφ Κούρτσενλι με τίτλο “Ρώτα την καρδιά σου”, το 2017 μετέφρασε τους τουρκικούς διαλόγους της ταινίας του Γιώργου Κορδέλλα «Ρόζα», δύο ντοκιμαντέρ: «Ο Ναός του αγίου Γεωργίου του Κουδουνά» και “Τρεις μουσικοί, τρία παραδοσιακά όργανα”, καθώς και διαφημιστικές σειρές.

Είναι μέλος της Εταιρίας Μελέτης της Καθ' Ημάς Ανατολής και τακτικός συνεργάτης του περιοδικού λόγου και τέχνης “Κινστέρνα” όπου δημοσιεύθηκε τμηματικά η εργασία της με τίτλο “Ταξιδεύοντας με τους Προσωκρατικούς”.

Διδάσκει τουρκικά στον Σύλλογο Κωνσταντινουπολιτών στην Καλλιθέα.

που είναι πολύ ευχάριστο για τον αναγνώστη.

«Χαίρομαι αν το πέτυχα γιατί αυτό ακριβώς ήθελα να πετύχω. Δεν είμαι ιστορικός, δεν ήθελα να βγάλω ένα ιστορικό βιβλίο απλά ήθελα να τοποθετηθεί ο αναγνώστης στο χώρο, στον χρόνο. Να δει καταρχάς τι ήταν το χαρέμι. Ειλικρινά δεν είχα προβληματιστεί ποτέ. Ήταν ένα απρόσωπο πράγμα; όταν έφευγε ένας σουλτάνος τι γινόταν με τις υπόλοιπες γυναίκες; Είχε πάλι τις προηγούμενες; Έφευγαν; Ή ήταν οι ευνούχοι, ποιοι ήταν οι Ιτσογλαν; Από πού συλλέγονταν τα παιδιά αυτά; Ποιο ήταν το παιδομάζωμα; Τα ακούμε όλα αυτά. Ή πώς ζούσαν μέσα στο χαρέμι, πώς εξισλαμίζονταν οι γυναίκες αυτές, ποια ονόματα έπαιρναν, πότε έπαιρναν τα ονόματα αυτά, ή το πώς γινόταν ο ευνουχισμός. Αυτό δεν το έγραψα μέσα στις πληροφορίες γιατί είναι κάτι φρικιαστικό αλλά όταν μελετούσα και έβλεπα πώς γινόταν ο ευνουχισμός ήταν κάτι το τρομερό. Ή ξέρω γώ, πώς ήταν τα βασανιστήρια τους. Χωρίς να αναφέρομαι σε πολύ άγρια πράγματα. Προσπάθησα να βάλω τον αναγνώστη στο κλίμα λόγω της εποχής, για να καταλάβουν ποια ήταν αυτή η Κιοσέμ, που έζησε, ένα κοριτσάκι 14ων χρονών αποκόβεται βιαιώς από το σπίτι του, από ένα χριστιανικό περιβάλλον, ήταν κόρη παπά. Και ξαφνικά βρίσκεται στο παλάτι, εξισλαμίζεται, αλλάζει όνομα, - δεν ήταν το όνομά της Κιοσέμ γιατί το όνομα που της δόθηκε από το παλάτι ήταν Μαχπειϊκέρ που σημαίνει φεγγαροπρόσωπη, λόγω της λεπτής αλαβάστρινης επιδερμίδας που είχε. Αλλά και το Κιοσέμ δείχνει ένα μέρος της προσωπικότητας της. Είναι το όνομα που της έδωσε ο άντρας της, ο αγαπημένος της γιατί την είδε που ηγείτο του χαρεμιού. Σκέψου 14ων χρονών παιδί να μπει μέσο το χαρέμι και ξαφνικά να περάσει μπροστά απ' όλες. Λοιπόν, αυτή η γυναίκα, μέσα σ' αυτό της κλίμα της αγριάδας, του αιματηρού περιβάλλοντος κατάφερε όχι απλώς να επιβιώσει, όχι απλώς να γίνει πρώτη γυναίκα του - δεν πήγαινε πουθενά με καμία άλλη, την είχε πάντοτε κοντά του- αλλά μέχρι τα 65 της κατάφερε να είναι στο προσκήνιο της αυτοκρατορίας. Και μάλιστα κατάφερε να εδραιώσει ένα δικό της αξίωμα το οποίο δεν υπήρχε ούτε πριν, ούτε μετά από αυτήν. Υπήρχε το Βαλιντέ Σουλτάν και ήταν το μεγαλύτερο που μπορούσε να πάρει μία γυναίκα, ήταν η μάνα του σουλτάνου. Όταν πέθαινε ο Σουλτάνος τελειώνει και εκείνη μαζί του. Δηλώνει το πιο σημαντικό που μπορεί να φτάσει μία γυναίκα. Και η Κιοσέμ για να δείξει ότι ήταν πραγματικά κάτι παραπάνω απ' όλες τις υπόλοιπες, έβγαλε έναν δικό της όρο, το Βαλιντέ Μουαζζαμά, από το muazzam η φοβερή, η τρομερή, η υπέροχη, η τεράστια σε πιο αργκό.

Μετά το θάνατο του γιου της που όφειλε να φύγει στο παλιό παλάτι και να τελειώσει η καριέρα της και η ζωή της ενδεχομένως, έμεινε στο αξίωμά της πάλι ως γιαγιά πλέον. Ανεβαίνει ο εγγονός της πάλι στο θρόνο, και ενώ θα

έπρεπε να αναλάβει τα νιά η μάνα του, η νύφη δηλαδή της Κιοσέμ, την "κάνει πέρα" και μένει αυτή για άλλα 6 χρόνια στο τιμόνι της αυτοκρατορίας.

Έτσι με τον εκδότη είπαμε να δώσουμε όλο το αυτό το κλίμα, να περιγράψουμε πώς ήταν αυτή η γυναίκα, και να την κάνουμε και λίγο γνωστή στο ελληνικό κοινό, γιατί είναι κρίμα να μην την γνωρίζουν.

?? Η παρουσίαση έγινε πρόσφατα, αλλά το βιβλίο έχει εκδοθεί περίπου 5 μήνες πριν. Ποιές είναι οι πρώτες κριτικές;

«Για την ώρα, σε φίλους και γνωστούς που το έχουν διαβάσει δείχνει να αρέσει, και εστιάζουν σε αυτό που είπαμε πριν ότι είναι ευκολοδιάβαστο και αφήνει πολλά στοιχεία. Αυτό ακριβώς ήθελα. Αυτό που ήθελα να πω είναι ότι στον αναγνώστη μπορεί να φανεί περίεργο γιατί εστιάζω σε πράγματα τα οποία μπορεί να θεωρηθούν πιο ανούσια, και κάποια πιο σημαντικά περνάνε πιο απαρατήρητα. Ας πούμε λέμε ότι πάρθηκε η Βαγδάτη από τον Μουράτ και τελείωσε, τίποτα παραπάνω. Ενώ μπορεί να υπάρχουν 3 - 4 σελίδες για μια διαμάχη, που είχε ο Ντελίμπρεϊμ, ο δεύτερος σουλτάνος και τελευταίος της γιος, με έναν αξιωματούχο του οθωμανικού στρατού τον οποίο έστειλε να καταλάβει την Κρήτη. Μου έκανε τρομερή εντύπωση αλλά αυτές οι λεπτομέρειες είναι και που δείχνουν και το χαρακτήρα του άλλου. Αν θέλει κάποιος να δει πότε έγινε η άλωση της Βαγδάτης, μπορεί να το βρει στο διαδίκτυο. Αυτές όμως οι

πληροφορίες που δίνονται έτσι, οι οποίες περνούν λίγο στο απαρατήρητο, νομίζω είναι και πιο σημαντικές. Δηλαδή είναι πάρα πολύ αστείο, γιατί του λέει πήγαινε να καταλάβεις την Κρήτη, χωρίς να ξέρει τι σημαίνει νησί, τι είναι η Κρήτη και οι Κρητικοί, και μετά νευριάζει όταν ο άλλος του λέει ότι δεν μπορεί να το κατακτήσει λέγοντας του ότι είναι θέμα, χρόνου καιρού, πρέπει να δούμε τι γίνεται κλπ. Και νευριάζει μαζί του και δίνει την εντολή να τον απαγχονίσουν. Και στο τέλος τον βλέπει πεσμένο κάτω και λέει το εξής παλαβό και δίνει την ιδιοσυγκρασία του: "Τόσο κρίμα που τον σκότωσα τώρα, και όσο ζούσε είχε ωραία κόκκινα μάγουλα. Κοίταξέ τον πώς έγινε τώρα.". Και διάφορες τέτοιες λεπτομέρειες. Ας πούμε όταν πήρε την απόφαση να νίξει 280 τζαριγιέ.

?? Τι σχέδια έχεις τώρα; Γράφεις κάτι άλλο, πέρα από τη μετάφραση με την οποία ασχολείσαι;

«Έχω πολλά. Σκέφτομαι πολλά και θα δούμε. Έχω ένα αστυνομικό έργο, σκοπεύω να γράψω και ένα ιστορικό.

?? Δηλαδή είναι πράγματα που βρίσκονται στα σκαριά;

«Ναι. Άλλα έχουν τελειώσει, άλλα είναι στη μέση αλλά δεν βρίσκω και χρόνο ξέρεις, γιατί όταν ασχολείσαι και με την μετάφραση, ξοδεύεται πολύς χρόνος.

?? Θέλω να μου πούμε λίγα πράγματα για την παρουσίαση.

«Ήταν ο Νίκος Θρασυβούλου που με έχει αναλάβει επί προσωπικού καθώς πάντα συμμετέχει στις συμπαραουσιάσεις μου αυτός, ένας άνθρωπος που τιμάει και αγαπάει το βιβλίο, δημοσιογράφος. Επίσης ο Θοδωρής ο Κοντάρas, τον οποίο υπερεκτιμώ γιατί είναι ένας άνθρωπος με πολύ όμορφο λόγο και γνώσεις ιστορικές και ο Κώστας ο Καλημέρης, ο οποίος και αυτός είναι ένας άνθρωπος διανοούμενος, που τιμά τον χώρο του βιβλίου και τους ευχαριστώ πολύ όλους για την παρουσίαση αυτή.»

Το βιβλίο θα παρουσιαστεί επίσης στις 25 Οκτωβρίου στις εκδόσεις Τσουκάτου και ίσως αργότερα ξαναγίνει μία παρουσίαση στα μέσα του Δεκέμβρη με τον Σύλλογο Ταταυλιανών. Το βιβλίο που πολύ ελκυστικά θα έλεγα παραθέτει στον αναγνώστη την ιστορία της μητέρας ενός κατά το ήμισυ Έλληνα σουλτάνου και του αδελφού του στο τιμόνι της Οθωμανικής αυτοκρατορίας θα είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον να παρουσιαστεί και στην Πόλη των πόλεων όπου έζησε η Αναστασία, η Βαλιντέ Μουαζζαμά Κιοσέμ.

Τί δεν είπε ο Κυριάκος Μητσοτάκης στην ΔΕΘ

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΜΕΛΕΤΗΣ
ΡΕΝΤΟΥΜΗΣ

Ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα του έτους που σηματοδοτούν και την έναρξη της πολιτικής σεζόν τόσο για την κυβέρνηση όσο και για την αξιωματική αντιπολίτευση είναι η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης με τις ομιλίες και τις συνεντεύξεις τόσο του πρωθυπουργού όσο και του αρχηγού της αντιπολίτευσης.

Όσον αφορά τον πρωθυπουργό, τα πράγματα ήταν λίγο πολύ αναμενόμενα, καθώς παρά την

προσπάθεια να βρεθεί ένα νέο αφήγημα, δεν φαίνεται πλέον ούτε ο Α.Τσίπρας να πείθει αλλά ούτε και το εκλογικό σώμα να έχει διάθεση να δώσει περαιτέρω ανοχή στην κυβέρνηση, στις παλινωδίες και καθυστερήσεις που παρατηρούνται κυρίως στην άσκηση της οικονομικής πολιτικής.

Αντιθέτως ο Κυριάκος Μητσοτάκης, επιχειρήσε να δώσει ένα νέο στίγμα διακυβέρνησης και σε αρκετά σημεία το κατάφερε, αναφερόμενος μάλιστα σε συγκεκριμένες προτάσεις για την μείωση της φορολογίας και του ΕΝΦΙΑ τόσο για τα φυσικά όσο και για τα νομικά πρόσωπα.

Παρόλη βέβαια την θετική παρουσία του Κ.Μητσοτάκη και την έμφαση που έδωσε στις επενδύσεις και τις ιδιωτικοποιήσεις υπάρχουν αρκετά σημεία που δεν έθιξε, γεγονός που δημιουργεί προς το παρόν ένα κενό στον ψηφοφόρο που αναζητά απαντήσεις σε όλα τα μεγάλα ζητήματα της κοινωνίας.

Για παράδειγμα, πέρα από την μείωση της φορολογίας και των εισφορών, δεν φάνηκε κάποιο συγκεκριμένο σχέδιο για την πάταξη και μείωση τόσο της γραφειοκρατίας για την αειοδότηση των επιχειρήσεων όσο και της διαφθοράς που μαστίζει πραγματικά την ελληνική οικονομία δημιουργώντας σαφή κίνητρα παραοικονομίας και φοροδιαφυγής.

Μίλησε και ορθά για μείωση των δημοσίων δαπανών, κατηγορώντας μάλιστα τους εταιρους που δέχθηκαν την υπερφορολόγηση των εσόδων και των εισοδημάτων, ενώ ταυτόχρονα τάχθηκε κατά των απολύσεων των δημοσίων υπαλλήλων.

Αυτοί οι δύο παράγοντες βέβαια στην πράξη έρχονται σε αντίθεση μεταξύ τους, καθώς είναι σχεδόν αδύνατον να μειώσει μία κυβέρνηση πραγματικές δαπάνες από τον κρατικό προϋπολογισμό, χωρίς την μείωση συγκεκριμένων οργανισμών του Δημοσίου που περιλαμβάνει ταυτόχρονα και τους αντίστοιχους υπαλλήλους.

Σε συνέχεια του επιχειρήματος, ακόμα και αν εμπλακεί ενεργά ο ιδιωτικός τομέας στην απορρόφηση συγκεκριμένων δημοσίων υπηρεσιών, δεν έχει γίνει κατανοητό ποιες υπηρεσίες θα ανατεθούν σε τρίτους και με ποιες ανάγκες προσωπικού.

Μιλώντας επίσης για δαπάνες, στην ξεκάθαρη ερώτηση δημοσιογράφου για το αν θα καταργήσει το πρωθυπουργικό γραφείο Θεσσαλονίκης που είχε εξ'αρχής κατηγορήσει η ΝΔ, απέφυγε να δεσμευθεί λέγοντας ότι δεν είναι μείζονος σημασίας καθώς προέχουν σημαντικότερα πράγματα για την πόλη.

Τέλος στην ερώτηση για την ανανέωση του κόμματος και τα νέα στελέχη της ΝΔ, μίλησε για το ανοιχτό μπτρώο στελεχών και τις χιλιάδες συνεντεύξεις που έχουν γίνει μέχρι τώρα που

έχουν οδηγήσει σε συγκεκριμένες επιλογές ατόμων.

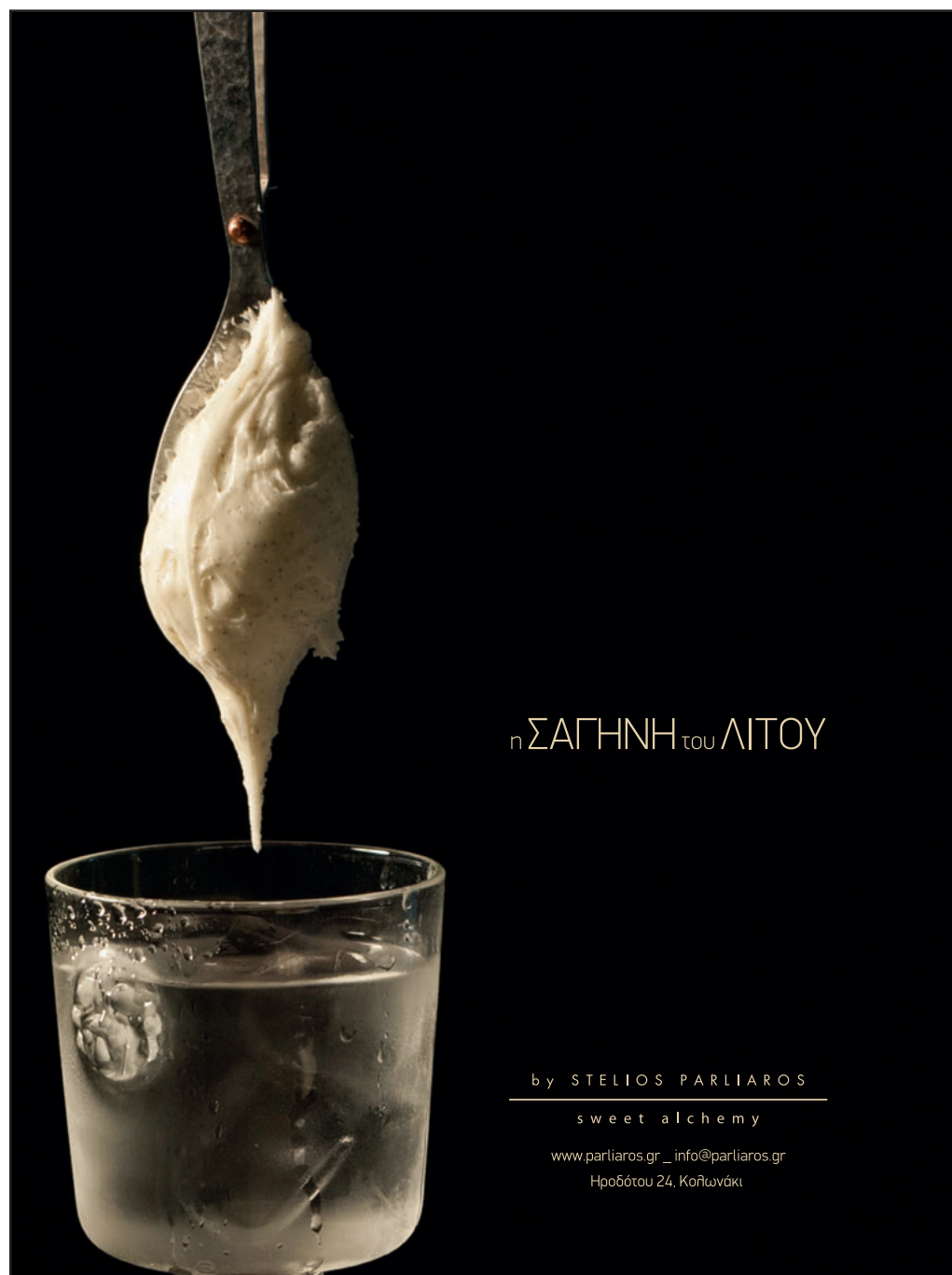
Πα'όλα αυτά κάλεσε τα media από μόνα τους ουσιαστικά, να ανακαλύψουν τα συγκεκριμένα στελέχη και να τα προβάλλουν στις εκπομπές τους ώστε να φανούν οι απόψεις τους, ενώ θα έπρεπε να έχει ήδη συγκεκριμένη στρατηγική η ΝΔ ανάδειξης και προώθησης αυτών των στελεχών ως τα αυριανά επιτελικά στελέχη της κυβέρνησης.

Μάλιστα ο Κ.Μητσοτάκης τόνισε ότι όταν γίνει κυβέρνηση θα εκπλήξει με τις επιλογές εξωκοινοβουλευτικών και νέων στελεχών, προφανώς για τα νέα υπουργεία της κυβέρνησης χωρίς όμως να δώσει στίγμα για το με ποια στελέχη τελικά θα πορευθεί.

Συμπερασματικά θα λέγαμε ότι ναι μεν η συνολική παρουσία του Κ.Μητσοτάκη ήταν θετική απαντώντας σχεδόν σε όλες τις ερωτήσεις, προσπάθησε όμως να κρατήσει εσωκομματικές ισορροπίες, μην θίγοντας επαρκώς όλα τα ζητήματα που ενδεχομένως θα προκαλούσαν συγκρούσεις.

Από αυτό και μόνο φαίνεται ξεκάθαρα ότι η ΝΔ έχει αρκετό δρόμο να διανύσει ακόμα για την πλήρη ανανέωσή της, γεγονός που αν επιτευχθεί, θα της δώσει ταχύτερα και την εξουσία του τόπου.

Ο Μελέτης Ρεντούμης είναι οικονομολόγος - τραπεζικός

η ΣΑΓΗΝΗ ΤΟΥ ΛΙΤΟΥ

by STELIOS PARLIAROS
sweet alchemy

www.parliaros.gr _ info@parliaros.gr
Ηροδότου 24, Κοθωνάκι

ΓΙΑΛΙΜ ΕΡΑΛΠ:

«Είχαμε αμφιβολίες για τις θέσεις

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ ΑΝΔΡΕΑ ΡΟΜΠΟΠΟΥΛΟ

Ο ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ Τουρκος διπλωμάτης κ. Γιαλίμ Εράλπ που επί σειρά ετών μετά την συνταξιοδότησή του εργάστηκε ως σύμβουλος διπλωματίας στο μεγάλο τουρκικό τηλεοπτικό δίκτυο CNN TURK, εξέδωσε ένα βιβλίο με αναμνήσεις από την εποχή που υπηρετούσε στο Υπουργείο Εξωτερικών της Τουρκίας όπου αποκαλύπτει απόρρητα έγγραφα και άγνωστες πτυχές των δεκαετιών εκείνων και στα ελληνοτουρκικά. Το κεφάλαιο για την κρίση των Ιμιών είναι ιδιαίτερα αποκαλυπτικό. Στο βιβλίο ο κ. Εράλπ μεταξύ άλλων γράφει:

«Στο θέμα των Ιμιών εγώ, ο Πρέσβης Ακτάν και ο Ντενίζ Μπολούκμπασι είχαμε αμφιβολίες για το ορθό των θέσεών μας. Συμφωνούσε μ' εμάς και ο Τζοσκούν Κιρτζά. Κατά την διάρκεια της κρίσης είχα παρακαλέσει τον Μεσοούτ Γιλμάζ να μην κάνει δηλώσεις. Ήταν ένα περιστατικό που μας είχε φέρει πολύ κοντα σε Τουρκοελληνικό πόλεμο. Είχαν αποκρυφθεί πολλά έγγραφα και τηλεγραφήματα που ήρθαν από το εξωτερικό. Μάλιστα κάποια καταστράφηκαν. Όλα στο Υπουργείο ήταν χαοτικά...» και συνεχίζει:

«...Στο Υπουργείο το σημείωμα του επικεφαλής της Διεύθυνσης που ασχολούνταν με αυτά τα θέματα Αχμέτ Μπαγκκούογλου, που διατύπωνε τις αμφιβολίες του, αλλάχθηκε από τον γενικό γραμματέα. Εγώ διάβασα και τα δύο κείμενα. Δικαιολογήματα ο Μπαγκκούογλου ήταν θυμωμένος. Ήταν απαράδεκτο. Μάλιστα τότε όταν σε κάποιες συσκέψεις όταν διατύπωνε τις αμφιβολίες του ειδικά από την στρατιωτική πτέρυγα δέχθηκε την κατηγορία «είστε Έλληνες»... Εγώ ακούσα με τα αυτιά μου στους διαδρόμους του Υπουργείου Εξωτερικών τον Υπουργό Εξωτερικών Ντενίζ Μπαϊκάλ που είχε επιστρέψει από την Ιταλία όπου πήγε να συζητήσει το θέμα των Ιμιών, να λεί στον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου, "οι φάκελλοι σας ήταν διάτρητοι". Είχαν καταστραφεί και τα απόρρητα έγγραφα για τις επαφές του Μπαϊκάλ στην Ιταλία...»

?? Η συνέντευξή μας με τον κ.Εράλπ ξεκίνησε με αναφορά σε αυτό το κεφάλαιο και τις σχέσεις του με την τότε Πρωθυπουργό Τσιλλέρ:

» «Ήμουν τότε στο Υπουργείο Εξωτερικών και οι σχέσεις μας με την κ. Τσιλλέρ δεν ήταν καλές για άλλους λόγους. Όταν προέκυψε η κρίση του Καρντάκ - των Ιμιών, αν προσέξετε το λέω και στις δύο γλώσσες, οδεύαμε σε πόλεμο για κάτι άσχετο. Αν και δεν μιλούσαμε με την κ. Τσιλλέρ της διεμήνυσα μέσω ενός φίλου ότι έπρεπε να αποταθούμε στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών τονίζοντας ότι υπάρχει μια κατάσταση που απειλεί την ειρήνη. Το Συμβούλιο σε αυτές τις περιπτώσεις βάσει του άρθρου 33 των Ηνωμένων Εθνών παίρνει μια μόνο απόφαση. Το θέμα να διευθετηθεί ειρηνικά με διμερείς διαπραγματεύσεις. Η Τσιλλέρ είπε όπως μου είπαν τότε, να πράξουμε και αυτό αλλά να πάμε και στην βραχονησίδα. Απάντηση μου ήταν ότι δεν μπορούν να γίνουν και τα δύο. Ευτυχώς ο αείμνηστος Ινάλ Μπατού ήξερε αυτό που δεν ήξεραν ούτε οι στρατιωτικοί. Ότι οι βραχονησίδες των Ιμιών είναι δύο και καταλάβαμε την δεύτερη.»

?? Στο βιβλίο αναφέρεστε σε μια άγνωστη πτυχή για το πώς πέρασαν απαρατήρητοι οι τούρκοι καταδρομείς...

» «Αυτό μου το είχε αφηγηθεί ο ναύαρχος Σαλίμ Ντερβίσογλου. Ευτυχώς χάλασε η εξωλέμβια του φουσκωτού με

το οποίο μετέβαιναν στην δεύτερη βραχονησίδα κι έτσι έφτασαν εκεί με κουπιά, χωρίς να τους αντιληφθούν οι Έλληνες που βρισκόταν στην παρακείμενη βραχονησίδα.

Οι Έλληνες με τους Τούρκους έχουν προβλήματα. Δεν λέω ότι δεν υπάρχουν. Ειδικά τα προβλήματα στο Αιγαίο δεν έχουν λυθεί. Αλλά η επίλυσή τους μπορεί να επιτευχθεί μόνο ειρηνικά. Η ενοπλή λύση θα πήγαινε και τις δυο χώρες 30 - 40 χρόνια πίσω. Θυμηθείτε το 1919. Και το τραύμα που άφησε μετά και στις δύο πλευρές. Δυστυχώς έγινε η ανταλλαγή πληθυσμών. Φτώχυνε η Τουρκία. Έχασε την Μπουρζουαζία. Η Δημοκρατία είναι καθεστώς Μπουρζουαζίας. Η Τουρκία έχασε τους διανοούμενους της. Έφυγαν αυτοί που ήξεραν την γεωργία. Πήγαν στην Ελλάδα κι εκεί αντιμετώπισαν δυσκολίες. Τα αντίστοιχα αντιμετώπισαν στην Τουρκία και αυτοί που ήρθαν από την Ελλάδα. Καλό ήταν αυτό; Διαφορές θα υπάρχουν πάντα. Πρέπει να μάθουμε να τις λύνουμε χωρίς να βλάπτουμε τους ανθρώπους. Γι' αυτό έγραψα αυτό το βιβλίο.»

Άσκοπες διαμάχες

» «Οι Τούρκοι και οι Έλληνες πάντα φιλονικούν για ασήμαντα πράγματα. Αν ο καφές για παράδειγμα είναι ελληνικός ή τουρκικός. Οι λαοί αυτό το έλυσαν πολύ απλά. Οι Έλληνες που πάνε Τουρκία ζητούν τουρκικό καφέ και οι Τούρκοι που επισκέπτονται την Ελλάδα ζητούν ελληνικό κι όλα έχουν λήξει. Την εποχή που ήμουν πρόξενος στην Κομοτηνή αμφότερα δεν παρεχόταν θεώρηση στα διαβατήρια που έγραφαν τόπο γέννησης Κωνσταντινούπολη και αντίστοιχα Selanik όπως ακριβώς τύγχανε να γράφει το διαβατήριο του πατέρα μου. Ήταν το 1970 υπηρετούσα όπως είπα στην Κομοτηνή ως πρόξενος (μας το λέει ελληνικά) και επρόκειτο να μας επισκεφθούν οι γονείς μου. Πώς όμως να πάρει θεώρηση ο πατέρας μου; Κάλεσα τον Γενικό Πρόξενο της Ελλάδας στην Πόλη και του είπα: Εγώ θα δώσω θεώρηση σε ένα διαβατήριο που θα γράφει Κωνσταντινούπολη κι εσύ σε ένα που θα γράφει Selanik. Κι έτσι ήρθε ο πατέρας μου.»

Το περιστατικό αυτό είναι ένα παράδειγμα για το πόσο ανούσια είναι πολλές φορές αυτά που αποτελούν αφορμές διαφορών μεταξύ των δύο χωρών μας λέει ο κ. Εράλπ και συνεχίζει: «Και τί έγινε αν γράφει Κωνσταντινούπολη. Ξέρετε φυσικά ότι αργότερα έγραφαν στα ελληνικά διαβατήρια τόπος γέννησης Πέρα και οι δικοί μας τελεωνιακοί που δεν το καταλάβαιναν τα δεχόταν. Αυτά είναι απίστευτα κι όμως αληθινά. Πρώτον εγώ πιστεύω σε μια

υπέροχη φιλία μεταξύ των δυο λαών. Δεύτερον φρονώ ότι κάποια προβλήματα είναι ανόητα. Φυσικά υπάρχουν σοβαρά προβλήματα που πρέπει να διευθετηθούν με ειρηνικό τρόπο. Αλλά αυτά του τύπου το έγραψες έτσι ή αλλιώς, ο καφές είναι ελληνικός ή τουρκικός. Μα φυτείες καφέ δεν υπάρχουν ούτε στην μία αλλά ούτε και στην άλλη χώρα. Γιατί μαλώνετε;

Πράγματι εν ευθέτω χρόνο κι εγώ ήμουν κομμάτι αυτής της διαμάχης. Ασχολούμαστε με τόσο ανόητα πράγματα που και στις δύο χώρες υπάρχει η τάση να βλέπουμε τις μειονότητες σαν κατασκόπους.

Μιά μέρα σε μια εκπομπή του CNN TURK κάποιος είπε ότι δεν υπήρξε ποτέ Επιτροπή Μειονοτήτων. Έκανα τηλεφωνική παρέμβαση: «Εγώ ο ίδιος είχα προεδρεύσει της εν λόγω επιτροπής. Τί ισχυρίζεστε, ότι ήμουν Πρόεδρος ανύπαρκτης Επιτροπής;»

Αυτά πρέπει να σταματήσουν. Οι ρωμιοί που έχουν μείνει ελάχιστοι στην Ιστανμπούλ. Μακάρι να ήταν ακόμη εκεί και να μην είχε χάσει τις δόξες της η Πόλη. Αυτό πιστεύω εγώ. Δεν πρέπει να βλάπτουμε τους ανθρώπους. Αυτές οι φιλονικίες βλάπτουν τους ανθρώπους. Οι Ίμβριοι έχουν υποστεί ζημιές. Οι Ίμβριοι είναι Τούρκοι πολίτες. Έτσι ασκείς πίεση στους δικούς σου πολίτες. Αυτό επιβάλλεται να κατανοήσουν τα κράτη. Καί η Ελλάδα και η Τουρκία.»

?? Σε αυτά αναφέρεστε και στο βιβλίο σας «Οι αναμνήσεις ενός διπλωμάτη» όπου κάνετε αναφορά και στην Δάφνη, τον Σύνδεσμο Ελληνοτουρκικής Φιλίας. Του οποίου είστε Πρόεδρος. Πώς ξεκίνησε αυτό;

» «Τόσο κακό μπορεί να είναι; Η σημερινή Ελληνοτουρκική φιλία είναι καλή αλλά ξεκινά με καταστροφή. Οι άνθρωποί μας, προσεγγίζουν με καταστροφές. Ενώ δεν θα έπρεπε να είναι έτσι. Αλλά δυστυχώς έτσι συμβαίνει στην γεωγραφία μας. Σημειώθηκαν αμφότερα σεισμοί σε Τουρκία και Ελλάδα και οι λαοί εκτόνωσαν την αγάπη τους.»

?? Τον διακόπτω. Θυμάμαι μια δήλωση που μου είχε κάνει εκείνη την εποχή ο αείμνηστος Υπουργός Εξωτερικών Ισμαήλ Τζεμ: «Οι λαοί μάς προσέπερασαν. Δεν έχουμε τον έλεγχο». Και συνεχίζει:

» «Πρέπει να συμβαίνει αυτό αλλά εδώ σημαντικό ρόλο πρέπει να έχουν και να ηγηθούν ο τύπος και γενικότερινή

μας περι Ιμίων»

γνώμη. Γι' αυτό τον λόγο έχω γράψει αυτό το βιβλίο. Όχι για οικονομικά ωφέλη. Όπως ξέρετε τα έσοδά του έχουν παραχωρηθεί στον Σύνδεσμο Πανεπιστημιακών Γυναικών. Δεν είχα σκοπό το κέρδος αλλά για να μπορέσουν οι άνθρωποι να δουν τα πράγματα και από μια σκοπιά εκτός από την επίσημη γραμμή του κράτους.»

?? Στο βιβλίο τονίζετε ότι με νόμο του 1927 καταστρατηγήθηκε το καθεστώς στην Ίμβρο. Δεν σας ανησυχεί ότι αυτό θα προκαλεί αντιδράσεις στην Τουρκία;

»» Το ότι το έγγραφο; Αφού αυτό που γράφω εγώ είναι αλήθεια; Ας βγει κανείς να πει ότι δεν εκδόθηκε τέτοιος νόμος. Σας παρακαλώ. Στην ιστορία κάθε χώρας υπάρχουν μελανές κιλίδες (σελίδες). Σ' αυτό συμπεριλαμβάνεται και η Νορβηγία και η Σουηδία και τα Βαλκάνια ακόμη περισσότερο. Οι Ίμβριοι είναι αδέρφια μας. Σε τί μας ενοχλούσε αν έφερναν μαζί τους όχι δύο αλλά δέκα κιλά κρέας;» Εδώ αναφέρεται στην απαγόρευση διακίνησης κρεάτων από την Ίμβρο προς τη υπόλοιπη Τουρκία. Μια εφαρμογή που λύγισε οικονομικά τους Ιμβριούς που ασχολούνταν ευρέως με κτηνοτροφία και συνεχίζει: «Ευτυχώς αυτό σταμάτησε. Δεν πρέπει όμως να ξεχνάμε ότι αυτό ήταν ντροπή. Αυτά αν δεν μπορούμε να τα εξαλείψουμε τουλάχιστον να τα ελαχιστοποιήσουμε. Και στις δυο πλευρές του Αιγαίου.»

?? Στο βιβλίο σας αποκαλύπτετε και άγνωστες πτυχές της ενταξιακής πορείας της Τουρκίας στην ΕΕ...

»» «Γιατί να γράψω κάτι που το ξέρουν όλοι; Εγώ δεν βλέπω το πρότζεκτ της ΕΕ ως οικονομικό αλλά ανθρωπιστικό και πολιτιστικό. Μάλιστα κάποιες από τις χώρες που εντάχθηκαν υπέστησαν οικονομική ζημιά. Αλλά θα πω ειδικά για την Ελλάδα ότι την ζηλεύω και θα πω το γιατί.

Όταν εγώ ήμουν πρόξενος στην Κομοτηνή, η ποιότητα των ανθρώπων – το επίπεδο – ήταν δέκα χρόνια μπροστά από την Τουρκία. Τώρα η ψαλίδα έχει ανοίξει στα 50 χρόνια. Πήγα στην Λέσβο με την χορευτική μου ομάδα. Χορέψαμε περάσαμε καλά κι επιστρέψαμε στο Αϊβαλί. Τί παρακμή;

Ζηλεύω την Ελλάδα. Μπορεί να έχει οικονομική κρίση αλλά οι οικονομικές απώλειες είναι αναστρέψιμες. Είναι όμως πολύ δύσκολη η ανάκαμψη της ποιότητας του επιπέδου των ανθρώπων.»

?? Το πραξικόπημα και η επόμενη μέρα στο Βιβλίο

»» Την 15η Ιουλίου ήμουν στην Σάμο. Δεν θα ξεχάσω την στάση των φίλων μου των Ελλήνων. Μας είπαν εδώ είναι το σπίτι σας. Άνοιξαν τα σπίτια τους. Σε όρτι αφορά το πραξικόπημα πλέον στην Τουρκία το σύνθημα είναι τα πάντα να θεωρούνται

δάκτυλος του Γκιουλέν. Δεν πιστεύω ότι αυτό είναι σωστό. Αν έχει ανάμειξη; Σίγουρα ναι. Αλλά σήμερα στην Τουρκία είναι φυλακισμένοι και κάποιοι που δεν έχουν καμμία σχέση με τον Γκιουλέν. Έχω γνωστούς που αντιτίθεντο στον Γκιουλέν και μάλιστα για αυτό είχαν μπει φυλακή. Η Τουρκία δυστυχώς οδεύει προς τον απολυταρχισμό κι αυτό δεν είναι καλό. Χαμένη από αυτό θα είναι η Τουρκία. Η Τουρκία ήταν μια χώρα που προσπαθούσε όσο το δυνατό να προσεγγίσει την Ευρώπη. Είχα γράψει ένα άρθρο στην Τζουμχουριγιέτ. Η δύση και η ασυμβατότητα αίματος.

Το θέμα του Πατριαρχείου και η στάση της Τουρκίας

»» «Εγώ για το θέμα του Πατριαρχείου λέω το εξής. Ξεκάθαρα. Ως πολίτης πιστεύω ότι ο Πατριάρχης είναι Οικουμενικός. Αφού όλοι τον αναγνωρίζουν, έτσι είναι. Η Τουρκία είναι μια χώρα της οποίας το 99% του πληθυσμού είναι μουσουλμάνοι. Γιατί ασχολείται με το ποιά εκκλησία είναι πρώτη μεταξύ των Ορθόδοξων. Δεν είναι μέσα στο παιχνίδι, για τον θεό σας. Ποιός είναι δηλαδή ο φόβος; Ότι θα γίνει κράτος σαν το Βατικανό; Πρώτον η δομή των δύο δογμάτων είναι διαφορετική και δεύτερον σήμερα ουδείς ποθεί κάτι τέτοιο. Ούτε ο ίδιος ο Πατριάρχης. Γνωρίζω τον κ.κ. Βαρθολομαίο και τον σέβομαι πολύ. Είναι σημαντικός Τούρκος πολίτης. Δεν είναι όμως δουλειά μας το θέμα αυτό. Δεν πρέπει να μπλέκουμε σε αυτά. Θα σας πω το εξής. Ήταν το 1994. Φτιάχθηκε ένα βίντεο για την υποψηφιότητα της Τουρκίας για την Ολυμπιάδα. Σε αυτό υπήρχε η αναφορά ότι δύο σημαντικοί Πατριάρχες είναι στην Τουρκία. Θεέ μου τότε το θυμηθήκατε αυτό; Αυτός δεν ήταν ο Πατριάρχης του οποίου συνομιλητής θα ήταν το πολύ πολύ ο έπαρχος του Φατίχ; πρόκειται για Τούρκους πολίτες και ιδρύματα της Τουρκίας. Λέω ξεκάθαρα ότι πρέπει να είναί καθήκον της Τουρκίας να εκθειάζει αυτά τα ιδρύματα.

Η Δάφνη και οι ελληνικοί χοροί

Η Δάφνη είναι ένας σύνδεσμος Ελληνοτουρκικής φιλίας που έχει ιδρυθεί αμφότερα. Τα τελευταία 10 χρόνια πρόεδρος της Δάφνης Ελλάδας είναι ο γνωστός καθηγητής Δρ. Κώστας Σοφούλης και της Τουρκίας για τα τελευταία 8 συναπτά έτη ο κ. Γιαλίμ Εράλπ. Ο Σύνδεσμος το τελευταίο του φεστιβάλ το πραγματοποίησε στην Ίμβρο για να στηρίξει την επανίδρυση των ελληνικών σχολείων στο νησί. Όταν ρωτάω στον Πρέσβη για την Δάφνη μου λέει:

»» «Νά 'ναι καλά η Νιλουφέρ με έφερε στην Δάφνη. Με καθιέρωσε δε μόνιμο πρόεδρο σαν τον Στάλιν. Το αναφέρω και στο Βιβλίο ήμασταν σε ένα κοινό φεστιβάλ στην Στουτγάρδη. Τους διηγήθηκα ότι η ΕΥΠ με είχε εμποδίσει στο παρελθόν να μάθω ελληνικά. Τώρα πια είπα είναι αργά για να μάθω αυτή την πολύ ωραία γλώσσα, και εκεί υποσχέθηκα ότι τον επόμενο χρόνο θα έχω μάθει να τους χορέψω συρτάκι. Όλοι γέλασαν. Εγώ όμως έχω όμως ένα κακό. Όταν πω κάτι πρέπει να το κάνω.

Έτσι ξεκίνησα για μάθω ένα χορό να κρατήσω τον λόγο μου. Αλλά πορώθηκα. Πήγαμε στην Μυτιλήνη και πέντε μέρες χορεύαμε ασταμάτητα με το συγκρότημά μας το «ΦΑΣΑΦΙΣΟ». Δεν χόρτασα. Όταν έφεραν στην Πόλη τον Φώτη Μεταξόπουλο για 7 σεμινάρια, δεν έχασα ούτε ένα. Από την Κύπρο ήρθε ο Σακάλης δεν έχασα και πάλι ούτε ένα. Στον χορό βρίσκω την γαλήνη. Μου αρέσει και είναι πολύ καλή άσκηση. Έχασα 14 κιλά και νιώθω νεότερος. Στην Λέσβο είχαμε πάει 33 γυναίκες και 3 άνδρες. Λες και ήμουν στον παράδεισο.

Πώς και δεν έγραψαν εκεί οι τοπικές εφημερίδες ότι ήρθε ο Τούρκος Πρέσβης με το χαρέμι του; Ξεσπάμε σε γέλια... «Μ' αυτά που λές, πάλι θα τα ακούσω από την γυναίκα μου. Αλλά γράψε κι αυτό. Ο χορός σημαίνει ειρήνη.

Για την έκδοση του βιβλίου στην Ελλάδα

Ο Πρέσβης ε.τ. Γιαλίμ Εράλπ επισκέφθηκε πρόσφατα την Αθήνα όχι όμως για παραστάσεις με την χορευτική του ομάδα αλλά για επαφές με εκδοτικούς οίκους με σκοπό την έκδοση του βιβλίου του «Οι αναμνήσεις ενός διπλωμάτη» μεταφρασμένο στα ελληνικά.

Η Ελλάδα είναι γείτονας μας και την αγαπάω, όπως αγαπάω και τους Έλληνες. Μας λέει ο πρέσβης και συνεχίζει: «Ο Ατατούρκ είχε ένα ρητό. Πολλοί δεν το ξέρουν. «Η Ελλάδα είναι στον δρόμο μας προς την Ευρώπη», έλεγε. Για μένα δεν έχει καμμία σημασία αν θα εκδοθεί στις ΗΠΑ. Είναι σημαντικό να εκδοθεί στην Ελλάδα. Το βιβλίο αυτό το έγραψα για να γίνει κατανοητό ότι υπάρχουν και άλλες αλήθειες πέρα από τις επίσημες θέσεις. Αυτό που επιθυμώ είναι το βιβλίο να εκδοθεί στην Ελλάδα και ίσως μια μέρα ένας Έλληνας συνάδελφός μου να γράψει τα αντίστοιχα από την ελληνική πλευρά. Τότε πιστεύω ότι θα έχουμε συμβάλλει σε κάτι.

ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ ΕΠΙ ΕΝΕΤΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κόμητες και βαρόνοι με Πολίτικη

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΝΙΚΟΣ ΘΕΟΤΟΚΗΣ

Από συστάσεως Ελληνικού κράτους κανένα από τα Συντάγματα που τέθηκαν σε ισχύ – ακόμη και όταν πολίτευμα της χώρας ήταν η βασιλευόμενη δημοκρατία – δεν αναγνωρίζει σε Έλληνες πολίτες τίτλους ευγενείας. Τέτοιους τίτλους ενετικής ή γαλλικής προελεύσεως, του *conte* (κόμης) ή του *baron* (βαρόνου) αντίστοιχα, έφεραν νομίμως και κληρονομικά δικαιώματα μέχρι το 1864 μέλη μιας κερκυραϊκής οικογένειας με καταγωγή από την Κωνσταντινούπολη: Οι «Θεοτόκηδες». Οι τίτλοι αυτοί, που ίσχυαν επί Ενετοκρατίας, Γαλλοκρατίας και Αγγλοκρατίας, όπως και επί Επτανήσου Πολιτείας (1800-1807), καταργήθηκαν με την ενσωμάτωση του νησιωτικού συμπλέγματος στον εθνικό κορμό.

Τα μέλη της οικογένειας Θεοτόκη διέφυγαν από την Κωνσταντινούπολη μετά την Άλωση. Στην Κέρκυρα εγκαταστάθηκαν το 1462 μετά από σύντομη παραμονή στο Ναύπλιο και τον Μυστρά. Γενάρχη της οικογένειας θεωρείται ο **Γεώργιος Θεοτόκης**, ο οποίος πέθανε το 1576. Ίχνη της οικογένειας εντοπίστηκαν και στην Αθήνα, όπου μέλη της παρέμειναν μέχρι το 1686. Από τον κλάδο των «Θεοτόκηδων» που ρίζωσαν στην Κρήτη κατάγονταν ο μεγάλος ζωγράφος **Δομίνικος Θεοτοκόπουλος** ή El Greco (1541-1614).

Το «δρομολόγιο» των φυγάδων, που ξεκίνησε από τον Βόσπορο και κατέληξε στο μακρινό νησί του Ιονίου, παραπέμπει στη ιστορία της Ιούς. Ο Βόσπορος πήρε το όνομά του από τις λέξεις βους (βόδι) και πόρος (πέραςμα), επειδή από εκεί πέρασε η **Ιω**. Την τραγική αυτή μορφή της Ελληνικής μυθολογίας μεταμόρφωσε η **Ήρα** σε αγελάδα, επειδή είχε προσελκύσει το ερωτικό ενδιαφέρον του **Δία**. Κυνηγημένη από τον οίστρο, μια αλογόμυγα, ώστε να μην μπορεί να κοιμηθεί, η **Ιώ** έφθασε μέχρι τον Καύκασο. Επειδή το μαρτυρικό «δρομολόγιο» της Ιούς άρχισε από τη δυτική Ελλάδα, το πέλαγος από το οποίο βρέχονται οι ακτές της περιοχής ονομάστηκε **Ιόνιο**. Οι «Θεοτόκηδες», κινούμενοι αντίστροφα, αναχώρησαν από τον Βόσπορο το 1453 και εννέα χρόνια αργότερα έφθασαν στο βορειότερο από τα μεγάλα νησιά του Ιονίου.

Μετά την εγκατάστασή τους στην ενετοκρατούμενη Κέρκυρα, μέλη της οικογένειας Θεοτόκη προσέφεραν τις υπηρεσίες τους στη «Γαληνοτάτη Δημοκρατία του Αγίου Μάρκου». Το 1525 εξασφάλισαν θέση, με την ιταλοποιημένη (Teotochi) εκδοχή του επωνύμου τους, στη Χρυσή Βίβλο (Libro d' Oro) των Ενετών με τους ελληνικής καταγωγής αριστοκράτες των Ιονίων νήσων. Οι περισσότεροι (24 οικογένειες) βρίσκονταν στην Κέρκυρα και από αυτούς ένας μικρός αριθμός απέκτησε τίτλους ευγενείας. Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν οι «Θεοτόκηδες» που χωρίζονταν σε έξι κλάδους. Τους (με αλφαβητική σειρά): *Androutselli* (Ανδρουτσέλλι), *Calocardarei* (Καλοκαρδαρέοι), *Daviazzo* (Νταβιάτσο), *Zanmarco* (Ζαν Μάρκο), *Sclébuni* (Σκλεμπούνι) και *Stathachi* (Σταθάκη). Στους πέντε πρώτους κλάδους απονεμήθηκε από τους Ενετούς ο τίτλος του κόμη. [*Histoire general biographique et genealogique*, τόμ. II, Γενεύη, 1859] Με την πάροδο του χρόνου δημιουργήθηκαν και άλλοι κλάδοι με συνέπεια την επέκταση της οικογένειας Θεοτόκη σε ολόκληρο το νησί. [Σπύ-

ρος Ι. Θεοτόκης, Πολιτικά αναμνήσεις, 1986, σ. 15]

Ο μεγαλύτερος αριθμητικά κλάδος ήταν οι *Calocardarei*, οι οποίοι στις 10 Οκτωβρίου 1796 με απόφαση του δόγη **Ludovico Manin** απέκτησαν την πρωτοκαθεδρία. Αποκαλούνταν και κλάδος της Σπηλιάς (*Del Spilia*) από τον ομώνυμο οικισμό της Κέρκυρας. Στα μέλη του κλάδου *Stathachi* απονεμήθηκε στις 7 Φεβρουαρίου 1812 από τους Γάλλους ο τίτλος του βαρόνου. Η δεύτερη ονομασία του κλάδου ήταν *Del Santo* (του Αγίου), επειδή οι κατοικίες μελών του βρίσκονταν κοντά στην εκκλησία του πολιούχου της Κέρκυρας Αγίου Σπυρίδωνος.

Από τον κλάδο των *Calocardarei* σημαντικότεροι εκπρόσωποι θεωρούνται οι Αλέξανδρος Θεοτόκης, Νικόλαος Θεοτόκης του Γεωργίου, Νικόλαος Θεοτόκης του Μάρκου, Γεώργιος Θεοτόκης του Νικολάου, Νικόλαος Θεοτόκης του Αλοΐσιου, Σπυρίδων-Γεώργιος Θεοτόκης, Κωνσταντίνος Θεοτόκης και Δημήτριος Θεοτόκης. Επιφανή μέλη του κλάδου *Stathachi* ήταν οι Νικηφόρος Θεοτόκης, Εμμανουήλ Θεοτόκης του Ευσταθίου και Ανδρέας Θεοτόκης. Από τον κλάδο των *Daviazzo* ξεχώρισαν οι Ιωάννης-Βαπτιστής Θεοτόκης, Σπυρίδων Θεοτόκης, Μιχαήλ Θεοτόκης, Γεώργιος Θεοτόκης, Νικόλαος Θεοτόκης του Γεωργίου, Ιωάννης Θεοτόκης του Γεωργίου και Σπυρίδων Θεοτόκης του Ιωάννη.

Οι περισσότεροι «Θεοτόκηδες» ήταν πολιτικοί ή στρατιωτικοί με εξαίρεση τους **Νικηφόρο Θεοτόκη** και **Κωνσταντίνο Θεοτόκη**. Ο Νικηφ. Θεοτόκης (1731-1800) ήταν λόγιος, εκπαιδευτικός και κληρικός. Σπούδασε φιλοσοφία, ιατρική, φυσική και μαθηματικά στα πανεπιστήμια της Βολογνα και της Ραδονα στην Ιταλία. Αργότερα διετέλεσε αρχιεπίσκοπος Ασραχάν και Σταυρούπολης στη Ρωσία. Ο συγγραφέας Κων. Θεοτόκης (1872-1923) θεωρείται ο εισηγητής του κοινωνικού μυθιστορήματος στην Ελλάδα. *«Η τιμή και το χρήμα»*, *«Σκλάβοι στα δεσμά τους»* και ο *«Κατάδικος»* είναι τα σημαντικότερα έργα του. Σπούδασε φιλολογία, κοινωνιολογία, μαθηματικά, φυσικές επιστήμες και φιλοσοφία σε Γαλλία, Γερμανία, Αγγλία και Αυστρία. Το 1896 πολέμησε με τους Γαριβαλδινούς στην Κρήτη και τον επόμενο χρόνο πήρε μέρος ως εθελοντής στον ατυχή για την Ελλάδα πόλεμο με την Τουρκία.

Το οικόσημο των «Θεοτόκηδων» ήταν ένα κίτρινο λιοντάρι (πανομοίωτο με αυτό της Ενετικής σημαίας) σε γαλάζιο φόντο. Το λιοντάρι κρατάει με το αριστερό μπροστινό του πόδι ένα κυρτό σπαθί που ακουμπάει στον ώμο του. Παρά την προνομιακή τους σχέση με τους Ενετούς κανένα μέλος της οικογένειας δεν απαρνήθηκε την Ορθοδοξία. Ακόμη και ο Θεοτοκόπουλος στην Κρήτη, αν και βαπτίσθηκε Δομίνικος, ανήκε σε οικογένεια Ορθοδόξων. Ο μεγάλος ζωγράφος ασπάσθηκε τον καθολικισμό σε ηλικία 26 χρονών – πριν αναχωρήσει, δηλαδή, για την Ισπανία όπου αιρετικοί και ετερόδοξοι υφίσταντο διώξεις από την Ιερά Εξέταση.

Το 1540, όταν το Ναύπλιο καταλήφθηκε από τους Οθωμανούς, όσα μέλη της οικογένειας είχαν παραμείνει εκεί αιχμαλωτίστηκαν και μεταφέρθηκαν στην Κωνσταντινούπολη. Το ίδιο συνέβη και με τον στρατιωτικό **Αλέξανδρο Θεοτόκη** (1516-1600) το 1537. Κατά την πρώτη πολιορκία της Κέρκυρας από τους Οθωμανούς συνελήφθη αιχμάλωτος και κρατήθηκε για

32 χρόνια σε φυλακές της Κωνσταντινούπολης. Το 1699 απονεμήθηκε στον **Νικόλαο Θεοτόκη** (1631-1688) από τους Ενετούς ο τίτλος του κόμη επειδή είχε συμμετάσχει ως αξιωματικός του Ενετικού στρατού σε εκστρατεία στην Κρήτη. Εναντίον των Οθωμανών, σε μάχες που έγιναν σε Χανιά, Ναύπακτο και Κόρινθο, πολέμησε ως αξιωματικός του Ενετικού στόλου και ο **Νικόλαος Θεοτόκης** (1656-1731). Το 1716, κατά τη δεύτερη πολιορκία της Κέρκυρας από οθωμανικά στρατεύματα οι Ενετοί είχαν αναθέσει τη δεξιά πτέρυγα της αμυντικής τους διάταξης στον γιό του προηγούμενου, **Γεώργιο** ή Τζωρτζή **Θεοτόκη** (1677-1734). Γιός του τελευταίου ήταν ο **Νικόλαος-Αλοΐσιος Θεοτόκης** (1702-1762), ο οποίος σταδιοδρόμησε ως διπλωμάτης. Ο **Σπυρίδων-Γεώργιος Θεοτόκης** (1722-1803) ήταν πολιτικός και εκλέχτηκε *principio* (πρίγκιπας), δηλαδή πρόεδρος, της Επτανήσου Πολιτείας. Σπούδασε νομικά στη Βενετία και την Ραδονα. Στην κηδεία του τον επικήδειο εκφώνησε ο **Ιωάννης Καποδίστριας** (1776-1831), ο – μετέπειτα – πρώτος Κυβερνήτης της Ελλάδος.

Η Επτανήσος Πολιτεία (*Repubblica Settinsulare*), που ιδρύθηκε το 1799 μετά την πρώτη αποχώρηση των Γάλλων, αποτέλεσε προτεκτοράτο της Ρωσίας. Επίσης, τελούσε υπό την επικυριαρχία της Υψηλής Πύλης με βάση τη ρωσο-τουρκική συνθήκη που υπεγράφη στις 21 Μαρτίου 1800 στην Κωνσταντινούπολη. Για να αποτρέψει την εγκατάσταση Τούρκων στρατιωτών σε επτανησιακό έδαφος η πρώτη κυβέρνηση της Επτανήσου Πολιτείας ανέθεσε τη στρατιωτική διοίκηση των Ιονίων νήσων σε Ρώσο αξιωματικό.

Την κυβέρνηση, που είχε έδρα την Κέρκυρα, αποτελούσαν 13 μέλη που ονομάζονταν γερουσιαστές. Η Κέρκυρα, η Κεφαλονιά

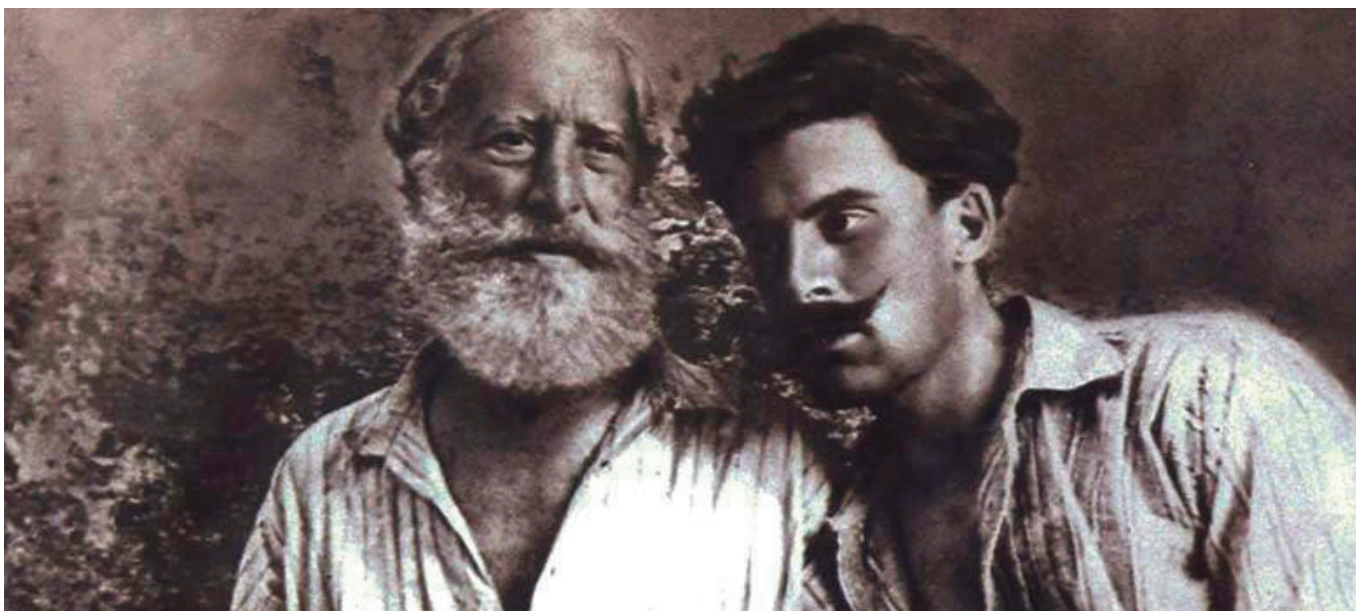
καταγωγή!

και η Ζάκυνθος εκπροσωπούσαν από τρεις γερουσιαστές, η Λευκάδα από δύο και τα Κύθηρα από έναν. Για την Ιθάκη και τους Παξούς προβλέπονταν η «εκ περιτροπής» εκπροσώπηση από έναν γερουσιαστή. Το Σύνταγμα της Επτανήσου Πολιτείας, που καταρτίστηκε στην Κωνσταντινούπολη, ονομάστηκε Βυζαντινό. Ήταν γραμμένο στα ιταλικά και τυπώθηκε στο τυπογραφείο του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Επίσημη γλώσσα της Επτανήσου Πολιτείας ήταν η ιταλική. Η σημαία της απεικόνιζε τον φτερωτό λέοντα της Βενετίας σε κίτρινο χρώμα και σε μπλε φόντο. Επίσης, υπήρχε ένας σταυρός, το έτος (1800) ιδρύσεως της Πολιτείας και επτά λόγχες – όσα και τα νησιά του Ιονίου πελάγους. Η παρουσίαση της σημαίας έγινε στην Κωνσταντινούπολη κατά τη διάρκεια δοξολογίας στο Πατριαρχείο.

Η εξουσία παραχωρήθηκε στις «κληρονομικές αρχοντικές οικογένειες» των νησιών, ενώ περιορισμοί υπήρχαν ως προς το δικαίωμα ψήφου. Οι ψηφοφόροι έπρεπε να είναι άνδρες χριστιανικού (Ορθόδοξοι ή καθολικοί) θρησκευάτος, να γνωρίζουν ανάγνωση και γραφή, να μη διατηρούν εμπορικό κατάστημα (με εξαίρεση τους χρυσοκόους) και να μην ασκούν χειρωνακτική εργασία. Για τον ψηφοφόρο προβλέπονταν, επίσης, ελάχιστο εισόδημα, το ύψος του οποίου διέφερε από νησί σε νησί. Τα 1.800 δουκάτα, παραδείγματος χάριν, ορίστηκαν για τον Κερκυραίο ψηφοφόρο και τα 315 δουκάτα για τον Ιθακήσιο. Στις 8 Ιουλίου 1807, με την παραχώρηση των Επτανήσων στη Γαλλία, η Επτανήσος Πολιτεία έπαψε να υπάρχει. Αποτέλεσε, πάντως, το πρώτο αυτόνομο Ελληνικό κράτος τρισήμισι αιώνες μετά από την κατάλυση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας από τους Οθωμανούς. Την περίοδο αυτή συγκροτήθηκαν στα Επτάνησα και τα πρώτα σώματα Ελληνικού τακτικού στρατού.

Ένας από τους πολιτικούς που ξεχώρισαν εκείνη την περίοδο ήταν ο **Ιωάννης-Βαπτιστής Θεοτόκης** (1778-1865). Νομομαθής, λόγιος, στρατιωτικός και πολιτικός. Γιός του **Αναστασίου Θεοτόκη**, που ήταν στρατιωτικός, ο Ιωάννης-Βαπτιστής σε ηλικία 14 χρονών κατατάχθηκε στον Ενετικό στρατό, στο επίλεκτο σώμα των Δαλματών, και δεν άργησε να εξελιχθεί σε αξιωματικό. Αργότερα υπηρέτησε ως αξιωματικός και στον Γαλλικό στρατό. Σπούδασε νομικά στην Ιόνιο Ακαδημία και ανέλαβε πρώτος την προεδρία της κυβέρνησης της Επτανήσου Πολιτείας. Ο Ιωάννης-Βαπτιστής Θεοτόκης μυήθηκε στη Φιλική Εταιρία και μετά την έκρηξη της Επανάστασης το 1821 «κατέβηκε» στη μαχόμενη Ελλάδα. Τρία χρόνια αργότερα, με απόφαση της Εθνοσυνέλευσης της Επιδαύρου, διορίστηκε υπουργός Δικαιοσύνης. Το 1839 ανέλαβε διοικητής Τήνου και Μυκόνου. Επί διοικήσεως Θεοτόκη βρέθηκε στην Τήνο η θαυματουργός εικόνα της Παναγίας της Μεγαλόχαρης και ανεγέρθηκε ο φερώνυμος ναός. Τέκνα του Ιωάννη-Βαπτιστή ήταν οι Ιωάννης, Νικόλαος-Ανδρέας και Σπυρίδων. Ο τελευταίος διετέλεσε υπασπιστής του βασιλιά **Όθωνα**. (1815-1867).

Το 1815, με τη συνθήκη των Παρισίων τα Επτάνησα παραχωρήθηκαν στη Μεγάλη Βρετανία. Τριάντα πέντε χρόνια αργότερα και μετά από πολλούς αγώνες των κατοίκων έγιναν στα νησιά για πρώτη φορά ελεύθερες εκλογές. Η ενσωμάτωση των Ιονίων νήσων στη Μπρέτα Ελλάδα πραγματοποιήθηκε το 1864. Τα Επτάνησα εκπροσωπήθηκαν στην Εθνική Αντιπροσωπεία.

Επίσης, άρχισε η εισαγωγή Επτανήσιων νέων σε ελληνικές στρατιωτικές σχολές. Ένας από αυτούς ήταν ο **Δημήτριος Θεοτόκης** (1874-1923). Εξελίχθηκε μέχρι τον βαθμό του στρατηγού, ενώ κατά τη Μικρασιατική εκστρατεία πολέμησε ως διοικητής μεραρχίας. Ο **Μιχαήλ Θεοτόκης** (1842-1916) εξελέγη επανειλημμένα δήμαρχος Κέρκυρας και αργότερα μέλος του Ελληνικού Κοινοβουλίου. Ήταν γιός του Νικόλαου-Ανδρέα και εγγονός του Ιωάννη-Βαπτιστή. Ο Μιχαήλ Θεοτόκης διετέλεσε και πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων. Ο αδελφός του, **Γεώργιος Θεοτόκης** ορκίστηκε πρωθυπουργός της Ελλάδος το 1899, το 1903 (δύο φορές) και το 1906.

Ο Γ. Θεοτόκης (1844-1916) σπούδασε νομικά και πολιτικές επιστήμες στη Γενεύη και το Παρίσι (Σορβόννη). Αργότερα ασχολήθηκε με την πολιτική με το κόμμα του Χαρίλαου Τρικούπη, ο οποίος επίσης κατάγονταν από την Κωνσταντινούπολη. Ο Θεοτόκης, αναλαμβάνοντας πρωθυπουργός μετά την ήττα κατά τον ελληνο-τουρκικό πόλεμο του 1897, φρόντισε για την ενίσχυση των Ενόπλων Δυνάμεων. Αποκτήθηκαν σύγχρονα τυφέκια και πυροβόλα για τον Στρατό, όπως και τρία νεότευκτα θωρηκτά για το Ναυτικό. Επίσης, επί πρωθυπουργίας του υπεγράφη για πρώτη φορά προξενική συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Το 1909, μετά το κίνημα του Γουδί, προτάθηκε στον Θεοτόκη η ηγεσία της «Επαναστατικής Κυβερνήσεως», αλλά εκείνος αρνήθηκε επειδή δεν ήθελε να κυβερνήσει «στηριζόμενος επί λογών».

Γιός του Γεωργίου Θεοτόκη ήταν ο διπλωμάτης **Νικόλαος Θεοτόκης** (1878-1922), ο οποίος σπούδασε νομικά σε Αθήνα, Παρίσι και Βερολίνο. Το 1917 ανέλαβε πρεσβευτής στη Γερμανία. Τρία χρόνια αργότερα εξελέγη βουλευτής Κέρκυρας και το 1922 ανέλαβε το υπουργείο Στρατιωτικών στην κυβέρνηση **Γούναρη**. Στη δίκη των πρωταίτιων της Μικρασιατικής Καταστροφής καταδικάστηκε σε θάνατο και αντίκρισε το εκτελεστικό απόσπασμα. Ο νεώτερος αδελφός του, ο βασιλόφρων **Ιωάννης (Τζον) Θεοτόκης** (1880-1961), ορκίστηκε υπηρεσιακός πρωθυπουργός το 1950. Εξελέγη επανειλημμένα βουλευτής Κέρκυρας με το Λαϊκό Κόμμα και ανέλαβε τα υπουργεία Γεωργίας και Εξωτερικών. Γιός του τελευταίου ήταν ο επίσης βασιλόφρων **Σπυρίδων Θεοτόκης** (1908-1988), ο οποίος σπούδασε νομικά σε Αθήνα, Λωζάννη, Παρίσι και Λονδίνο. Εκλέχθηκε βουλευτής Κέρκυρας με το Λαϊκό Κόμμα και την ΕΡΕ, Αθηνών με την Εθνική Παράταξη και Επικρατείας με τη Νέα Δημοκρατία. Διετέλεσε υπουργός Δημοσίας Τάξεως (1946), Γεωργίας, Εξωτερικών (1956), Εσωτερικών και Οικονομικών.

Όταν ο Σπ. Θεοτόκης ανέλαβε το υπουργείο Εξωτερικών, οι ελληνο-τουρκικές σχέσεις βρίσκονταν σε κρίση εξαιτίας των θλιβερών γεγονότων που είχαν συμβεί τον προηγούμενο χρόνο εις βάρος μειονοτικών στην Κωνσταντινούπολη, τη Σμύρνη και σε άλλες τουρκικές πόλεις. Επειδή το Κυπριακό βρίσκονταν σε κρίσιμη φάση, ο Θεοτόκης αποδέχθηκε πρόταση των Αμερικανών να συναντηθεί με τον Τούρκο ομόλογό του, **Ihsan Sabri Caglayangil** (1908-1993), στο Παρίσι. [Σπ. Θεοτόκης, Πολιτικά αναμνήσεις, 1986, σ. 152] Στη συνάντηση εκείνη, που έγινε στο κτήριο της τουρκικής πρεσβείας, δεν υπήρξε ουσιαστική πρόοδος, καθώς οι Τούρκοι επέδειξαν αδιαλλαξία. Μετά την απόρριψη των προτάσεών του για επίλυση του Κυπριακού από τον Αρχιεπίσκοπο **Μακάριο Γ΄** (1913-1977), ο Θεοτόκης παραιτήθηκε.

Μικρότερος κατά 18 χρόνια ήταν ο αδελφός του Σπύρου Θεοτόκη, ο οποίος όταν ξέσπασε ο Εμφύλιος ζούσε στην Ελβετία. Αφού διέκοψε τις σπουδές του στο πανεπιστήμιο, ο **Γεώργιος (Τζωρτζέτος) Θεοτόκης** γύρισε στην Ελλάδα και πολέμησε με τον Εθνικό Στρατό ως έφεδρος αξιωματικός των Καταδρομών. Μετά το τέλος του εμφυλίου ο Θεοτόκης επέστρεψε στις σπουδές του και το 1958 μαζί με την Ιταλίδα σύζυγό του εγκαταστάθηκε στο Sao Paulo της Βραζιλίας όπου και ανέπτυξε αξιόλογη επιχειρηματική δραστηριότητα.

ειδική έκδοση 16 / Οκτώβριος 2017

Ιδιοκτήτης & Υπ. Διευθ. :

Ανδρέας Ρομπόπουλος

Ιδρυτής: Χαράλαμπος Ρομπόπουλος

Sahibi ve Sorumlu Müd.: Andrea Rombopoulos

Οικονομική Διεύθυνση: Πάνος Γκανάς

e-mail: ihotispolis@ihotispolis.com

web: ihotispolis.com

Διεύθυνση – Adres: Parmakkarı Tel sokak

No 5/2 Beyoğlu

Tel/Fax: 0090 – 212 – 251 – 3248

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ
ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ

toptsoglou@hotmail.com

Προσπαθώ να καταλάβω...

Αθήνα... 2017
αλλά και πιο πριν...

■ Στην Αθήνα σε πολλούς οδικούς άξονες υπάρχουν οι λεωφορειολωρίδες ή με την τεχνική τους ονομασία οι Αποκλειστικές Λωρίδες Λεωφορείων. Έχοντας υπόψη το έντονο κυκλοφοριακό πρόβλημα που επικρατεί στην πρωτεύουσα θεωρείται μια εφαρμογή πολύ χρήσιμη επειδή με τον τρόπο της συμβάλλει στην αναβάθμιση των υπηρεσιών των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς (ΜΜΜ) και κατά συνέπεια στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του πολίτη. Ένα πρώτο αποτέλεσμα αυτού του μέτρου ήταν η αύξηση της ταχύτητας των λεωφορείων και τρόλει και η μείωση καταπόνησης καυσίμων.

Ουδείς αμφισβητεί τη χρησιμότητά τους. Η απαγόρευση εισόδου άλλων οχημάτων, π.χ. Ι.Χ. ισχύει από Δευτέρα έως Παρασκευή από τις 6.00 το πρωί μέχρι τις 9.00 το βράδυ και τα Σάββατα πάλι από τις 6 το πρωί μέχρι τις 4 το απόγευμα.

Ίσως να σκέφτεστε ότι θα αναφερθώ σε εκείνους τους οδηγούς που κάνοντας τους «έξυπνους» μπαίνουν σε αυτές τις λωρίδες πιάνοντας δήθεν «κορόιδα» τους νομοταγείς γιωταχίδες που ενδεχομένως να είναι και μποτιλιαρισμένοι αλλά περιμένουν με καρτερικότητα να ανοίξει ο δρόμος.

Είχα μάθει στις αρχές της ενασχόλησής μου με τη δημοσιογραφία ότι είδηση δεν είναι αν ένας σκύλος δαγκώσει έναν άνθρωπο, αντίθετα είδηση είναι αν ένας άνθρωπος δαγκώσει ένα σκύλο.

Εδώ λοιπόν η «είδηση» ποια είναι;

Προσπαθώ λοιπόν να καταλάβω αυτούς που δεν μπαίνουν στη λεωφορειολωρίδα ενώ έχει εκπνεύσει ο χρόνος απαγόρευσης.

Το έχω ζήσει πολλές φορές. Κάποια Σαββατόβραδα κατεβαίνοντας την Κηφισίας, παρατηρώ ότι όλα τα αυτοκίνητα είναι μαζεμένα στις δύο άλλες λωρίδες και ελάχιστοι ως κανένα κυκλοφορεί στη λεωφορειολωρίδα. Και αυτοί οι λίγοι που κυκλοφορούν σε αυτή είμαι σίγουρος ότι νομίζουν ότι παρανομούν εκείνη τη στιγμή.

Από την άλλη πλευρά αυτοί που δεν εισέρχονται σίγουρα δεν το κάνουν από ευγένεια και υποκειμενική επέκταση της απαγόρευσης εισόδου. Κάτι σαν προσφορά δηλαδή.

Αλλά να, η συντριπτική πλειοψηφία έχει περιορίσει την επί του θέματος αντίληψη της στο ότι «πρόκειται για ειδική λωρίδα και δεν μπορώ να μπω». Εκεί σταματάνε τα πάντα. Οι περισσότεροι, για να μην πω σχεδόν όλοι, δεν θα ενδιαφερθούν πέρα από τη στενή πληροφορία για κάτι παραπάνω. Θα σταθούν στο «απαγορεύεται» και δεν θα βαθαινούν να αναρωτηθούν στο «πότε, ποιες ώρες απαγορεύεται».

Στην προκειμένη περίπτωση ο οδηγός απλά θα δει την πινακίδα της λεωφορειολωρίδας αλλά δεν θα μπει στον κόπο να διαβάσει από κάτω

τις μέρες και τις ώρες που επιτρέπεται να εισέλθει. Παρά δηλαδή να διαβάσει κάτι χρηστικό γι αυτόν, προτιμάει να ταλαιπωρείται στο μποτιλιάρισμα.

Θα εισέλθω ωστόσο εγώ ο πληροφορημένος, θα φτάσω πολύ γρηγορότερα στον προορισμό μου και επιπλέον με καθαρή τη συνείδηση ότι δεν παρανομώ!

Ένα άλλο παράδειγμα, για να παραμείνουμε στον τομέα της τροχαίας, είναι αυτό με τις θέσεις αυτοκινήτων ατόμων με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ)

Υπάρχουν οι σχετικές μπλε πινακίδες. Κάποιες από αυτές είναι μπροστά από τις κατοικίες των συνανθρώπων μας αυτών και ισχύουν επί εικοσιτετραώρου βάσεως κάποιες άλλες τις συναντάει κανείς μπροστά από ιδρύματα κρατικών φορέων, υπηρεσιών κλπ. Καλώς εχόντων των πραγμάτων και στις δύο περιπτώσεις θα υπάρχει και ο αριθμός πινακίδας του αυτοκινήτου για του οποίου τον οδηγό εκδόθηκε αυτή.

Ωστόσο στη δεύτερη περίπτωση, αυτή δηλαδή του κρατικού φορέα η παραχώρηση θέσης στάθμευσης είναι περιορισμένης διάρκειας και αφορά σε εργαζόμενο της υπηρεσίας κάτοχο του συγκεκριμένου αυτοκινήτου. Σε αυτές τις πινακίδες υπάρχει η ένδειξη «ΔΕ - ΠΑ 8.00 - 14.00». Αυτό πολύ απλά σημαίνει ότι δεν μπορείς να παρκάρεις τις ώρες λειτουργίας της συγκεκριμένης υπηρεσίας του δημοσίου. Δηλαδή Δευτέρα με Παρασκευή από τις οκτώ το πρωί μέχρι τις δύο το μεσημέρι. Κάθε άλλη στιγμή εκτός των ωρών αυτών μπορείς να σταθμεύσεις με την άνεσή σου χωρίς επιπτώσεις.

Και όμως...

Πάρα πολλές φορές έχω βρει θέση στάθμευσης σε ιδιαίτερα δύσκολες περιοχές της πρωτεύουσας όπου το πάρκινγκ είναι δυσεύρετο κά-

τω από τέτοιες πινακίδες (εννοείται εκτός των προαναφερόμενων ωρών).

Προσπαθώ να καταλάβω αυτούς τους οποίους δεν παρκάρουν ενώ είναι ελεύθεροι να το κάνουν.

Να υποθέσω ότι δεν ξέρουν τι πάει να πει «ΔΕ - ΠΑ 8.00 - 14.00»; Να υποθέσω όπως σκέφτηκα και πιο πάνω ότι απλά βλέπουν την πινακίδα με το αναπηρικό καροτσάκι και δεν ασχολούνται παραπάνω και ας κάνουν το γύρο του τετραγώνου καμιά δεκαριά φορές μέχρι να βρουν μια θέση παρκαρίσματος; Να σκεφτώ ότι μπορεί να φοβούνται (;) ανεξάρτητα της ένδειξης της πινακίδας μη βρουν καμιά κλήση και «άντε να τρέχεις τώρα από πόρτα σε πόρτα για να βρεις το δίκιο σου» οπότε «ας το καλύτερα» ...

☺☺☺

Πιστεύω ότι έτσι γίνεται και στην όλη εν γένει συμπεριφορά. Υπάρχει μια αποφυγή ανάλυσης αιτίων και μια έλλειψη ενδιαφέροντος βαθέματος σε συγκεκριμένα ζωτικά θέματα της καθημερινότητας. Κάτι που αναμφίβολα οδηγεί σε εσφαλμένα συμπεράσματα, μιας και αυταπόδεικτα η άγνοια δεν παράγει υγιή αποτελέσματα.

Υπάρχει μια γενική παραίτηση, μια μοιρολατρία, μια παθητικότητα που χώνει τον κόσμο όλο και πιο βαθιά στον καναπέ του.

Κάποια στιγμή ωστόσο θα είμαστε τόσο βαθιά χωμένοι και μουδιασμένοι που δεν θα μπορούσαμε ποτέ πια να ορθοποδήσουμε...

Προσπαθώ να καταλάβω... Ακόμη!

ΧΕΙΜΩΝΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ-ΤΑΒΕΡΝΑ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΩΡΑΡΙΟ: ΠΑΡ. 17:00-24:00, ΣΑΒ. 13:00-24:00, ΚΥΡ. 13:00-19:00
Μ. ΕΒΔΟΜΑΔΑ - ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ: ανοιχτά από το μεσημέρι
Κρατήσεις: 22940 99704, 693 7067332 xeimonakalokairi@gmail.com
www.xeimonakalokairi.com
Λ. ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ 93 ΖΟΥΜΠΕΡΙ ΝΕΑ ΜΑΚΡΗ

Η Τέχνη στην καθημερινότητα

«Τα αντικείμενα είναι γενικώς στατικά. Δεν εμπεριέχουν ζωή, συναίσθημα, οπότε δε μπορούν να κινηθούν, μήτε στο χώρο, μήτε στο χρόνο. Ο καλλιτέχνης καλείται να προσδώσει στα αντικείμενα ιδιότητες ανιμιστικές, που δε διέθεταν προηγουμένως, προβάλλοντας μια φανταστική προέκτασή τους στο χωροχρόνο. Η ελιά είναι ένα δέντρο, είναι οργανισμός που έχει ζωή. Το δέντρο της ελιάς δε σταματά να δέχεται την αναζωογονητική επενέργεια της φύσης έως ότου διακοπεί απότομα η πορεία της στη ζωή. Αυτό μπορεί να συμβεί είτε δια της πυρκαγιάς, είτε διά της υλοτόμησης, και των δύο προερχομένων από ανθρώπινη παρέμβαση. Οι καρποί της ελιάς που πρόωρα διεκόπη η παραγωγική της ικανότητα, είναι αντικείμενα άψυχα αφού δεν πρόλαβαν να γονιμοποιηθούν με την ψυχή της μητέρας ελιάς. Δανείζονται λοιπόν, ανθρώπινα χαρακτηριστικά, βιώνουν ψυχικά συναισθήματα, μιας αντίστοιχης “αυτοπυρπολημένης” κατάστασης.

Οι γέρικοι ασημίζοντες ελαιώνες της Καλαβασού, σε συνδυασμό με τα έντονα ίχνη ώχρας, ως τελευταίας απομείνας χρωστικής βαφής του πρώην μεταλλείου χαλκού της περιοχής αλλά και του νεολιθικού οικισμού της Τέντας, διατάσσονται εκ

νέου ως επαναλαμβανόμενα κυκλικά πετρόχτιστα ασκεπή δομήματα της τελευταίας. Όλα θεωρούνται σύγχρονα γλυπτικά αναθήματα, παρατεταγμένα εντός των εγκαταστάσεων ενός αναπαλαιωμένου νερόμυλου», αυτά δήλωσε ο εικαστικός Γιώργος Κεβρεκίδης, που ζει και δημιουργεί εδώ στην Πόλη, στο πλαίσιο

της έκθεσης που συμμετείχε στην Καλαβασό στην Κύπρο.

Η Καλαβασός είναι ένα γραφικό χωριό της Λάρνακας με λιγοστούς κατοίκους που ενδιαφέρονται για τον τουρισμό. Άλλωστε, φέρει σπουδαία ιστορία και λόγω των πρώην μεταλλείων χαλκού της περιοχής, αλλά κυρίως ενός θαυμαστού νεολι-

θικού οικισμού, της Τέντας, στα 3 χλμ. απ' το χωριό κι ενός ακόμη της Χοιροκοιτίας, λίγο μακρύτερα. Με αφορμή το θέμα του ART RESIDENCY «Κάθε φύλλο της ελιάς έσταζε φως», Νικ. Καζαντζάκης, μαζί με άλλους 9 καλλιτέχνες, προσκεκλημένους από το Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Κύπρου, ο Γιώργος Κε-

βρεκίδης θέλησε να αναπτύξει έναν διάλογο ανάμεσα στα τρία σημαντικά ευρήματα του τόπου. Τα έργα που δημιούργησε επί τόπου, άντλησαν έμπνευση κι απ' τρία ερεθίσματα. Καθώς επίσης κι απ' το κυπριακό έθιμο του «καπνίσματος», άμεσα συνδεδεμένου με τον καρπό της ελιάς. **Κ.Π.**

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ ΚΥΡΙΑΚΟ ΠΕΤΑΛΙΔΗ

Ο Ιερατικός Προϊστάμενος της Κοινότητας Νεοχωρίου και Βιβλιοφύλαξ του Πατριαρχείου Αρχιεπίσκοπος Αγαθάγγελος Σίσκος επιμελήθηκε και προλογίζει την πρόσφατη έκδοση του τόμου με τίτλο «Ο Πατριάρχης Σαμουήλ Χατζερής και η κοινοτική εκπαίδευση στην Πόλη». Οι εκδόσεις Ιστός εξέδωσαν τον περασμένο Ιούνιο έναν καλαίσθητο τόμο που φιλοξενεί σειρά από μελέτες των διακεκριμένων Καθηγητών Ι. Μπάκα, Αθ. Καθαραθάνη, Β. Κουκουσά, Π. Βαλσαμίδη και του Ρωμιού Αρχιτέκτονα Σ. Τζιλένη.

Στην ερώτησή μου τι αποτέλεσε πηγή έμπνευσης για την συγκεκριμένη έκδοση, ο π. Αγαθάγγελος απαντά. Πηγή έμπνευσης, για την διοργάνωση και εν συνεχεία έκδοση των εισηγήσεων της επιστημονικής εσπερίδας, που πραγματοποιήθηκε την 7η Ιουνίου του 2014, για τον αοίδημο Πατριάρχη Σαμουήλ Α', αποτέλεσε η εκ μέρους της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου ανάσχυση και εκ νέου αφυπνιστική ανάγνωση

Τιμητική έκδοση ιστορικής σημασίας

ση ενός σιγιλιώδους πατριαρχικού γράμματος του προκατόχου Του, που παρακινούσε τα τότε μέλη της Κοινότητας Νεοχωρίου να προβούν αποφασιστικά στην ίδρυση της Ελληνικής Αστικής Σχολής.

Μετά την παρέλευση 250 ετών από την

αποστολή του πατριαρχικού αυτού γράμματος, τον Ιούνιο του 1764, καθώς τα σημερινά λιγοστά μέλη της Κοινότητας Νεοχωρίου έγιναν οι εκ νέου ακροατές και παραλήπτες του μηνύματος, δια πατριαρχικού πάλι στόματος και με βαθιά συναίσθηση της ιστορικής μνήμης

και ευθύνης έναντι της ελληνικής παιδείας προέβησαν στην απόδοση της ανάλογης τιμής στο πρόσωπο αυτό. Το επόμενο ερώτημα μου αφορά τον στόχο του τόμου. «Επιχειρώντας μία ανάγνωση και αξιολόγηση των ιστορικών δεδομένων της εποχής, αναπαριστά το ιστορικό πλαίσιο και την κατάσταση του Οικουμενικού Πατριαρχείου, κατά τον 18ο αιώνα, για την κατανόηση της ουσιαστικής συμβολής του Πατριάρχη Σαμουήλ Α' σε διοικητικό, ποιμαντικό και εκπαιδευτικό επίπεδο». Ποια είναι τα μηνύματα του βιβλίου είναι η επόμενη ερώτησή μου. «Περιγράφοντας οι ιστορικοί επιστήμονες του τόμου την δυναμική φυσιογνωμία του Πατριάρχη Σαμουήλ Α', μία εκ των επιφανέστερων μορφών της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, εκτός από την συμβολή του στην θεμελίωση και οργάνωση της ελληνικής παιδείας στην Πόλη, κατά το γ' τέταρτο του 18ου αιώνα, αναδεικνύουν αθέατες και αξιακές αρχές του χαρακτήρα του. Την ριζοσπαστικότητα και εντιμότητα των μέτρων αναδιάρθρωσης του Οικουμενικού Θρόνου, σε δομικό και οικονομικό επίπεδο, κυρίως με την καθιέρωση

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ

ΑΝΟΙΓΕΙ ΤΙΣ ΠΥΛΕΣ ΤΗΣ Η 15η ΜΠΙΕΝΑΛΕ

Η Σχολή Γαλατά υποδέχεται την Τέχνη και τους εκφραστές της

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΕΤΑΛΙΔΗΣ

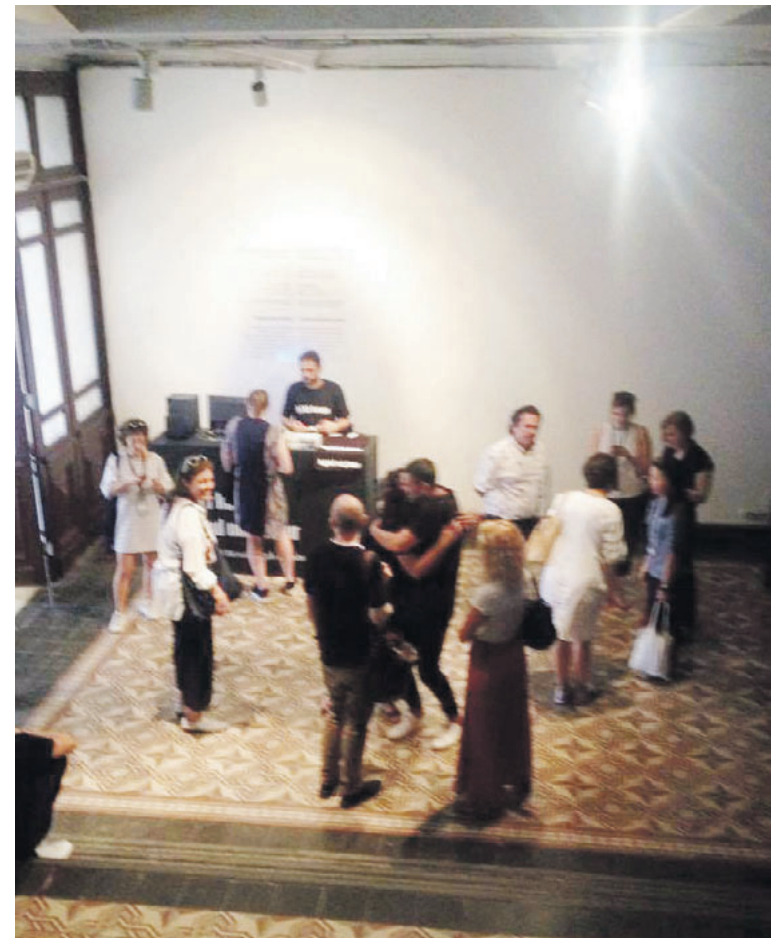
Τα εγκαίνια της 15ης Μπιενάλε Τέχνης θα πραγματοποιηθούν το Σάββατο σε όλους τους προκαθορισμένους χώρους παρουσίασης. Πρόκειται για ένα πανόραμα σύγχρονης τέχνης, διάρκειας δυο μηνών, έως τις 11 Νοεμβρίου, με περισσότερες από πενήντα δράσεις. Το Istanbul Kültür Sanat Vakıf (IKSV) υπό την αιγίδα του Κορ Holding ανοίγει την φετινή Μπιενάλε με θέμα «Ένας καλός γείτονας», την επιμέλεια της οποίας υπογράφουν οι Elmgreen & Dragset. Στην μεγάλη αυτή εικαστική διοργάνωση, εδώ στη Πόλη, συμμετέχουν 56 καλλιτέχνες από 32 χώρες με σκοπό την ελεύθερη ανταλλαγή ιδεών, δημιουργικών τάσεων και τεχνολογιών. Παράλληλα στο πλαίσιο της θεματικής της έκθεσης θα δοθούν θέματα προς συζήτηση που θα έχουν σχέση με έννοιες όπως το σπίτι, τις γειτονιές και την συνύπαρξη. Οι παρουσιάσεις θα γίνουν στους χώρους του Istanbul Modern, Galata Özel Rum İlköğretim Okulu, Pera Müzesi, Küçük Mustafa Paşa Hamamı, αλλά και στο χώρο του Yoşunluk Sanatçı Atölyesi στο Asmalımescit και στο ARK Kültür στο Cihangir με ελεύθερη φυσικά είσοδο σε όλες τις δραστηριότητες της Μπιενάλε. Διαδραστικός θα είναι ο χαρακτήρας της έκθεσης όπου κοινό και καλλιτέχνες θα συμμετέχουν σε κοινές δράσεις, όλο αυτό το δίμηνο, οι οποίες θα διανθίζονται με μουσική, συζητήσεις και πολλές άλλες μορφές πολιτισμού. Οι διαφορές στις κουλτούρες των ποικίλων εθνοτήτων που ζουν σε όλη την Τουρκία, αλλά και θέματα διασυννοριακά ή τρόποι ως προς την ελευθερία της έκφρασης θα είναι μερικά από τα θέματα που θα απασχολήσουν το κοινό μέσα από το πρίσμα του «Μαζί».

Η Σχολή Γαλατά, μετά την ολοκλήρωση των εργασιών αποκατάστασης της εξωτερικής όψης του ιστορικού κτηρίου είναι έτοιμη να φιλοξενήσει και αυτή τη χρονιά 14 από τους καλλιτέχνες που συμμετέχουν στην Μπιενάλε και ετοιμάζουν επί τόπου κάποιες από τις εικαστικές τους προτάσεις, συνολικά θα δημιουργηθούν 30 νέα έργα – εγκαταστάσεις- κατά την διάρκεια της Μπιενάλε. Η δραστήρια πρόεδρος της Σχολής Γαλατά, Μαίρη Κομοροσάνο μας δήλωσε «ιδιαίτερα ικανοποιημένη για την φετινή διοργάνωση.

Ολοκληρώθηκαν έγκαιρα οι εργασίες αποκατάστασης της εξωτερικής όψης του χώρου, τηρώντας το αυστηρό χρονο-

διάγραμμα αλλά και τις προκαθορισμένες μελέτες ως προς την συντήρηση. Πρόκειται για ένα "στολίδι" και ειδικά τις νυχτερινές ώρες με τον υποβλητικό φωτισμό του. Οι αίθουσες γέμισαν ζωή και τέχνη με τις εκατοντάδες επισκέψεις, που ήδη έχουν ξεκινήσει, φιλότεχνων αλλά και ειδικών αναλυτών και σχολιαστών επί τα εικαστικά». Χώρος πολιτισμού ανοιχτός σε εθνοότητες, τάσεις, εικαστικές προτάσεις και κάθε μορφής έκφραση η Σχολή Γαλατά αναμένει την στήριξη όλων μας.

Τιμητική έκδοση ιστορικής σημασίας

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ

του Γεροντισμού, που αργότερα αποτέλεσε πρότυπο σύστημα διοικήσεως ναών και μονών. Την αποφασιστικότητα και ευθύνη που επέδειξε την κατάλληλη χρονική στιγμή με την ενσωμάτωση των Αρχιεπισκοπών Πεκίου (1766) και Αχριδών (1767) στη Μητέρα Εκκλησία. Το μεγαλείο του χαρακτήρα του με την συγχώρεση των αντιπάλων του, από τους οποίους συκοφαντήθηκε για λόγους σκοπιμότητας. Την αγάπη του για τα γράμματα και την ελληνική παιδεία και το πνεύμα αυτοθυσίας που χαρακτήρισε το σύνολο της διακονίας του.»

Το βιβλίο απευθύνεται σε επιστήμονες ερευνητές και μελετητές που μπορούν να αντλήσουν μέσα από τις σε-

λίδες του, ποικίλες πληροφορίες ειδικού ενδιαφέροντος. Βέβαια πρόκειται για ένα βιβλίο που θα πρέπει να βρίσκεται και σε κάθε ομογενειακή βιβλιοθήκη αφού αποτελεί μέρος της ζωντανής ιστορίας της Πόλης, συμπληρώνει ο π. Αγαθάγγελος Σίσκος. Με την έκδοση αυτή η Ρωμαιοκή Κοινότητα Νεοχωρίου τιμά τον θεμελιωτή της Κοινοτικής εκπαίδευσης στην Πόλη, Οικουμενικό Πατριάρχη Σαμουήλ Χαντζερή, ενώ ο τόμος αφιερώνεται στη μνήμη του ιστορικού και καθηγητή του Πανεπιστημίου του Βοσπόρου αείμνηστου Βαγγέλη Κεχριώτη, ο οποίος υπήρξε επιστημονικός συνεργάτης της Κοινότητας.

«70TK» μνήμες και ιστορία

Εγκαινιάστηκε η έκθεση από τα Ταταύλα στο Kurtulus

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΕΤΑΛΙΔΗΣ

Ο Σύνδεσμος Προστασίας Πολιτιστικής Κληρονομιάς – Kültürel Mirası Koruma Derneği (ΚΜΚΔ), και το περιοδικό Paros οργάνωσαν την φετινή έκθεση με τον τίτλο «70TK» που παραπέμπει στην αστική γραμμή Ταταύλα – Κουρτουλούς. Ο επισκέπτης της έκθεσης, που θα διαρκέσει μία εβδομάδα, περιδιαβώντας τους χώρους, έχει την αίσθηση ότι βρίσκεται σε ένα «χαρτογραφημένο» τοπίο μνήμης και ιστορίας. Το Δημοτικό Σχολείο Ταταούλων γέμισε ξανά ζωή με τους πολλούς και ξεχωριστούς επισκέπτες που τίμησαν την «επίσημη πρώτη» της έκθεσης. Επί της υποδοχής ο πρόεδρος της Κοινότητας Ταταούλων Δημήτρης Ζώτος, ο οποίος μας δήλωσε «ιδιαίτερα ευχαριστημένος που φιλοξενεί στον χώρο αυτό την συγκεκριμένη εκδήλωση. Ο Σύνδεσμος ΚΜΚΔ που την οργανώνει κάνει πολύ σοβαρή δουλειά. Τον περασμένο χρόνο είχαμε φιλοξενήσει μία σειρά από πανεπιστημιακά εργαστήρια τα αποτελέσματα των οποίων παρουσιάζονται στην σημερινή έκθεση. Στοιχεία τα οποία ρίχνουν φως στην ιστορία των τελευταίων 100 ετών της συνοικίας των Ταταούλων». Η επιμελήτρια της έκθεσης Banu Pekol

μας δήλωσε ότι πρόκειται για έναν «χάρτη μνήμης» που δείχνει τα μέρη και το χαρακτήρα της περιοχής, στο πέρασμα των χρόνων με πολλά αρχιτεκτονικά και άλλα στοιχεία που αποκρυσταλλώνουν τον τρόπο ζωής και την μετεξέλιξη του. «Επίσης ο επισκέπτης μπορεί να μελετήσει στοιχεία από τα αρχεία, που αντικατοπτρίζουν τα δημογραφικά στοιχεία της περιοχής κατά τη διάρκεια της μετάβασης και των αλλαγών στην καθημερινότητα των πολιτών.

Η καθηγήτρια του Πανεπιστημίου ΙΣΙΚ, Dr. Εύα Αλεξάνδρου-Şarlak μας δήλωσε «απόλυτα ικανοποιημένη για την ολοκλήρωση αυτού του έργου το οποίο αποτελεί μέρος της πλατφόρμας που διαχειρίζεται σαν μέλος του ΚΜΚΔ και παρουσιάζεται μέσα από αυτήν την εκδήλωση» στην οποία παρευρέθησαν ο δήμαρχος Sisli και ο Λάκης Βίγκας. «Τα εργαστήρια αρχιτεκτονικής και ιστορίας ξεκίνησαν σε συνεργασία με πανεπιστημιακούς φοιτητές τα αποτελέσματα των οποίων παρουσιάζονται στα Ταταύλα αποτελούν ουσιαστικά μέρος ενός διεθνούς προγράμματος που ταξίδεψε ήδη στην Ρωσία, Γερμανία, Ρουμανία και σε άλλες ευρωπαϊκές πόλεις» συμπληρώνει η Şagla Parlak, εκ των κεντρικών συντελεστών της διαχειριστικής ομάδας.

ΤΟ ΖΩΓΡΑΦΕΙΟ ΓΙΟΡΤΑΖΕΙ

ΤΗΣ ΜΑΙΡΗΣ ΛΑΜΠΡΟΥ

Εβδομάδα έναρξης για τα όλα τα εκπαιδευτικά ιδρύματα στην Πόλη και το Ζωγράφειο Γυμνάσιο-Λύκειο θέλησε να το γιορτάσει με τον ξεχωριστό του τρόπο. Αποχαιρέτώντας τις καλοκαιρινές διακοπές, η

ζωγραφειώτικη οικογένεια με πρωτοστάτη τον ακούραστο διευθυντή της, κ. Γιάννη Δεμιρτζόγλου καλωσόρισε το νέο σχολικό έτος, σημαίνοντας τη συμπλήρωση των 124 χρόνων λειτουργίας του Ζωγραφείου, στον φιλόξενο κήπο της Σχολής. Στον εορτασμό παρευρέθησαν ο Γε-

νικός Πρόξενος της Ελλάδας στην Πόλη, κ. Ευάγγελος Σέκερης μετά της συζύγου του, ο Σεβ. Μητροπολίτης Δέρκων κ. Απόστολος, ο Πρόεδρος της Κοινότητας Σταυροδρομίου κ. Γιώργος Παπαλιάρης, οι μαθητές και καθηγητές του σχολείου και πολλοί φίλοι του Ζωγραφείου από την Ελ-

λάδα και το εξωτερικό.

124 μπαλόνια, σύμβολο των ετών του Ζωγραφείου, φωτορυθμικά και πυροτεχνήματα συνέθεσαν τη γιορτινή ατμόσφαιρα της βραδιάς.

Υπό τη μουσική του συγκροτήματος Sinafi Trio, αποτελούμενο από τη Φωτεινή Κοκκάλα, Μαρίνα Λιόντου

και Έλενα Μουρατίδη - Χασιώτου, το οποίο πλημμύρισε το χώρο με μουσικές από τον αιγαιακό χώρο, αλλά και τους μοντέρνους ήχους του Rap Μu-zik, οι παρευρισκόμενοι συμμετείχαν πρόθυμα στα δρώμενα, χόρεψαν, τραγούδησαν και διασκέδασαν με την ψυχή τους. ●

Κατάχρηση αντιβιοτικών κολλύριων κάνουν πολλοί ασθενείς με επιπεφυκίτιδα

ΤΗΣ ΑΝΘΗΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

■ Την άσκοπη χρήση αντιβιοτικών κολλύριων στα μάτια στις περιπτώσεις οξείας επιπεφυκίτιδας εξέτασε η Αμερικανική Ακαδημία Οφθαλμολογίας (AAO). Η έρευνα η οποία δημοσιεύθηκε στο επιστημονικό έντυπο *Ophthalmology* που εκδίδει η AAO, έδειξε ότι οι περισσότεροι ασθενείς με επιπεφυκίτιδα χρησιμοποιούν αντιβιοτικά κολλύρια παρόλο που μπορεί να μην είναι απαραίτητα.

Στην έρευνα αυτή εξετάστηκαν αναλυτικά στοιχεία από σχεδόν 300.000 ασθενείς στις ΗΠΑ οι οποίοι είχαν διαγνωστεί με οξεία επιπεφυκίτιδα. Όπως διαπίστωσαν οι ερευνητές, το 58% των ασθενών πήγαν στο φαρμακείο και εκτέλεσαν συνταγή για αντιβιοτικά κολλύρια. Μάλιστα το 20% είχαν συνταγή για συνδυασμό αντιβιοτικού με στεροειδές, δηλαδή κορτιζόνη. Ο συνδυασμός αυτός, όμως, είναι εντελώς ακατάλληλος για τους περισσότερους ασθενείς με οξεία επιπεφυκίτιδα, διότι μπορεί να παρατείνει ή να επιδεινώσει ορισμένα είδη ιογενών λοιμώξεων που αποτελούν την συνθετέστη αιτία της. Επίσης, σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας 8 στους 10 ασθενείς δεν είχαν απευθυνθεί σε οφθαλμιάτρους για τα συμπτώματά τους αλλά κυρίως σε γιατρούς της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, καθώς και ότι η λήψη των αντιβιοτικών κολλυρίων εξαρτιόταν περισσότερο από την κοινωνικο-οικονομική κατάσταση των ασθενών παρά από τις πιθανότητες που είχαν να εκδηλώσουν πιο σοβαρή λοίμωξη στα μάτια (επειδή, για παράδειγμα ήταν χρήστες φακών επαφής ή είχαν εξασθενημένο ανοσοποιητικό σύστημα).

Σύμφωνα με τους επιστήμονες η επιπεφυκίτιδα εμφανίζεται κυρίως σε 3 μορφές, ιογενή, βακτηριακή και αλλεργική. Ωστόσο, όπως τόνισαν, τα αντιβιοτικά σπανίως είναι απαραίτητα για την οξεία επιπεφυκίτιδα, διότι αυτή συνήθως προκαλείται από ιούς ή αλλεργίες που δεν ανταποκρίνονται στα αντιβιοτικά. Επίσης, τα αντιβιοτικά δεν είναι πάντοτε απαραίτητα ούτε σε περίπτωση βακτηριακής επιπεφυκίτιδας, διότι οι περισσότερες περιπτώσεις της είναι ήπιες και υποχωρούν μόνες τους σε 7-14 ημέρες χωρίς θεραπεία.

Ο χειρουργός-οφθαλμιάτρος Δρ. Αναστάσιος Κανελλόπουλος, MD, ιδρυτής και επιστημονικός διευθυντής του Ινστιτούτου Οφθαλμολογίας LaserVision, καθηγητής Οφθαλμολογίας Πανεπιστημίου Νέας Υόρκης, NYU Medical School, και πρόεδρος της Διεθνούς Εταιρείας Διαθλαστικής Χειρουργικής (ISRS) που υπάγεται στην AAO, μας εξηγεί το πώς πρέπει να

αντιμετωπίζουμε τις περιπτώσεις επιπεφυκίτιδας. Όπως λέει ο γιατρός, τα αντιβιοτικά δεν μπορούν να καταπολεμήσουν τους ιούς και τις αλλεργίες όπως για παράδειγμα από γύρη, ακάρεα οικιακής σκόνης, φακούς επαφής, καλλυντικά, τρίχωμα ζώων κ.λπ. Γι' αυτό λοιπόν είναι λάθος η χρήση τους στις περιπτώσεις ιογενούς ή αλλεργικής επιπεφυκίτιδας, καθώς δεν παρέχουν κανένα όφελος στους ασθενείς.

Το χειρότερο, όμως, είναι πως η κατάχρηση των αντιβιοτικών κολλυρίων για τα μάτια μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετα προβλήματα (π.χ. κνησμό, τσουξίμο, αίσθημα καύσου, πρήξιμο), καθώς και να εντείνει το κοκκίνισμα των ματιών και την παραγωγή εκκρίματων από αυτά.

Σε ποιες περιπτώσεις ενδείκνυται η χρήση αντιβιοτικών κολλυρίων

Όταν ο ασθενής έχει σοβαρά συμπτώματα, το ανοσοποιητικό σύστημά του είναι εξασθενημένο ή όταν η λοίμωξη δεν έχει υποχωρήσει καθόλου έπειτα από μία εβδομάδα χωρίς θεραπεία.

Για να μην κάνουμε άσκοπη χρήση αντιβιοτικών κολλυρίων, καλό είναι να γνωρίζουμε, όπως επισημαίνει ο κ. Κανελλόπουλος, τα χαρακτηριστικά συμπτώματα των 3 ειδών επιπεφυκίτιδας.

Ιογενής επιπεφυκίτιδα

Συνήθως συνοδεύεται από λοίμωξη του ανώτερου αναπνευστικού (ίωση, πονόλαιμος) και το χαρακτηριστικό γνώρισμά της είναι η έντονη δακρύρροια και ο κνησμός. Τα συμπτώματα ξεκινούν από το ένα μάτι αλλά επειδή είναι πολύ μεταδοτική μπορεί εύκολα να εξαπλωθεί και στο άλλο.

Αλλεργική επιπεφυκίτιδα

Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματά της είναι κνησμός στα μάτια, πρησμένα βλέφαρα και συνάχι ή κνησμός στη μύτη. Είναι πιο συννηθισμένη σε άτομα που έχουν και άλλες αλλεργίες, όπως αλλεργική ρινίτιδα ή άσθμα.

Βακτηριακή επιπεφυκίτιδα

Στα πιθανά συμπτώματα συμπεριλαμβάνεται παχύ, συχνά κιτρινοπράσινο έκκριμα από τα μάτια που διαρκεί όλη μέρα. Συνήθως δεν συνοδεύεται από συμπτώματα ίωσης του ανώτερου αναπνευστικού. Τυπικά αρχίζει από το ένα μάτι, αλλά μέσα σε 2-5 ημέρες έχει εξαπλωθεί και στο άλλο.

Τέλος, σημειώνει ότι το κοκκίνισμα των ματιών παρατηρείται σε όλες τις μορφές. ●

ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΛΟΚΩΝ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΔΑΒΙΓΑΤΡΑΝΗΣ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΚΟΛΠΙΚΗ ΜΑΡΜΑΡΥΓΗ

■ Μείωση των αιμορραγικών επιπλοκών επετεύχθη σύμφωνα με τους επιστήμονες με τη χρήση της δραστικής ουσίας δαβιγατράνη σε ασθενείς με κολπική μαρμαρυγή. Η κλινική μελέτη RE-DUAL PCI™ διερεύνησε την αντιπηκτική δράση της διπλής θεραπείας με δαβιγατράνη χωρίς τη χρήση ασπιρίνης σε ασθενείς με μη βαλβιδική κολπική μαρμαρυγή μετά την πραγματοποίηση διαδερμικής στεφανιαίας παρέμβασης (PCI) και τοποθέτηση stent. Στη μελέτη RE-DUAL PCI™ έλαβαν μέρος 2.725 ενήλικες ασθενείς που υποβλήθηκαν σε PCI με τοποθέτηση stent (εκλεκτική ή λόγω οξέος στεφανιαίου συνδρόμου) σε 414 κέντρα σε περισσότερες από 41 χώρες παγκοσμίως.

Τα αποτελέσματα που παρουσιάστηκαν ως έκτακτη ανακοίνωση στο πρόσφατο ετήσιο Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Καρδιολογικής Εταιρείας (ESC) στη Βαρκελώνη, και δημοσιεύθηκαν ταυτόχρονα στο επιστημονικό περιοδικό «New England Journal of Medicine» έδειξαν σημαντικά χαμηλότερο ποσοστό μειζόνων ή κλινικώς σημαντικών μη μειζόνων αιμορραγικών επεισοδίων για τη διπλή θεραπεία με δαβιγατράνη σε σύγκριση με την τριπλή θεραπεία με βαρφαρίνη. Περίπου το 20-30% των ασθενών με κολπική μαρμαρυγή, οι οποίοι λαμβάνουν σταθερή αγωγή με από του στόματος αντιπηκτικό παράγοντα για τη μείωση του κινδύνου πρόκλησης εγκεφαλικού επεισοδίου που σχετίζεται με την κολπική μαρμαρυγή παρουσιάζει συνυπάρχουσα στεφανιαία νόσο και ενδέχεται να χρειάζεται να υποβληθεί σε PCI με τοποθέτηση stent, με στόχο τη βελτίωση της αιματικής ροής στο μυοκάρδιο. Ο συνδυασμός ισχυρών αντιθρομβωτικών θεραπειών, δηλαδή η τριπλή θεραπεία με βαρφαρίνη και δύο αντιαιμοπεταλιακά, σχετίζεται με υψηλά ποσοστά μείζονος αιμορραγίας σε αυτούς τους ασθενείς. Η μελέτη RE-DUAL PCI™ έλεγξε μία εναλλακτική θεραπευτική στρατηγική: διπλή θεραπεία με δαβιγατράνη και ένα μόνο αντιαιμοπεταλιακό, χωρίς όμως τη χορήγηση ασπιρίνης.

Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά στο συνέδριο Καρδιολογίας που έγινε αυτές τις μέρες στη Βαρκελώνη, ο καθηγητής Πάνος Βάρδας, Εθνικός συντονιστής για την Ελλάδα της μελέτης RE-DUAL PCI™ και πρώην πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Καρδιολογίας οι γιατροί που αντιμετωπίζουν ασθενείς με κολπική μαρμαρυγή που υποβάλλονται σε Διαδερμική Στεφανιαία Παρέμβαση (PCI) είναι ύψιστης σημασίας να ισορροπήσουν μεταξύ της αποτελεσματικότητας και του κινδύνου αιμορραγίας. Μέχρι σήμερα τα κλινικά δεδομένα για αυτούς τους ασθενείς ήταν περιορισμένα, για το λόγο αυτό τα αποτελέσματα της μελέτης REDUAL-PCI είναι ιδιαίτερα σημαντικά για την καλύτερη διαχείριση αυτών των ασθενών. Σύμφωνα με τον καθηγητή, «με τη μελέτη REDUAL-PCI θα μπορούσε να ειπωθεί ότι εισερχόμαστε στην εποχή της διπλής αντιθρομβωτικής αγωγής στους ασθενείς με κολπική μαρμαρυγή που υποβάλλονται σε αγγειοπλαστική συνδυάζοντας έναν αντιπηκτικό συνδυασμό όπως είναι η δαβιγατράνη, με αποδεδειγμένη αποτελεσματικότητα στην πρόληψη της θρομβοεμβολής σε ασθενείς με κολπική μαρμαρυγή και ένα αντιαιμοπεταλιακό όπως οι P2Y12 αναστολείς». ●

Η σημασία των εμβολιασμών: πρόληψη, μύθοι και αλήθειες

ΤΗΣ ΑΝΘΗΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

Απαντήσεις σε όλα τα ερωτήματα σχετικά με τη σημασία των εμβολιασμών από τους πλέον ειδικούς σε θέματα Παθολογίας, Παιδιατρικής, Λοιμώξεων, Μικροβιολογίας, Επιδημιολογίας και Προληπτικής Ιατρικής, καθώς και χρήσιμες συμβουλές ενόψει της χειμερινής περιόδου 2017-2018 δόθηκαν σε ειδική επιστημονική εκδήλωση που οργάνωσε το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, σε συνεργασία με το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ), στο Αμφιθέατρο «Α. Αργυριάδης» του ιστορικού Κεντρικού του Κτηρίου.

Στην εκδήλωση παρουσιάστηκαν όλα τα επιδημιολογικά δεδομένα που σχετίζονται με τη σημασία των εμβολιασμών για τη Δημόσια Υγεία. Επίσης, έγινε ειδική αναφορά στο θέμα των κρουσμάτων ιλαράς στη χώρα μας. Ακόμα, τονίστηκε ότι τα εμβόλια είναι ασφαλή και αποτελούν τον ισχυρότερο μηχανισμό άμυνας και πρόληψης. Ειδική αναφορά έγινε στην ανάγκη εμβολιασμού όλων των επαγγελματιών υγείας.

Κεντρικοί ομιλητές της εκδήλωσης ήταν: η κ. Μ. Θεοδωρίδου, Ομότιμη Καθηγήτρια της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, Πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών, η οποία αναφέρθηκε στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών παιδιών – ενηλίκων, ο κ. Γ. Χρούσος, Καθηγητής της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, ο οποίος παρουσίασε τις δράσεις εμβολιασμών ανά την επικράτεια του μεγάλου προγράμματος υγείας υπό την αιγίδα του ΕΚΠΑ «Υγεία για Όλους», η κ. Θ. Γεωργακοπούλου, υπεύθυνη του Τμήματος Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης του ΚΕΕΛΠΝΟ, ο κ. Α. Τερζίδης, Παιδίατρος και Αντιπρόεδρος του ΚΕΕΛΠΝΟ, ο κ. Ε. Θηραΐος, Γενικός Γραμματέας της Ιατρικής Εταιρείας Αθηνών, ο οποίος παρουσίασε τον ρόλο της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στην εμβολιαστική κάλυψη του πληθυσμού, ο κ. Α. Τσακρής, Καθηγητής της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, ο οποίος αναφέρθηκε στο ρόλο των Εργαστηρίων στους εμβολιασμούς, και ο κ. Σ. Τσιόδρας, Αναπλ. Καθηγητής Παθολογίας-Λοιμώξεων της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, ο οποίος αναφέρθηκε στους μύθους περί δήθεν «επικινδυνότητας» των εμβολίων και στην παραπληροφόρηση του «αντιεμβολιαστικού» κινήματος. Την εκδήλωση συντόνισαν ο Πρύτανης του ΕΚΠΑ, Καθηγητής της Ιατρικής Σχολής κ. Μ.-Α. Δημόπουλος, ο Πρόεδρος του ΚΕΕΛΠΝΟ, Αναπλ. Καθηγητής της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ κ. Θ. Ρόζενμπεργκ, και η Πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών, Ομότιμη Καθηγήτρια της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, κ. Μ. Θεοδωρίδου.

Ο κ. Δημόπουλος ανέφερε ότι «ο εμβολιασμός αποτελεί μία από τις πιο αποτελεσματικές παρεμβάσεις δημόσιας υγείας και προλαμβάνει, ετησίως, περίπου 2 με 3 εκατο-

μύρια θανάτους». Ενώ, ο Πρόεδρος της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, καθηγητής Π. Σφηκάκης, αναφέρθηκε στην ανάγκη έγκυρης ενημέρωσης για τα θέματα Υγείας, έτσι ώστε να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση τόσο του ευρύτερου κοινού, όσο και του προσωπικού υγείας. Η Πρόεδρος του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ, Καθηγήτρια Χ. Λεμονίδου, τόνισε την ανάγκη εμβολιασμού του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν, οι εμβολιασμοί στην Ελλάδα ορίζονται από το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών, όπως αυτό διαμορφώνεται κάθε φορά από την Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών και χορηγούνται δωρεάν σε όλους τους πολίτες. Η εφαρμογή των εμβολιασμών αποτελεί βασική προτεραιότητα για τη διαφύλαξη της Δημόσιας Υγείας. Από την βρεφική ηλικία έως και την ενήλικη ζωή, ο εμβολιασμός προστατεύει από νοσήματα όπως η διφθερίτιδα, ο τέτανος, ο κοκκύτης, η πολιομυελίτιδα, η ιλαρά, η ερυθρά, η παρωτίτιδα, η ανεμοβλογιά και ο έρπητας ζωστήρας, οι μηνιγγιτιδοκοκκικές και πνευμονιοκοκκικές λοιμώξεις, η γαστρεντερίτιδα από ρότα ιό, η ηπατίτιδα Α και Β, οι λοιμώξεις από HPV που προξενούν καρκίνο του τραχήλου της μήτρας και η γρίπη.

Η Ευρωπαϊκή Ήπειρος ανακηρύχθηκε το 2002 ελεύθερη πολιομυελίτιδας, ενώ την περασμένη δεκαετία τα κρούσματα ιλαράς μειώθηκαν πάνω από 90%, γεγονός το οποίο δείχνει πόσο αποτελεσματικές μπορεί να είναι οι στρατηγικές εμβολιασμού. Οι πρόσφατες επιδημίες που εμφανίστηκαν στην Ευρώπη, όπως η τρέχουσα επιδημία ιλαράς, αποδεικνύουν την σημασία της καλής εμβολιαστικής κάλυψης σε επίπεδο γενικού πληθυσμού και τονίζουν την ευθύνη που έχουν όλες οι χώρες να ελέγξουν τα νοσήματα που προλαμβάνονται με εμβολιασμό.

Η χώρα μας τα τελευταία χρόνια δέχεται μαζική εισροή προσφύγων και μεταναστών. Από τον Μάρτιο του 2016, με τον εγκλωβισμό δεκάδων χιλιάδων προσφύγων και αιτούντων άσυλο στη χώρα μας, διαμορφώθηκε μια νέα κατάσταση. Στο πλαίσιο αυτό

οργανώθηκαν εμβολιασμοί στα παιδιά που μένουν σε χώρους διαμονής προσφύγων/μεταναστών ενώ εφαρμόστηκε πρόγραμμα εμβολιασμού προτεραιότητας, σύμφωνα και με την γνωμοδότηση της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών της χώρας. Το πρόγραμμα περιέλαβε εμβολιασμό για 10 νοσήματα και χορηγήθηκαν περισσότερες από 30.000 δόσεις εμβολίων με την μορφή εξορμήσεων μαζικού εμβολιασμού, υπό τον συντονισμό και την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας. Ο εμβολιασμός θα συνεχιστεί με έμφαση στη διενέργειά του στο πλαίσιο της κανονικής παροχής πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας των παιδιών.

Ειδικότερα και με αφορμή την επιδημική έξαρση της ιλαράς το πρόγραμμα PHILOS, που ξεκίνησε τον Φεβρουάριο του 2017, και το ΚΕΕΛΠΝΟ, όπως ανέφερε ο κ. Α. Τερζίδης, διεξάγουν πρόγραμμα εμβολιασμού κατά της ιλαράς για τον παιδικό πληθυσμό των προσφύγων – μεταναστών και των Ρομά αντίστοιχα. Το πρόγραμμα εμβολιασμού ξεκίνησε στα μέσα Αυγούστου και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Δεκέμβριο του τρέχοντος έτους. Μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου εκτιμάται ότι θα εμβολιαστούν πάνω από 8.500 παιδιά ενώ, έως τα τέλη Δεκεμβρίου προγραμματίζεται ο εμβολιασμός επιπλέον 15.000 παιδιών. Ωστόσο, θα πρέπει να τονιστεί ότι δεν υπάρχει καταγεγραμμένο κρούσμα ιλαράς σε καταυλισμό προσφύγων μεταναστών.

Σύμφωνα με τους εισηγητές, μεγάλες μελέτες αποδεικνύουν, πως τα εμβόλια είναι ασφαλή, οι πραγματικές ανεπιθύμητες ενέργειες που σχετίζονται με την χορήγησή τους είναι ελάχιστες και είναι πολύ σημαντικό το όφελος που προκαλούν σε σχέση με την νόσο που προλαμβάνουν. Πέραν πάσης αμφιβολίας τα εμβόλια δεν συνδέονται με αυτισμό & άλλες νευρο-αναπτυξιακές νόσους και δεν επιβαρύνουν το ανοσιακό σύστημα των παιδιών και των ενηλίκων.

Δυστυχώς το αντιεμβολιαστικό κίνημα, σύμφωνα με τον κ. Σ. Τσιόδρα, έχει οδηγήσει σε επάνοδο επιδημιών από «εξαφανισμένα» νοσήματα. Όπως είπε, η συνεργασία και οι συντονισμένες προσπάθειες όλων των φορέων για την ορθή ενημέρωση και για τη διαμόρφωση των σωστών αντιλήψεων των επαγγελματιών υγείας –οι οποίοι έχουν καθοριστικό ρόλο στην προαγωγή του εμβολιασμού– αλλά και πολιτών σχετικά με την αναγκαιότητα των εμβολίων, θα ισχυροποιήσει την χώρα μας στον αγώνα κατά των υψηλά μεταδοτικών νοσημάτων που προλαμβάνονται με τον εμβολιασμό. Ενώ, η οικοδόμηση εμπιστοσύνης με το κοινό σχετικά με τα εμβόλια είναι καθοριστικής σημασίας.

Κλείνοντας όλοι οι ομιλητές σημείωσαν ότι κοινή είναι η διαπίστωση ότι τα εμβόλια σώζουν ζωές και ο εμβολιασμός προστατεύει την υγεία σε παιδιά και ενήλικες.

ΝΕΑ ΥΓΕΙΑΣ &

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΑ ΒΛΑΣΤΟΚΥΤΤΑΡΑ

Μια εντυπωσιακή θεραπεία από βλαστοκύτταρα, η πρώτη στο είδος της πήρε άδεια από τις Ευρωπαϊκές Αρχές για τη θεραπεία ενηλίκων με σπάνια οφθαλμική πάθηση. Πρόκειται για το Holoclar της φαρμακευτικής εταιρείας Chiesi, που εγκρίθηκε από τις Ευρωπαϊκές Ρυθμιστικές Αρχές, για χρήση από το Εθνικό Σύστημα Υγείας (NHS) στην Αγγλία και την Ουαλία. Πιο συγκεκριμένα, το Εθνικό Ινστιτούτο Αριστείας Υγείας και Φροντίδας (NICE) εξέδωσε τελικές οδηγίες υποστηρίζοντας το Holoclar ως μια επιλογή για τη θεραπεία μόνο του ενός οφθαλμού και σε άτομα που έχουν ήδη ένα επιχείλιο αυτομόσχευμα επιπεφυκότα ή σε περιπτώσεις που δεν υπάρχει αρκετός ιστός για ένα τέτοιο αυτομόσχευμα ή όταν αυτό αντενδείκνυται. Επίσης, το Holoclar προτείνεται και σε ενήλικες με μέτρια έως σοβαρή LSCD μετά από οφθαλμικά εγκαύματα για τη θεραπεία και των 2 οφθαλμών στο πλαίσιο έρευνας και όταν δεν υπάρχει αρκετός ιστός για επιχείλιο αυτομόσχευμα επιπεφυκότα.

Το LSCD είναι μια σοβαρή πάθηση που επηρεάζει το ένα ή και τα δύο μάτια, και συνήθως προκαλείται από χημικά ή φυσικά εγκαύματα. Εάν αφαιρεθεί χωρίς θεραπεία, μπορεί να προκαλέσει χρόνιο πόνο, αίσθημα καύσου, φωτοευαισθησία, φλεγμονή ενώ σε κάποιες περιπτώσεις ακόμα και μερική ή ολική απώλεια της όρασης. Η συγκεκριμένη θεραπεία χρησιμοποιεί τα βλαστοκύτταρα του ασθενούς για την αναγέννηση και την επιδιόρθωση των κατεστραμμένων οφθαλμικών ιστών και είναι το πρώτο φαρμακευτικό προϊόν με βλαστοκύτταρα ως δραστική ουσία που πήρε έγκριση στην Ευρώπη, το 2015. Ενώ, αξίζει να σημειωθεί ότι έλαβε και το Βραβείο καινοτομίας και έρευνας στο UK Prix Galien Orphan Product το 2016.

Ο Γενικός Διευθυντής της Chiesi στη Βρετανία, Tom Delahoyde δήλωσε πολύ ικανοποιημένος από την έγκριση αυτή καθώς όπως είπε θα δώσει τη δυνατότητα στους ασθενείς να έχουν πρόσβαση σε αυτήν την εξατομικευμένη θεραπεία. Να σημειωθεί επίσης, ότι το υπουργείο Υγείας της Βρετανίας και η Chiesi Farmaceutici συμφώνησαν ότι το Holoclar θα είναι διαθέσιμο στο NHS με συγκεκριμένο πρόγραμμα πρόσβασης ασθενών και θα διατίθεται με έκπτωση η οποία ωστόσο παραμένει εμπορικό απόρρητο, ενώ, όπως αναφέρθηκε είναι ευθύνη της εταιρείας να κοινοποιήσει τις λεπτομέρειες της έκπτωσης στους σχετικούς οργανισμούς του NHS.

ΟΜΟΡΦΙΑΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΕΙ

Η ΑΝΘΗ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

Λάδι πολλαπλών χρήσεων: ενυδάτωση για όλα τα σημεία!

Το οργανικό, έξτρα παρθένο λάδι καρύδας, είναι πια τόσο διαδεδομένο στη μαγειρική, όσο και στα προϊόντα ομορφιάς. Είναι υγιεινό και το άρωμα του μας παραπέμπει σε κάτι εξωτικό. Πλημμυρισμένο βιταμίνη E και λιπαρά οξέα, τα οποία είναι αντιμυκητιακά, αντιοξειδωτικά και αντιβακτηριακά. Ό,τι καλύτερο, δηλαδή, για την περιποίηση του δέρματος και των μαλλιών. Το βιολογικό έλαιο καρύδας ψυχρής έκθλιψης του οίκου HARNN, παράγεται με την παραδοσιακή μέθοδο ζύμωσης, χωρίς την χρήση θερμότητας ή χημικών διαλυτών. Δοκιμάστε το σε όλα τα σημεία του σώματος, που το έχουν ανάγκη!

Το λάδι λειτουργεί ως ενυδατική λοσιόν σε πρόσωπο και σώμα μετά το καθημερινό ντους. Γίνεται το ήπιο νεμακιγιάζ των ματιών σας. Απολεπίζει

ιδανικά αν το ανακατέψετε με λεπτό αλάτι ή ζάχαρη. Είναι ιδανικός ορός νύχτας αφού αρκούν μερικές σταγόνες στο πρόσωπο και λίγο μασάζ κάθε βράδυ μετά τον καθαρισμό και αυτό δουλεύει μόνο του όσο κοιμάστε.

Είναι η εύκολη ενυδατική και αντιβακτηριδιακή σας μάσκα αν το ανακατέψετε με μέλι και στη συνέχεια το απλώστε στο πρόσωπο για 15 λεπτά. Είναι ιδανικό Lip Balm για σκασμένα χείλη ενώ θεραπεύει και τις ξηρές πατούσες. Μπορείτε να το χρησιμοποιήσετε και για τα ξηρά σημεία στους αγκώνες. Ενυδατώνει τα ξηρά μαλλιά αν αναμειχθεί μία κουταλιά του ελαίου με μια κουταλιά Aloe Vera. Τέλος, είναι πολυβιταμινούχος σύμμαχος για κάθε έκτακτη ανάγκη καθώς περιέχει χαλκό και βιταμίνη C, τα οποία είναι απαραίτητα για τη δύναμη και την ελαστικό-

τητα της επιδερμίδας. Περιέχει άφθονη βιταμίνη E, που ενισχύει την υγεία και τη λάμψη των μαλλιών και του δέρματος. Οι αντιβακτηριακές και αντιμυκητιακές ιδιότητές του, είναι πολύ χρήσιμες στη θεραπεία διαφόρων παθήσεων του δέρματος, όπως λοιμώξεις και πληγές.

Μαγικά ελιξίρια ομορφιάς

Μπαίνοντας στη Boutique de la Parfumerie Γλυφάδας είναι σαν να περνάτε τη μυστική πύλη στον επίγειο παράδεισο των αρωμάτων. Μαγικά ελιξίρια ομορφιάς και αιθέρια έλαια, όλα επιλογές της Φανής Γεωργάκα, από τις αγορές της Δύσης και της Ανατολής, σας περιμένουν εκπλήξεις. Για μετά τις καλοκαιρινές διακοπές, αλλά και για όλη την περίοδο με τα φθινοπωρινά πρωτοβρόχια, θα βρείτε ιδιαίτερως οικονομικές λύσεις για ένα εύκολο home spa, που αποδίδει τα μέγιστα.

Η επανάσταση στο μακιγιάζ

Η Max Factor φέρνει την επανάσταση στο μακιγιάζ με το νέο Healthy Skin Harmony Foundation για επιδερμίδα καλύτερη απ' ό,τι δίχως make-up! Το νέο Healthy Skin Harmony Foundation έχει σχεδιαστεί για δυναμικές γυναίκες με έντονη καθημερινότητα. Χάρη στην έξυπνη φόρμουλα που προσφέρει 24-ωρη ενυδάτωση, αντιηλιακό δείκτη προστασίας SPF20 και έλεγχο της γυαλάδας, χαρίζει ένα ημι-ματ φινιρίσμα, ενώ καταπολεμά τις επιπτώσεις του άγχους στην επιδερμίδα, για να εξασφαλίσει ένα πραγματικά τέλειο αποτέλεσμα. Με το νέο Healthy Skin Harmony Foundation, κάθε γυναίκα έχει στα χέρια της το μυστικό για ένα άψογο look και νιώθει την αυτοπεποίθηση που προσφέρει η βεβαιότητα πως το αποτέλεσμα παραμένει αναλλοίωτο καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΟΗΘΑ ΣΤΗ ΝΟΗΤΙΚΗ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα για τη νόσο Αλτσχάιμερ η οποία είναι σήμερα 21 Σεπτεμβρίου, ήρθαν στο φως τα στοιχεία της Παγκόσμιας Έκθεσης για τη Νόσο Αλτσχάιμερ, όπου όπως αναφέρεται, το 2015 ζούσαν με άνοια 46,8 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο. Επίσης, σύμφωνα με την παγκόσμια έρευνα για την υγεία «Global Burden of Disease Study» η οποία δημοσιεύθηκε πριν από λίγες ημέρες στο επιστημονικό έντυπο «The Lancet», το 2016 καταγράφηκαν περισσότερα από 9 εκατομμύρια νέα κρούσματα ενώ, οι θάνατοι εξαιτίας της νόσου ξεπέρασαν τα 2 εκατομμύρια.

Στην Ελλάδα υπολογίζεται ότι 200.000 άτομα έχουν άνοια, με τα τουλάχιστον 55%-60% από αυτά να οφείλονται σε νόσο Αλτσχάιμερ. Ενώ, η άνοια είναι άρρηκτα συνδεδεμένη και με άλλα νευρολογικά προβλήματα, όπως η νόσος του Πάρκινσον καθώς, το 50%-80% των πασχόντων εκδηλώνουν άνοια. Αναλύοντας τα δεδομένα αυτά, ο νευρολόγος κ. Παναγιώτης Ζήκος, υπεύθυνος του Ιατρείου Νόσου Πάρκινσον στο 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας επισημαίνει ότι η συνεχής παράταση του προσδόκιμου επιβίωσης έχει καταστήσει την άνοια μία από τις συχνότερες νευρολογικές παθήσεις. Η επιστημονική κοινότητα αναζητά συνέχεια τρόπους για να καθυστερήσει ή ακόμα και

να αποτρέψει την εκφύλιση των νοητικών λειτουργιών των ασθενών.

Όπως λέει η νευροψυχολόγος κ. Φαίη Ευθυμιοπούλου τα αποτελέσματα διεθνών μελετών δείχνουν, ότι η συμμετοχή νοητικώς υγιών ατόμων σε προγράμματα νοητικής ενδυνάμωσης μειώνει έως 46% την πιθανότητα ανάπτυξης νοητικής έκπτωσης και άνοιας στην μετέπειτα ζωή. Αυτό σύμφωνα με τη γιατρό είναι πολύ σημαντικό γιατί έχει υπολογιστεί ότι αν μπορούσαμε να καθυστερήσουμε την έναρξη της άνοιας κατά 5 έτη, ο συνολικός αριθμός των πασχόντων από αυτήν θα μειωνόταν κατά 50%.

Διεθνώς οι επιστήμονες συστήνουν τη νοητική ενδυνάμωση στα άτομα 3^{ης} ηλικίας που παρουσιάζουν προβλήματα μνήμης ή στα άτομα με προγεροντική άνοια. Επιπλέον, κρίνουν απαραίτητο τα άτομα μέσης ηλικίας που έχουν οικογενειακό ιστορικό να προστατεύσουν το μυαλό τους με ασκήσεις μνήμης. Τους τρόπους ενδυνάμωσης μας αναλύουν η κα Ευθυμιοπούλου και ο κ. Ζήκος λέγοντας ότι σημαντική είναι η νοητική ενδυνάμωση με ειδικό πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή (π.χ. mind care) το οποίο προσαρμόζεται στο νοητικό δυναμικό κάθε ατόμου και εκτελείται σε συνεργασία με ειδικούς, και όπως έχει διαπιστω-

θεί, μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση των νοητικών λειτουργιών, η οποία μπορεί να διατηρηθεί 2-5 χρόνια.

Πρόκειται για ένα πρόγραμμα που μπορεί να έχει ο καθένας στον υπολογιστή του ή στο tablet του και να εξασκείται όπου και αν βρίσκεται. Σύμφωνα μάλιστα με τη γιατρό, οι ασθενείς που το έχουν ήδη χρησιμοποιήσει παρατήρησαν ότι είχαν βελτιωμένη ψυχολογία, καταπολέμησαν την κατάθλιψη και τα έντονα συμπτώματα, ενώ απέκτησαν και πάλι την αυτονομία τους.

Επιπροσθέτως, όπως αναφέρουν οι ειδικοί, πιο απλές λύσεις για νοητική ενδυνάμωση είναι τα άτομα αυτά να λύνουν σταυρόλεξα, να φτιάχνουν πάζλ, να απομνημονεύουν ιστορίες, να κάνουν νοερά μαθηματικές πράξεις, να λύνουν κάθε είδους κουίζ ή ασκήσεις που μπορούν να βρουν στο διαδίκτυο, να μαθαίνουν ξένες γλώσσες ή να παίζουν παιχνίδια όπως το σκάκι και τα χαρτιά. Όπως συμπληρώνει η γιατρός το ηλεκτρονικό πρόγραμμα μπορεί να «δουλέψει» και συνδυαστικά με τις πιο απλές λύσεις για ένα εξαιρετικό αποτέλεσμα, καθώς όπως σημειώνει η γιατρός, είναι πολύ σημαντικό για έναν ασθενή ή ένα άτομο με προβλήματα μνήμης ή με αδύνατη απλά μνήμη να έχει τον έλεγχο του εαυτού του και της ζωής του.

IELTS™

Γιατί να δώσετε IELTS μέσω της PEOPLECERT;

- Εξετάσεις σε **περισσότερες πόλεις** σε όλη την Ελλάδα: Αθήνα, Βόλος, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο, Ιωάννινα, Λάρισα, Πάτρα
- Εξετάσεις **κάθε εβδομάδα** στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη
- Εγγραφή έως και **λίγες ημέρες πριν την ημερομηνία εξέτασης**, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα θέσεων
- Εγγραφή **μέσω διαδικτύου** (ieltsgreece.org) ή **αυτοπροσώπως** στα κεντρικά γραφεία της PEOPLECERT στην Αθήνα
- **Δωρεάν διαδικτυακό πρόγραμμα προετοιμασίας** του Macquarie University για τους εγγεγραμμένους υποψηφίους
- Αποτελέσματα διαθέσιμα στην ιστοσελίδα ieltsgreece.org **13 ημέρες** μετά την εξέταση
- Αποστολή αποτελεσμάτων με **courier** σε όλους τους υποψηφίους
- Άριστη **Εξυπηρέτηση Πελατών** διαθέσιμη 24/7/365

Το τεστ αγγλικών
που ανοίγει
το δρόμο
για σπουδές και
καριέρα σε όλο
τον κόσμο

Το IELTS είναι το δημοφιλέστερο τεστ αγγλικής γλώσσας με 2,9 εκατομμύρια εξετάσεις διεθνώς τον τελευταίο χρόνο

Εγγραφές στο www.ieltsgreece.org

IELTS™
Official Test Centre

Επίσημο εξεταστικό κέντρο IELTS σε Γερμανία, Ελλάδα, Κύπρο

PEOPLECERT

Η PEOPLECERT είναι ένας κορυφαίος οργανισμός πιστοποίησης προσώπων με παγκόσμια παρουσία και πρωτοπόρα τεχνολογία. Σε συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς, πανεπιστήμια και κρατικούς φορείς, αναπτύσσουμε κορυφαία προϊόντα αξιολόγησης δεξιοτήτων και διενεργούμε εκατομμύρια εξετάσεις πιστοποίησης σε 180 χώρες και 25 γλώσσες. Χάρη στη βραβευμένη τεχνολογία διενέργειας εξετάσεων που έχουμε αναπτύξει, δίνουμε στους σπουδαστές και επαγγελματίες τη δυνατότητα να πετύχουν τους ακαδημαϊκούς και επαγγελματικούς τους στόχους και να υλοποιήσουν τις φιλοδοξίες τους.

Από τον Ιανουάριο του 2018 η PEOPLECERT θα είναι ο μοναδικός πάροχος εξετάσεων παγκοσμίως για τις επαγγελματικές πιστοποιήσεις της AXELOS, οι οποίες περιλαμβάνουν διεθνώς αναγνωρισμένες μεθόδους βέλτιστης πρακτικής στον τομέα της διαχείρισης υπηρεσιών πληροφορικής, όπως το ITIL®, PRINCE2® και πολλές άλλες.

180 χώρες

διεξαγωγής
εξετάσεων

10,000

εξεταστικά
κέντρα

250

υπάλληλοι
πλήρους απασχόλησης

500

διαφορετικές
εξετάσεις

25 γλώσσες

σε paper & web based
εξετάσεις

24/7/365

εξετάσεις με
online proctoring

Το IELTS είναι πνευματική ιδιοκτησία των British Council, IDP: IELTS Australia και Cambridge English Language Assessment.

Το ITIL® και PRINCE2® είναι πνευματική ιδιοκτησία της AXELOS Limited, και χρησιμοποιούνται με την άδεια της AXELOS Limited. Όλα τα δικαιώματα είναι κατοχυρωμένα.

Κοραή 3, Αθήνα 105 64

T: 210 3729 150

info@ieltsgreece.org

ieltsgreece.org | facebook.com/ieltsgreece